

**מערכת לתכנון התערבות, ניטור
יישומה ומדידת תוצאותיה,
בפנימיות לילדים ובני נוער בסיכון:
סיכום ממצאי מדידות t-0 ו-t-1
ותובנות שעלו מהן**

אנה רזניקובסקי-קוראס הדס שפירא
טל ארזי

עריכת לשון: רויטל אביב מתוק
עיצוב גרפי: אפרת ספיקר

המסמך הוזמן על ידי אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות
במשרד הרווחה והביטחון החברתי ומומן בסיועו.

מכון מאירס ג'וינט ברוקדייל

ת"ד 3886 ירושלים 9103702

טלפון: 02-6557400

brook@jdc.org | brookdale.jdc.org.il

ירושלים | שבט תשפ"ו | ינואר 2026

תקציר

רקע

בשנים האחרונות עברו הפנימיות שבפיקוח תחום ילד ונוער במשרד הרווחה והביטחון החברתי שינויים רבים, ביניהם: שינויי מדיניות, שינויים במבני הפנימיות ושינויים בגישות הטיפול. לנוכח שינויים אלו, ביקש אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד לפתח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון התערבות, במעקב אחר יישומה ובמידת תוצאותיה, תסייע בניהול ההתערבות ותאפשר לבחון את מאפייניהם וצורכיהם של ילדים ובני נוער המגיעים לפנימיות, את התאמת המענים הניתנים להם ואת מועילותם.

מטרות

כחלק בלתי נפרד מפיתוח המערכת ובדיקת התאמתה, מטרת מהלך זה הייתה לאסוף מידע ראשוני על מאפייני החניכים בפנימיות וצורכיהם, על אירועי חיים משמעותיים שחוו והתערבויות קודמות, על הכוחות שלרשותם, וכן על מידת השגת התוצאות עבורם.

שיטה

1. פותח שאלון הערכת מצב וגיבוש תוכנית ההתערבות (t-0) ושאלון ניטור אחר יישום תוכנית ההתערבות האישית (תפוקות) ומדידת תוצאות (t-1).
2. פיילוט מדידה ראשונה (t-0) בדצמבר 2022. מולאו 3,441 שאלונים על חניכים – שיעור מילוי של 55%; פיילוט מדידה שנייה (t-1) בנובמבר 2023. מולאו 3,065 שאלונים על חניכים – שיעור מילוי של 49%.

ממצאים

ממצאי המדידה הראשונה (t-0) פורסמו בפברואר 2024.

ממצאי המדידה השנייה (t-1) עלה כי התפוקות השכיחות ביותר בפנימיות הן: שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך (מפגשי משפחה / אחים, עדכון שוטף, שותפות בקבלת החלטות על אודות החניך, ביקורי בית), טיפול פרטני רגשי, הקניית כישורי חיים בסיסיים (למשל, היגיינה, סדר יום), שיעורים לתגבור לימודי או סיוע בלימודים ושיחות מעקב תקופתיות עם החניך. מידת השגת התוצאות הרצויות נבחנה באמצעות שינויים שחלו בדיווח על סוג והיקף הצרכים בין שתי המדידות וכן באמצעות השינוי שחל בכוחות כתוצאות ביניים. במחקר עלה כי במדידה השנייה חלה עלייה בזיהוי הכוחות האישיים והבין-אישיים האלה: לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד; החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות; לחניך כישורים חברתיים; לחניך כישורי למידה; לחניך כישורים טכניים; לחניך יכולות ורבוליות; לחניך יכולת ביטוי בכתב. עוד נמצא כי בכל אחד משבעת תחומי החיים (רגשי-נפשי, התנהגותי, לימודי, חברתי, בריאותי-פיזי, משפחתי, היכגעות מאלומות או ניצול מחוץ למשפחה) חלה עלייה מובהקת בדיווח על סוג והיקף

הצרכים. מגמה זו בקרב חניכי הפנימיות דומה לנתונים אשר נאספו במחקרים אחרים על אודות ילדים ובני נוער בישראל בשנים 2023/24 ואפשר לייחס אותה במידה רבה למלחמת 'חרבות ברזל' אשר פרצה בזמן שבין שתי המדידות והשפיעה במישרין על החניכים וכן בעקיפין באמצעות השפעתה על ההורים, על המערך החוץ-ביתי ועל העובדים בפנימיות.

יחד עם זאת, נמצאו אסטרטגיות ודרכי התערבות אשר תרמו להפחתת היקף הדיווח על צרכים בתחומי החיים השונים: בתחום הרגשי-נפשי – שימוש בגישה סמכותית (הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות ומוגנות החניך), הסדרת יציאת החניך לחופשות, מעקב על ידי פסיכיאטר, טיפולי שיניים; בתחום ההתנהגותי – הקניית כישורי חיים בסיסיים, שימוש בגישה סמכותית, מעקב על ידי דיאטנית; בתחום הלימודי – שיעורים לתגבור לימודי, סיוע בלימודים; בתחום הבריאותי – שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך, טיפול פרטני רגשי, שיחות מעקב תקופתיות עם החניך, מעקב על ידי אחות, מעקב על ידי דיאטנית; ובתחום היפגעות מאלמות או ניצול מחוץ למשפחה – שיחות מעקב תקופתיות עם החניך, שימוש בגישה סמכותית.

המלצות עיקריות

1. מומלץ לתגבר את המענים בתחום הרגשי-נפשי בתקופות חירום
2. מומלץ להגביר את השימוש באסטרטגיות שנמצאו מועילות יותר (מפחיתות את העלייה בהיקף צורכי הילדים ובני הנוער)
3. יש לשים לב בעיקר לאוכלוסיות פגיעות במיוחד מבחינת סוג הצרכים שלהן והיקפם, כפי שעלו בחלוקה לפי מאפייני הרקע של החניכים
4. מומלץ לפעול להגברת התערבות מוכוונת שותפות עם החניכים ועם ההורים
5. מומלץ להמשיך לבחון את ההתאמה בין צורכי החניכים ובין המענים הניתנים להם, תוך כדי התייחסות למאפייני רקע ייחודיים של החניכים (כגון מגדר, גיל, קבוצת אוכלוסייה)
6. מומלץ להמשיך להטמיע ולחזק את גישת הכוחות בקרב אנשי המקצוע

תמצית

דוח זה הוא דוח ראשון מסדרת דוחות העוסקים בפיתוח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון התערבות, במעקב אחר יישומה ובמידת תוצאותיה באגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי. הוא מציג את ממצאי מדידות t-0 ו-t-1 מנקודת מבטם של העובדים בפנימיות על אודות מאפייני הרקע וצורכיהם של החניכים, המענים שקיבלו והשינוי שחל במצבם בין שתי המדידות ומציג את התובנות שעלו מן המדידות. הדוח השני מסכם את המידע שעלה ישירות מן החניכים עצמם, מן ההורים ומציג השוואה להערכת המצב כפי שעלתה מדיווחי העובדים בפנימיות. הדוח השלישי מציג את תהליך הפיתוח של המערכת על כלל רכיביה, את התקבלותה בקרב העובדים, את התאמתה לתכנון ולמידה שוטפת בפנימיות ואת התובנות שעלו משתי מדידות הפיילוט.

רקע

מסגרות השמה חוץ-ביתיות לילדים הן חלק חיוני ממערכי השירותים של מערכות רווחה במדינות מפותחות, וישראל בתוכן. בשנים האחרונות עברו הפנימיות שבפיקוח תחום ילד ונוער במשרד הרווחה והביטחון החברתי (להלן: משרד הרווחה) שינויים רבים, ביניהם: שינויי מדיניות, שינויים במבני הפנימיות ושינויים בגישות הטיפול. זאת ועוד הספרות מן הארץ ומן העולם מצביעה בעקביות על כך שהאתגרים שעומים מתמודדת האוכלוסייה המגיעה לפנימיות נעשים מורכבים יותר ויותר. לנוכח שינויים אלו, ביקש אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה (להלן: האגף החוץ ביתי) לפתח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון התערבות, במעקב אחר יישומה ובמידת תוצאותיה, תסייע בניהול ההתערבות ותאפשר לבחון את מאפייניהם וצורכיהם של ילדים ובני נוער המגיעים לפנימיות, את התאמת המענים הניתנים להם ואת מועילותם.

מטרות

1. לסייע לאגף החוץ ביתי במשרד הרווחה לפתח מערכת ממוחשבת שתאפשר:
 - לבצע הערכת מצב ותכנון התערבות עבור חניכים בפנימיות, לנטר את יישום התפוקות (הפעילויות והאסטרטגיות) ואת השגת מטרות ההתערבות, זאת באמצעות פיתוח כלים שיאפשרו מעקב שוטף אחר המאפיינים, הצרכים, הכוחות, דרכי ההתערבויות שיושמו ומידת השגת התוצאות עבור חניכים בפנימיות
 - לערוך מחקר פיילוט שיבחן עד כמה הכלים שפותחו אכן משרתים את מטרותם טרם הפיכתם לכלי מדידה שוטפת. הכלים ישמשו בסיס לבניית מערכת ממוחשבת שתשמש את העובדים בפנימיות לתכנון מנומק של התערבות, לתיעוד מהלך ההתערבות ולמידת תוצאותיה. פרט לכך יסייעו הכלים לעובדי המטה בגיבוש מדיניות ההתערבות ואמות המידה ליישומה בפנימיות, בניסוח מטרות להפעלת פנימיות, בהשוואה בין מודלים שונים של פנימיות ועוד
2. לאסוף מידע ראשוני על מאפייני החניכים בפנימיות וצורכיהם, על פגיעות קודמות בהם, על התערבויות קודמות לטיפול בהם, על כוחותיהם וכן על מידת השגת התוצאות עבורם.

3. לתמוך בהטמעת חשיבה תוצאתית בעבודה היום-יומית במערך החוץ ביתי באמצעות:

- הדרכה והכשרה של אנשי מטה ושטח על תכנון, מדידה ולמידה על פי החשיבה התוצאתית
- הבניית תיקי חניך במערכת הממוחשבת (תיק לקוח ממוחשב – תל"ם) על פי עקרונות החשיבה התוצאתית
- אפיון פלטים, טפסים ודוחות במערכת הממוחשבת על פי הצרכים השוטפים של כל רמות הפעילות: החניכים, העובדים בפנימייה (מנהל, עו"ס, רכז טיפול) והמטה

שיטה

פותחו ארבעה כלים:

שאלון הערכת מצב וגיבוש תוכנית ההתערבות (t-0)

א. מערכת ממוחשבת למילוי צוות הפנימייה ובה שאלות על מאפייני החניכים וצורכיהם, על הכוחות שלהם, על אירועי חיים משמעותיים ועל הניסיונות הקודמים להתערבויות. על בסיס הערכת המצב, מוגדרות התוצאות הרצויות והאינדיקטורים להן, ומגובשת ומנומקת תוכנית ההתערבות האישית עבור החניכים.

שאלוני ניטור אחר יישום תוכנית ההתערבות האישית (תפוקות) ומדידת תוצאות (t-1)

ב. מערכת ממוחשבת למילוי צוות הפנימייה ובה שאלות לעדכון מאפייני החניכים, הערכה מחודשת של צורכיהם וכוחותיהם, התפוקות ששימשו לטיפול בהם, תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות אשר הוערכו באמצעות זיהוי האינדיקטורים שהוגדרו וכן השינוי שחל בין שני מועדי המדידה, וחסמים ביישום תוכנית ההתערבות או בהשגת התוצאות.

ג. שאלון מקוון למילוי עצמי לחניכים בפנימיות המתחקה אחר תפיסתם את צורכיהם במגוון תחומי חיים, ואת תפיסתם בנוגע לאיכות המענים שהם מקבלים בפנימיות על פי אמות המידה שגובשו (למשל, שותפות חניכים).

ד. שאלון מקוון למילוי עצמי להורי החניכים בפנימיות המתחקה אחר תפיסת הורי החניכים את מצבם של הילדים (הצרכים), את המענים שניתנו לילדים ואיכותם, את הקשר שלהם עם הפנימייה, את מידת מעורבותם ואת מידת ההשפעה של ההשמה בפנימייה על מצבו של הילד.

במסגרת המהלך בוצעו שתי מדידות פיילוט:

פיילוט מדידה ראשונה (t-0) בדצמבר 2022

המערכת נפתחה למילוי העובדים עבור כלל הילדים ששהו בפנימיות שבפיקוח משרד הרווחה (כ-6,200 ילדים), בכל סוגי הפנימיות: מעוף, עוגן ומעוז. מולאו 3,441 שאלונים על חניכים (בשלבם שונים: הערכת מצב/ הצבת מטרות/ גיבוש תוכנית אישית) – שיעור מילוי של 55% (בפועל שיעורי המילוי גבוהים יותר משום שניתנה הנחיה לעובדים שלא למלא שאלונים על חניכים שזו שנתם האחרונה בפנימייה, כדי להקל על המילוי בשנת הפיילוט הראשונה).

פיילוט מדידה שנייה (t-1) בנובמבר 2023

המערכת נפתחה למילוי העובדים עבור כלל הילדים ששהו בפנימיות. מולאו 3,065 שאלונים על חניכים (בשלבם שונים): הערכת מצב/ הצבת מטרות/ גיבוש תוכנית אישית) – שיעור מילוי של 49%.

כשלושה חודשים לאחר תחילת מדידות הפיילוט, נערכו מפגשי זום עם עובדים בפנימיות לפי מחוז (ירושלים, מרכז, צפון, דרום), והם היוו **קבוצות מיקוד**. מטרת המפגשים הייתה לענות על שאלות שעלו בעת מילוי הכלי, ללמוד על מידת ההתאמה שלו למדידה השוטפת, ללמוד על הדרך שבה התקבלו הכלים ולאסוף הערות ותובנות לשיפור.

ממצאים

ממצאי הערכת המצב בתחילת ההתערבות (t-0) פורסמו בפברואר 2024.

ממצאי ניטור יישום תוכנית ההתערבות האישית (התפוקות) והשגת התוצאות (t-1)

התפוקות השכיחות ביותר בפנימיות הן: שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך (מפגשי משפחה / אחים, עדכון שוטף, שותפות בקבלת החלטות על אודות החניך, ביקורי בית), טיפול פרטני רגשי, הקניית כישורי חיים בסיסיים (למשל, היגינה, סדר יום), שיעורים לתגבור לימודי או סיוע בלימודים ושיחות מעקב תקופתיות עם החניך.

מידת השגת התוצאות הרצויות נבחנה באמצעות שינויים שחלו בדיווח על סוג והיקף הצרכים בין שתי המדידות² וכן באמצעות השינוי שחל בכוחות כתוצאות ביניים. במחקר עלה כי במדידה השנייה חלה עלייה בזיהוי הכוחות האישיים והבין-אישיים האלה: לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד; החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות; לחניך כישורים חברתיים; לחניך כישורי למידה; לחניך כישורים טכניים; לחניך יכולות ורבליות; לחניך יכולת ביטוי בכתב. עוד נמצא כי בכל אחד משבעת תחומי החיים (רגשי-נפשי, התנהגותי, לימודי, חברתי, בריאותי-פיזי, משפחתי, היפגעות מאלימות או ניצול מחוץ למשפחה) חלה עלייה מובהקת בדיווח על סוג והיקף הצרכים. מגמה זו בקרב חניכי הפנימיות דומה לנתונים אשר נאספו במחקרים אחרים על אודות ילדים ובני נוער בישראל בשנים 2023/24 ואפשר לייחס אותה במידה רבה למלחמת 'חרבות ברזל' אשר פרצה בזמן שבין שתי המדידות והשפיעה במישרין על החניכים וכן בעקיפין באמצעות השפעתה על ההורים, על המערך החוץ ביתי ועל העובדים בפנימיות. לצד זאת חשוב לציין כי ההבדלים בין שתי המדידות לא היו גדולים (הפערים נעו בין 10% ל-15% עבור כלל תחומי החיים ופער של 2% בלבד עבור תחום ההיפגעות מחוץ למשפחה).

יחד עם זאת, נמצאו אסטרטגיות ודרכי התערבות אשר תרמו להפחתת היקף הדיווח על צרכים קיימים ועל הופעת צרכים חדשים בתחומי החיים השונים: בתחום הרגשי-נפשי – שימוש בגישה סמכותית (הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות

¹ במסגרת המהלך לא נבדקה השוונות בעוצמת הצרכים בין שתי המדידות, אלא בסוג ובהיקף הצרכים בלבד.

² מידת השגת התוצאות נבחנה גם באמצעות דיווח על התרשמות העובד בנוגע למידת השגת התוצאות הרצויות שהוגדרו, תוך ציון בטקסט חופשי של האינדיקטורים להשגתן. עם זאת, מידע זה לא הועבר לצוות המחקר ועל כן לא נותח.

ומוגנות החניך), הסדרת יציאת החניך לחופשות, מעקב על ידי פסיכיאטר, טיפולי שיניים; בתחום ההתנהגותי – הקניית כישורי חיים בסיסיים, שימוש בגישה סמכותית, מעקב על ידי דיאטנית; בתחום הלימודי – שיעורים לתגבור לימודי, סיוע בלימודים; בתחום הבריאותי – שימור וחזיקת הקשר עם משפחת החניך, טיפול פרטני רגשי, שיחות מעקב תקופתיות עם החניך, מעקב על ידי אחות, מעקב על ידי דיאטנית; ובתחום היפגעות מאלימות או ניצול מחוץ למשפחה – שיחות מעקב תקופתיות עם החניך, שימוש בגישה סמכותית.

במדידה עלה כי בנוגע ל-42.6% מן החניכים דווח כי עלו חסמים שמנעו את יישומה של התוכנית האישית. שני החסמים העיקריים הם: קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך (21.8% מן החניכים) וקושי בגיוס שיתוף הפעולה של משפחת החניך (20.3% מן החניכים). לצד זאת, עלו חסמים שמנעו את השגת התוצאות. שני החסמים העיקריים הם: קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך (44.0% מן החניכים) וקושי בגיוס שיתוף הפעולה של משפחת החניך (34.1% מן החניכים).

התקבלות המערכת בקרב העובדים והתאמתה לשימוש שוטף

העובדים ציינו כי הכלים שפותרו מתאימים לשימוש שוטף כחלק ממערכת ממוחשבת להערכת מצבם של החניכים, לגיבוש תוכנית התערבות אישית עבורם ולהערכת השגת התוצאות הרצויות. העובדים הביעו שביעות רצון מכניסת מערכת ממוחשבת לתיעוד עבודתם השוטפת, אבל חלקם גם הביעו הסתייגות מסוימת ממילוי כלי כל כך מקיף ומפורט. בהתבסס על המידע שעלה מניתוח הנתונים של המדידה הראשונה t-0 ועל ההצעות שהתקבלו מן העובדים להכנסת שינויים במערכת הממוחשבת, סולמות התשובה הורחבו כך שיוכלו לעמוד ברגישות רבה יותר על שינויים במצבם של הילדים, פריטים שאינם רלוונטיים נמחקו מן הכלי ופריטים שהיו חסרים התווספו לו, חלו שינויים במבנה המערכת ובמעבר בין השלבים ועוד.

המלצות עיקריות

1. יש להיות ערניים להשפעות של נסיבות חיצוניות בכלל ושל מלחמת חרבות ברזל בפרט על החניכים, ולהתגברות בדיווח על סוג והיקף צרכים, קשיים, דאגות ובעיות בקרב ילדים ובני נוער המצויים בסיכון. על כן, מומלץ לתגבר את המענים בתחום הרגשי-נפשי בתקופות חירום
2. מומלץ להגביר את השימוש באסטרטגיות שנמצאו מועילות יותר (מפחיתות את העלייה בהיקף צורכי הילדים ובני הנוער)
3. יש לשים לב בעיקר לאוכלוסיות פגיעות במיוחד מבחינת סוג הצרכים שלהן והיקפם, כפי שעלו בחלוקה לפי מאפייני הרקע של החניכים
4. מומלץ לפעול להגברת התערבות מוכוונת שותפות עם החניכים ועם ההורים
5. מומלץ להמשיך לבחון את ההתאמה בין צורכי החניכים ובין המענים הניתנים להם, תוך כדי התייחסות למאפייני רקע ייחודיים של החניכים (כגון מגדר, גיל, קבוצת אוכלוסייה)
6. מומלץ להמשיך להטמיע ולחזק את גישת הכוחות בקרב אנשי המקצוע בפנימיות

דברי תודה

דוח זה הוא חלק ממהלך כולל לפיתוח מערך ממוחשב למדידה שוטפת של תוצאות, עבור אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי. אנו מבקשות להודות לכל מי שסייע במישרין או בעקיפין בשלבי התהליך – ברתימת העובדים, באיסוף הנתונים ובגיבוש הדוח והתובנות שעלו בו:

לגב' רקפת בן גיא, (לשעבר) מנהלת אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי ולגב' יעל וייס, (לשעבר) מנהלת אגף בכיר חוץ ביתי משפחה ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי, אשר הובילו את המהלך לפיתוח המערכת לגיבוש תוכנית התערבות ומדידת תוצאותיה באופן שוטף בפנימיות לילדים ונוער בסיכון.

לד"ר רונית צור, (לשעבר) מנהלת שירות פיתוח וניהול ידע, ראש תחום דיור חוץ ביתי במשרד הרווחה והביטחון החברתי, שניהלה את עבודת ועדת ההיגוי.

לגב' אפרת אדרי שרעבי, מנהלת אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי ולגב' חוי ז'רסקי, מנהלת שירות פיתוח וניהול ידע במשרד הרווחה והביטחון החברתי, אשר היו מעורבות בהמשך הפיתוח של המערכת וגייסו את מנהלי הפנימיות והעובדים בהן להשתתף במהלך.

לחברי ועדת ההיגוי של המהלך שעמלו על גיבוש שאלונים לעובדים בפנימיות ולחניכים להטמעה במערכת הממוחשבת. הוועדה תרמה רבות מן הידע הרב ומן הניסיון המעשי בעבודת השטח לגיבוש כלים מדויקים, בהירים, מקיפים ומותאמים כדי שישמשו את העובדים בפנימיות בעבודתם יום-יום.

לחברות צוות האפיון והמחשוב של הכלים במערכת ממוחשבת תל"ם (תיק לקוח ממוחשב) במשרד הרווחה והביטחון החברתי: לגב' ישראלה פלג, (לשעבר) מנהלת תחום איכות, פיקוח ובקרה מחוזי במשרד הרווחה והביטחון החברתי; לגב' מיכל נחמיה, (לשעבר) מנהלת פרויקטים באגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע במשרד הרווחה והביטחון החברתי; ולגב' חני קוניק, מנתחת מערכות בחברת מל"ם, שהיו שותפות משמעותיות למהלך והשקיעו מזמנן ומניסיוןן לגיבוש תוצרים מיטביים.

לגב' אסתר מזרחי, מומחית מניסיון חיים אשר סייעה בגיבוש שאלונים מתאימים ומדויקים עבור חניכי הפנימיות ועל השתתפותה בוועדת ההיגוי שליוותה את המהלך.

לעובדים ולמנהלים בפנימיות אשר נענו לאתגר והתנסו בתהליכי מילוי הכלים במערכת תל"ם ובאופן זה גם בהטמעת החשיבה התוצאתית בעבודתם השוטפת. בזכות התנסות זו והלמידה ממנה גובשו לקחים ותובנות, ואלו מובאים במסמך זה.

ולבסוף, לחניכים ולהורים אשר נרתמו למילוי שאלונים לדיווח עצמי על אודות המענים שהחניכים מקבלים בפנימיות, איכותם ותרומתם לשיפור במצבם ולהשגת התוצאות הרצויות.

תוכן עניינים

1	מבוא
1	1. רקע
4	2. הפיילוט בפנימיות ומטרותיו
6	3. תהליך העבודה ושיטת המדידה
9	4. ממצאים: מדידת התוצאות – השוואה בין שתי המדידות
48	5. מגבלות המחקר
49	6. סיכום הממצאים, דיון ומסקנות
61	7. המלצות
63	עוד פרסומים של המכון בנושא
64	מקורות
72	נספחים

רשימת לוחות

10	לוח 1: המאפיינים הדמוגרפיים של החניכים
12	לוח 2: המאפיינים הלימודיים-חינוכיים של החניכים
13	לוח 3: מוגבלויות ומצבים רפואיים
15	לוח 4: אירועי חיים משמעותיים בחיי החניכים
16	לוח 5: מעברים בין מסגרות חינוך
18	לוח 6: התערבויות קודמות בחיי החניכים
20	לוח 7: מאפיינים של הורי החניכים ושל הקהילה שבה הם חיים
23	לוח 8: המאפיינים של אחי החניכים או של בני משפחה אחרים המתגוררים בבית
35	לוח 9: מדדים מסכמים של שבעת תחומי החיים
36	לוח 10: מתאם פירסון בין תחומי הצרכים ובין עצמם
43	לוח 11: הבדלים בדיווח על סוג והיקף הצרכים בשבעת תחומי החיים בין מדידה t-0 למדידה t-1

רשימת תרשימים

24	תרשים 1: כישורים רגשיים
25	תרשים 2: כישורים חברתיים
25	תרשים 3: מצוינות
26	תרשים 4: קשר עם המשפחה
26	תרשים 5: קשר עם גורמי טיפול וחינוך
31	תרשים 6: תדירות הפעלת אלימות כלפי אחרים במשפחה
33	תרשים 7: ביטויים רגשיים-נפשיים
34	תרשים 8: תדירות התנהגויות חברתיות שליליות
37	תרשים 9: דרכי התערבות בשדה המשפחתי
38	תרשים 10: דרכי התערבות בשדה הלימודי-חינוכי-תעסוקתי
38	תרשים 11: דרכי התערבות בשדה הרגשי-נפשי
39	תרשים 12: דרכי התערבות בשדה הבריאותי-פיזי
39	תרשים 13: דרכי התערבות בשדה הכנה ליציאה מן הפנימייה
40	תרשים 14: חסמים ביישום התוכנית האישית של החניך
46	תרשים 15: חסמים בהשגת התוצאות הרצויות

מבוא

דוח זה הוא דוח ראשון מסדרת דוחות העוסקים בפיתוח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון התערבות, במעקב אחר יישומה ובמידת תוצאותיה באגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה והביטחון החברתי. הוא מציג את ממצאי מדידות t-0 ו-t-1 מנקודת מבטם של העובדים בפנימיות על אודות מאפייני הרקע וצורכיהם של החניכים, המענים שקיבלו והשינוי שחל במצבם בין שתי המדידות ומציג את התובנות שעלו מן המדידות. הפיילוט מתמקד אומנם בממצאים שעלו משתי מדידות – t-0 ו-t-1, אך במהלך זה פותחה מערכת שוטפת המאפשרת מדידה לאורך זמן ולצד זאת מדידה במעבר של הילד למענים או לשירותים אחרים בקהילה או מחוצה לה. הדוח השני מסכם את המידע שעלה ישירות מן החניכים עצמם, מן ההורים ומציג השוואה להערכת המצב כפי שעלתה מדיווחי העובדים בפנימיות. הדוח השלישי מציג את תהליך הפיתוח של המערכת על כלל רכיביה, את התקבלותה בקרב העובדים, את התאמתה לתכנון ולמדידה שוטפת בפנימיות ואת התובנות שעלו משתי מדידות הפיילוט.

1. רקע

1.1 פנימיות לילדים ונוער בסיכון

מסגרות השמה חוץ-ביתיות לילדים הן חלק חיוני ממערכי השירותים של מערכות רווחה במדינות המפותחות, וישראל בתוכן. ישנם מודלים מגוונים של מסגרות חוץ-ביתיות ושיטות הפעלה שונות המותאמות לצורכי הילדים, וזאת במטרה לאפשר להם שיקום והמשך גדילה והתפתחות תקינים ולהעניק להם את מרב הסיכויים להסתגל לשהות במסגרת.

הטיפול בחניכי הפנימיות נמצא מעת לעת במוקד של דיון וביקורת ציבוריים. בשנת 2016 בדק משרד מבקר המדינה את הליך השמתם של הילדים בפנימיות, את מעני הטיפול והחינוך הניתנים להם בזמן שהייתם בפנימיות, עם חזרתם לקהילה ובבגרותם. ממצאי הדוח העלו כי היעדר מדיניות סדורה של המשרד בנוגע להפעלת הפנימיות, לצד היעדר מדידת תוצאות והערכת האיכות והמועילות של המענים השונים הניתנים במסגרתן לחניכים, פוגעים במענים הניתנים לילדים ובמצבם של הילדים וכן פוגעים ביכולת המשרד לפקח עליהן (מבקר המדינה ונציבות תלונות הציבור, 2017). בעקבות הביקורת הוקמה במשרד הרווחה ועדת פנימיות בראשות רקפת בן-גיאי שבחנה את מגוון ההיבטים של הטיפול בפנימייה והובילה ליישום רפורמה בהוצאה החוץ-ביתית ולגיבוש מדיניות ותורות עבודה המותאמות לצורכי החניכים ולשיפור המענים הניתנים להם.

מן המסמך שתיאר את הרפורמה במדיניות אגף בכיר חוץ ביתי, משפחה, ילד ונוער והשמות מיוחדות במשרד הרווחה (להלן: האגף החוץ ביתי; משרד הרווחה והביטחון החברתי, 2018) עלה כי כחלק מן הטיפול בחניכים הפנימייה מתמקדת בשני היבטים: עבודה על החוסן האישי של החניך ועבודה על יכולתו להשתלב בחברה. כך, מצופה כי בסיום השהות בפנימייה יחול שיפור בתפקוד החניך (בהתאם לגילו, למאפייניו האישיים וליכולותיו), בתחומים האלה: אמונה בתחושת המסוגלות האישית, חוסן נפשי, כישורי

חיים וכלים להתמודדות עם משימות החיים, ניהול קשר מיטיב עם המשפחה, ניהול אורח חיים בוגר ועצמאי, השתלבות במעגלים חברתיים (קהילה, חברים) והשתלבות בעולם התעסוקה ו/או ההשכלה.

בבסיס העבודה בפנימייה עומדים כמה ערכים מנחים:

1. **טובת הילד**, המורכבת מארבעה צרכים: מוגנות (פיזית, רגשית-נפשית); שייכות; רצף בין שלבי חייו ויציבות וקביעות בדמויות משמעותיות; יצירת שיפור בכל תחומי החיים.
2. מקצועיות טיפולית-חינוכית ומקצועיות ניהולית-ארגונית עדכניות.
3. **שותפות באחריות להצלחת החניך בפנימייה** בין החניך, משפחתו, הפנימייה והמחלקה לשירותים חברתיים בקהילה. ערך השותפות בא לידי ביטוי בכל השלבים שהחניך עובר בפנימייה: השמה, קליטה, שהות ועזיבה.

מתוך ערכי בסיס אלו, נגזרים עקרונות להפעלת הפנימיות:

1. שילוב ראייה כוללת ואינטגרטיבית ומתן מענה משולב לחניך בדגש על 'גישת הכוחות'.
2. תכנון מקדים וראייה ארוכת טווח בכל תהליכי העבודה בפנימייה.
3. עבודה מסונכרנת ומשותפת בצוות הרב-מקצועי.

בשנים האחרונות עברו הפנימיות שבפיקוח תחום ילד ונוער במשרד הרווחה שינויים רבים, ביניהם: שינויי מדיניות, שינויים במבני הפנימיות ושינויים בגישות הטיפול (משרד הרווחה והביטחון החברתי, 2018). זאת ועוד הספרות מן הארץ ומן העולם מצביעה בעקביות על כך שהאתגרים שעומדים מתמודדת האוכלוסייה המגיעה לפנימיות נעשים מורכבים יותר ויותר (למשל: Thompson & Rome, 2020; Buskey, 2023). לנוכח שינויים אלו, ביקש האגף החוץ ביתי במשרד הרווחה לפתח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון ההתערבות, במעקב אחר יישומה ובמדידת תוצאותיה, תסייע בניהול ההתערבות ותאפשר לבחון את מאפייניהם וצורכיהם של ילדים ובני נוער המגיעים לפנימיות, את התאמת המענים הניתנים להם ואת מועילותם.

1.2 המהלך לפיתוח מערכת ממוחשבת למדידת תוצאות שוטפת בפנימיות הרווחה

האגף החוץ ביתי במשרד הרווחה פנה לצוות תוצאות במכון מאיר-ג'וינט-ברוקדייל בבקשה לסייע בגיבוש תאוריית השינוי של מערך הפנימיות לילדים ובני נוער בסיכון (להלן: פנימיות הרווחה) ובפיתוח מערכת ממוחשבת שתתמוך בתכנון ההתערבות, במעקב אחר יישומה (התפוקות) ובהערכת תוצאות הפעילות של הפנימיות שבפיקוחו. המערכת תאפשר ניהול שוטף של המידע על החניכים, ניטור כלל הפעילויות שמתקיימות בכל פנימייה ומדידה שוטפת של תוצאות, וכן השוואה בין דגמים שונים של פנימיות ובין החניכים ומשפחותיהם על פי מאפייניהם וצורכיהם. המדידה תתבסס על מערכת התל"ם (תיק לקוח ממוחשב) ושאלוני כלי הרף שבתוכה ותאפשר בין היתר: גיבוש מדיניות ההתערבות ואמות המידה ליישומה בפנימיות, ניסוח מכרזים להפעלת פנימיות, השוואה בין מודלים שונים של פנימיות, התאמת המענים בפנימיות ועוד.

המהלך כלל פיתוח מודלים לוגיים בשלושה רבדים: מודל לוגי ברמת מקבלי השירות (החניכים), מודל לוגי ברמת הארגון (מטה) ומודל לוגי ברמת התוכנית (הפנימייה). על בסיס אלה, גובשו כלים להערכת מצב ובניית תוכנית ההתערבות – מעקב שוטף אחר יישום תוכנית ההתערבות האישית והשגת מטרותיה.

נוסף על כך פותחו כלים לדיווח עצמי עבור החניכים והוריהם, זאת כחלק מן התפיסה כי המדידה צריכה לכלול כמה נקודות מבט ולהשוות ביניהן, וכן לבחון פערים אם ישנם ואת משמעותם. עם זאת, המדידה בכלים אלו נדחתה לשנת הלימודים 2024/25 ועל כן ממצאיה אינם נכללים בדוח זה.

דוח זה מציג את ממצאי המדידות על אודות מצבם של החניכים בשתי נקודות זמן, אשר התבצעו מנקודת המבט של העובדים בכנימות (העו"ס בפנימייה כמתכלל התערבות – case manager) ובשיתוף עם עובדים אחרים הסובבים את החניך, כגון המדריכים, אם הבית, בן/בת שירות. תחילה יובאו הממצאים שעלו בדוח הביניים שנשוב על שלב הערכת המצב ותכנון ההתערבות של החניכים [t-0] (רזניקובסקי-קוראס ואח', 2024), ואחר כך ייבחן הניטור, כלומר המעקב אחר דרכי ההתערבות ומדידת התוצאות של ההתערבויות [t-1].

2. הפיילוט בפנימיות ומטרותיו

לפיילוט שנערך בפנימיות היו שלוש מטרות עיקריות:

1. לסייע למטה האגף החוץ ביתי לפתח כלים:

- **כלי להערכת מצב ולגיבוש תוכנית התערבות (t-0) שיאפשר:**

- להעריך את המצב הקיים באמצעות מענה על שאלות על מאפייני החניכים וצורכיהם, על הכוחות שלהם, על אירועי חיים משמעותיים ועל הניסיונות הקודמים להתערבויות
- להגדיר את התוצאות הרצויות והאינדיקטורים להן על בסיס הערכת המצב, ולתכנן את ההתערבות האישית
- לעקוב באופן שוטף אחר מאפיינים, צרכים, פגיעות קודמות, אירועי חיים משמעותיים אחרים והתערבויות קודמות, ולזהות כוחות של החניכים בפנימיות

- **כלי מעקב אחר יישום תוכנית ההתערבות האישית (תפוקות) ומדידת תוצאות (t-1) שיאפשר:**

- לעקוב אחר יישום ההתערבות בפנימיה (התפוקות ששימשו לטיפול בחניכים וחסמים ביישום תוכנית ההתערבות) ואחר השגת תוצאות תוכנית ההתערבות (וכן החסמים להשגתן)

2. למדוד עד כמה הכלים שפותחו אכן משרתים את מטרותם, טרם הפיכתם לכלי מדידה שוטפת

3. לאסוף מידע ראשוני על מאפייני החניכים, צורכיהם, פגיעות קודמות, התערבויות, כוחות ומידת השגת התוצאות עבורם

הכלים משמשים כיום בסיס למערכת ממוחשבת לעובדים בפנימיות לגיבוש תוכנית התערבות שנתית עבור החניכים בפנימיות ולמדידת תוצאותיה של ההתערבות. המידע שייאסף באמצעות כלים אלו ישמש בהמשך את עובדי המטה לגיבוש מדיניות ותורת עבודה.

את המהלך ליוותה ועדה ייעודית רב-מקצועית ורב-מדרגית שהיו חברים בה אנשי מקצוע מן המטה ומן השטח בכל הדרגים. הוועדה הייתה שותפה לפיתוח הכלים ולגיבוש מסקנות המהלך וכיווני פעולה להמשך.

מערך הפיילוט נחלק לשני שלבים:

שלב א' (t-0) בפיילוט (להלן: מדידה ראשונה) כלל את תהליך הפיתוח של הרכיבים של תכנון ההתערבות במערכת תל"ם, התנסות רחבת היקף בשימוש בה, וכן מחקר מלווה שבחן את התייחסותם של העובדים הסוציאליים בשטח לשימוש במערכת.

בפברואר 2024 פורסם דוח ביניים לפיילוט בפנימיות שנסוב על שלב הערכת המצב [t-0] ([רזניקובסקי-קוראס ואח', 2024](#)). בשלב זה נבדקו רכיבים הקשורים להערכת המצב של החניכים: מאפייני הרקע שלהם, אירועי חיים ופגיעות קודמות, הצרכים שלהם, קשיים ודאגות בשבעה תחומי החיים (בריאות-פיזי, רגשי-נפשי, התנהגותי, חברתי, משפחתי, לימודי-חינוכי-תעסוקתי והיכנות

מחוץ למשפחה), הכוחות והחוזקות שלהם (בחלוקה לחמישה תחומי תוכן: כישורים רגשיים, כישורים חברתיים, מצוינות, קשר עם המשפחה, קשר עם גורמים מקצועיים וגורמי טיפול), פגיעות קודמות והתערבויות קודמות.

שלב ב' (t-1) בפיילוט (להלן: מדידה שנייה) כלל את פיתוח הרכיבים של המעקב אחר יישום ההתערבות שתוכננה, מדידת תוצאותיה במערכת ועדכון ההתערבות בהתאם. השלב הזה כלל גם התחקות אחר התנסות העובדים ברכיבים אלו ואיסוף התייחסותם. המטרה העיקרית בשלב זה הייתה לקבל זווית ראייה מעמיקה יותר על חוויית העובדים ועל עמדותיהם בנוגע להתערבות מכוונת תוצאות ולמערכת הממוחשבת לניהול ההתערבות התומכת בה.

להלן יוצג שלב ב' (t-1) של המהלך: תחילה יוצגו בקצרה תהליך העבודה בפיילוט ושיטת המדידה; לאחר מכן יובאו ממצאי המדידה השנייה והשוואתם לממצאי המדידה הראשונה, ולבסוף יובא דיון בממצאים ובתובנות שעלו מהם.

3. תהליך העבודה ושיטת המדידה

3.1 רכיבי העבודה בפיילוט

תהליך העבודה בפיילוט כלל שבעה רכיבים: (1) הקמת קבוצת עבודה של צוות רב-מקצועי ורב-מדרגי; (2) מחשוב כלי המדידה; (3) עריכת פרה-טסט; (4) הדרכת עובדים לשימוש במערכת הממוחשבת; (5) איסוף המידע; (6) קיום קבוצות מיקוד עם עובדים; (7) ניתוח הממצאים שהתקבלו בשתי המדידות והפקת לקחים ומסקנות ראשוניות. להלן תיאור של כל אחד מן הרכיבים הללו:

- 1. הקמת קבוצת עבודה של צוות רב-מקצועי ורב-מדרגי מן המטה, מן המחוזות ומן השטח**, לביצוע המשימות האלה (לרשימת חברי קבוצת העבודה ר' נספח א): פיתוח כלי המדידה (שאלונים), גיבוש מערך המדידה (ר' נספח ב), החלטה על אוכלוסיית המדגם, החלטה על מועדי המדידה, החלטה על השינויים שיש לבצע בכלים בין מדידה t-0 ומדידה t-1.
- 2. מחשוב כלי המדידה** במערכת תל"ם של משרד הרווחה נעשה בצוות מקצועי באמצעות מפגשי אפיון קבועים (אחת לשבוע) בהשתתפות מאפיינת מחברת המחשוב, נציגת האגף החוץ ביתי במשרד הרווחה, נציגת אגף המחשוב במשרד הרווחה ונציגת צוות המחקר ממכון ברוקדייל (יועצת).
- 3. פרה-טסט טכני** בוצע באמצעות מילוי השאלונים, הן לקראת המדידה הראשונה הן לקראת המדידה השנייה.
- 4. הדרכה לשימוש במערכת** – לפני תחילת איסוף הנתונים בכל מדידה בוצעו ארבעה מפגשי הדרכה (פיזית ובזום) למנהלים ולעובדים בפנימיות הרווחה (רכזי טיפול ועו"סים) להצגת עקרונות "החשיבה התוצאתית"¹, מבנה המערכת, רכיביה ואופן השימוש בה.
- 5. איסוף המידע** (הפצת כלי המדידה הממוחשבים) – מודולת "תוכנית אישית לחניך" אשר גובשה על בסיס שאלוני t-0 ו-t-1 נפתחה למילוי במערכת תל"ם עבור עובדים (עו"סים, רכזי טיפול, מנהלים) בכל הפנימיות שבפיקוח משרד הרווחה. כל עובד התבקש למלא שאלון ייעודי על כל אחד מן החניכים שבאחריותו. במדידה הראשונה מולאו 3,441 שאלונים על אודות חניכים. במדידה השנייה מולאו 3,065 שאלונים על אודות חניכים.
- 6. קבוצות מיקוד עם עובדים** – במהלך איסוף הנתונים נערכו ארבע קבוצות מיקוד מחוזיות (צפון, דרום, מרכז, ירושלים) בזום. בכל קבוצה השתתפו 30–40 עובדים שמילאו את השאלון, ומטרתה הייתה ללמוד על מידת ההתאמה של השאלון למדידת תוצאות שוטפת, על הדרך שבה התקבלו השאלונים בקרב העובדים, על חסמים למילוי השאלון ועוד.
- 7. ניתוח הממצאים** שהתקבלו בשתי המדידות (t-0, t-1) והפקת לקחים ומסקנות ראשוניות:
 - א. על מערך המדידה והתאמתו לביצוע מדידה שוטפת בפנימיות
 - ב. על מועילות ההתערבות של הפנימיות לקידום השגת התוצאות הרצויות עבור החניכים

¹ חשיבה תוצאתית מוגדרת כמכלול הנורמות, המנגנונים והתהליכים הארגוניים המעודדים את שירותי הרווחה להגדיר את התוצאות שהם מעוניינים להשיג, למדוד דרך שגרה את מידת השגתן, להפיק מסקנות ולקחים, ללמוד אותם ולתכנן את פעילותם בהתאם (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020; שר וארזי, 2017).

3.2 מערך המדידה וכלי המדידה

3.2.1 פיתוח כלי המדידה

להלן פירוט רכיבי השאלונים:

1. מדידה בעת הכניסה לפנימייה [t-0] – שאלון הערכת מצב ותכנון התערבות שאלון הכולל 225 שאלות. שאלון שבו נבחנים מאפייני הרקע של החניכים, אירועי חיים משמעותיים ובהם פגיעות קודמות, צורכייהם בשבעה תחומי חיים (התנהגותי, חברתי, רגשי-נפשי, משפחתי (כולל היפגעות בתוך המשפחה), לימודי-חינוכי, בריאותי-פיזי, והיפגעות מזרים), כוחות וחוזקות, התערבויות טיפוליות קודמות, ובהמשך למיפוי, גיבוש תוכנית התערבות אישית לחניכים: הגדרת תוצאות רצויות והאינדיקטורים להן ובחירת מענים ודרכי התערבות להשגתן (ר' נספח ג)

2. מדידה לאחר שנה מתחילת ההתערבות [t-1] – שאלון לניטור ההתערבות ולמידת התוצאות שאלון הכולל אישור או עדכון של 203 שאלות מפרק הערכת מצב שמואלו בשנת הפעילות הקודמת וכן מענה על 15 שאלות נוספות לסיכום שנת הפעילות הקודמת – מענים ודרכי התערבות שקיבלו בפנימייה (או מחוצה לה), תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות אשר הוערכו באמצעות זיהוי האינדיקטורים שהוגדרו וכן השינוי שחל בין שני מועדי המדידה (ר' נספח ד)

3.2.2 אתיקה

ראשית, מטעמים אתיים נקבע כי במסגרת הפיילוט השאלונים ייאספו תוך כדי שמירה על פרטיותם של החניכים, כך צוות המחקר קיבל את קובץ הנתונים ללא מידע מזהה (שמות או תעודות זהות). עם זאת, כדי לאפשר השוואה בין מועדי המדידה, כל שאלון קיבל מספר מזהה עם טבלת המרה השמורה אצל חברת המחשוב. באופן זה התאפשרה הצלבה בין השאלונים בשתי המדידות, בלי לפגוע בצנעת הפרט. שנית, פתיח השאלון כולל הסבר על מטרתו ואת האפשרות לסמן "בבדיקה" עבור מקרים שבהם המידע חסר בשלב מילוי השאלון והעובדים מצויים במהלך לבירורו. שלישית, תשובות לשאלות פתוחות, שלדעת הלשכה המשפטית במשרד הרווחה כללו מידע שעלול היה לזהות את החניכים, לא הועברו לצוות המחקר. בכלל זה, תשובות לשאלות פתוחות בסופו של כל אחד מפרקי הצרכים בשבעת תחומי החיים ופירוט במלל חופשי תחת אפשרות "אחר" בשאלות סגורות. המהלך קיבל את אישורה של ועדת האתיקה במכון מאיר-סג'ווינט-ברוקדייל.

3.2.3 מחשוב כלי המדידה

השאלון בגרסתו הסופית מוחשב במערכת תל"ם של משרד הרווחה באמצעות גיבוש של מודולה חדשה: "תוכנית אישית לחניך", בכך הובטחה הטמעתו. בשתי המדידות נתגלעו קשיים בהשטחת הנתונים אשר יצרו עיכוב בלוחות הזמנים בפרויקט (לפירוט ר' פרק 5: מגבלות המחקר).

3.2.4 אוכלוסיית המדגם

במשך השנים השתמשו הפנימיות במערכת הרף לביצוע הערכת מצב ותכנון התערבות עבור החניכים. בעקבות הרפורמה שנערכה בפנימיות ועל פי תהליכי ההתחדשות, החליט האגף החוץ ביתי לעבור לעבודה במערכת תל"ם (תיק לקוח ממוחשב) ולהטמיע בה מודולה של "תוכנית אישית לחניך". כדי להקל את העומס שהיה צפוי לעובדים במילוי מידע בשתי המערכות, הוחלט לסגור את מערכת הרף בשנת 2022 ולפתוח את מערכת תל"ם להזנת המידע על החניכים. מכיוון שכל ילד בפנימייה שבפיקוח משרד הרווחה מחויב בתוכנית התערבות עדכנית, הוחלט כי כלל אוכלוסיית החניכים תשתתף במדידות t-0 ו-t-1. יחד עם זאת, כדי להקל את עומס העבודה המוטל על העובדים בפנימייה הוחלט כי לא תמולא הערכת מצב ותוכנית התערבות במערכת הממוחשבת עבור חניכים שזו שנתם האחרונה בפנימייה.

3.2.5 מועדי המדידה

הפצת השאלונים כוונה להתבצע על פי "מעגל החיים" בפנימייה, כלומר, הפצת שאלון t-0 (הערכת מצב ותכנון התערבות) בתחילת שנת הלימודים, קרי ספטמבר 2022, ואיסוף נתונים במשך שלושה חודשים, זאת בהתאם לנוהל "גיבוש תוכנית אישית לחניך". לאחר מכן הפצת שאלון t-1 (ניטור תפוקות והשגת תוצאות) בחודשים יולי-אוגוסט 2022, שבהם מתבצע בפנימיות סיכום השנה החולפת לקראת פתיחת השנה הבאה. בפועל, בשל עיכובים במחשוב השאלונים במערכת תל"ם, שאלון t-0 הופץ בינואר 2023. עקב שיעורי מילוי נמוכים המדידה הוארכה לתקופה של חצי שנה. שיעורי המילוי הנמוכים נבעו מקשיים אינהרנטיים בלימוד מערכת חדשה על כל רכיביה, מקשיים טכניים מסוגים שונים, מהתנגדות העובדים למילוי ועוד. כך גם שאלון t-1 הופץ באיחור בנובמבר 2023, בשל עיכובים במחשוב, ונוסף על כך בוצעו עדכוני גרסה נוספים בדצמבר 2023. גם מדידה זו התארכה עד לחודש יוני 2024.

3.2.6 ניתוחים סטטיסטיים

בדומה לניתוח הנתונים במדידה הראשונה, לניתוח הנתונים שנאספו במדידה השנייה ולבחינת ההבדלים בינם ובין נתוני המדידה הראשונה בוצע ניתוח כמותי-סטטיסטי בתוכנת SPSS-28. הבדלים בין קבוצות ובין המדידות נבחנו באמצעות מבחן t או באמצעות מבחן χ^2 (כתלות בסולם המדידה של כל שאלה), והמתאמים בין המשתנים נבדקו באמצעות מבחן פירסון. באמצעות ניתוחים אלו נבחנו כיוונים אפשריים של השפעת המאפיינים, הצרכים הנוספים והתפוקות על התוצאות שנמדדו. כל הממצאים שצוינו בדוח כמובהקים, נמצאו ככאלה ברמה של לפחות $p < .05$.

כדי לפשט את ניתוח הנתונים (למשל לצורך פילוח הצרכים לפי מאפיינים, הצלבה בין צרכים לתפוקות ובין צרכים לתוצאות), וכן כדי להשוות בין תחומי החיים, חושב מדד מסכם לכל אחד מתחומי החיים. לשם כך, עבר סט התשובות בכל השאלות קידוד מחדש לסולם דיכוטומי (0 – אין בעיה; 1 – יש בעיה). שאלות "סל", שהן שאלות רחבות על קיומו של תחום בעיה, לא נכללו בחישוב ממוצע תחום החיים כדי למנוע "ספירה כפולה" של פריטים.

4. ממצאים: מדידת התוצאות - השוואה בין שתי המדידות

להלן עיקרי הממצאים הנוגעים להתקבלות המערכת בקרב העובדים והתאמתה לשימוש שוטף:

העובדים ציינו כי הכלים שפותחו מתאימים לשימוש שוטף כחלק ממערכת ממוחשבת להערכת מצבם של החניכים, לגיבוש תוכנית התערבות אישית עבורם ולהערכת השגת התוצאות הרצויות. העובדים הביעו שביעות רצון מכניסת מערכת ממוחשבת לתיעוד עבודתם השוטפת, אבל חלקם גם הביעו הסתייגות מסוימת ממילוי כלי כל כך מקיף ומפורט. בהתבסס על המידע שעלה מניתוח הנתונים של המדידה הראשונה t-0 ועל ההצעות שהתקבלו מן העובדים להכנסת שינויים במערכת הממוחשבת, סולמות התשובה הורחבו כך שיוכלו לעמוד ברגישות רבה יותר על שינויים במצבם של הילדים, פריטים שאינם רלוונטיים נמחקו מן הכלי ופריטים שהיו חסרים התווספו לו, חלו שינויים במבנה המערכת ובמעבר בין השלבים ועוד.

4.1 מאפייני רקע של החניכים

בחלק זה יוצגו מאפייני הרקע של 3,065 חניכים אשר השתתפו במדידה שהתקיימה בשנת הלימודים 2023/24: מאפיינים דמוגרפיים, מאפיינים לימודיים-חינוכיים, מוגבלויות ומצבים רפואיים אחרים, אירועי חיים משבריים, התערבויות קודמות ומקבילות, מאפיינים של משפחת החניך והקהילה שבה היא חיה, כוחות ומשאבים. נוסף על כך יוצגו הבדלים מובהקים עבור 1,712 חניכים אשר להם שתי מדידות (t-0 ו-t-1) במערכת תל"ם.

4.1.1 מאפיינים דמוגרפיים

לוח 1 מציג את מאפייני הרקע של החניכים: 84.1% חניכים בפנימיות מסוג מעוף, 14.5% חניכים בפנימיות מסוג עוגן ו-1.3% חניכים בפנימיות מסוג מעוז. הוותק הממוצע בפנימייה הוא 2.1 שנים ($SD = 1.65$) – 66.2% מן החניכים עם ותק נמוך בפנימייה (0–2 שנים), 23.6% מן החניכים עם ותק בינוני (3–4 שנים) והיתר – 10.2% מן החניכים עם ותק גבוה בפנימייה (5 שנים ויותר). 60.8% מן החניכים הם בנים ו-39.1% הן בנות. הגיל הממוצע של החניכים הוא 14.6 ($SD = 2.79$) – מרבית החניכים (74.5%) בני 13–18 ו-20.6% מן החניכים בני 7–12. 78.7% מן החניכים יהודים, 16.5% ערבים והיתר משתייכים לקבוצות אחרות באוכלוסייה. על 2.7% מן החניכים דווח כי הם מגדירים עצמם להטב"קים (למשל, לסביות, הומואים, טראנסג'נדרים, בי-סקסואליות, קוויר) (בנוגע ל-41 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). 4.3% מן החניכים יתומים (60 חניכים יתומים מאב, 58 חניכים יתומים מאם ו-11 חניכים יתומים משני ההורים) ו-0.6% מן החניכים מאומצים. ל-4.2% מן החניכים יש משפחה מלווה ועבור 3.9% מן החניכים מתנהל תהליך לאיתור משפחה מלווה.

לוח 1: המאפיינים הדמוגרפיים של החניכים (במספרים ובאחוזים)

מאפיינים	n	אחוזים
סוג הפנימייה (n = 3,064)		
מעוף	2,579	84.1
עוגן	445	14.5
מעוז	40	1.3
ותק בכנימייה (n = 3,064)		
ותק נמוך (0-2 שנים)	2,028	66.2
ותק בינוני (3-4 שנים)	723	23.6
ותק גבוה (5 שנים ויותר)	313	10.2
מגדר (n = 3,064)		
בנים	1,863	60.8
בנות	1,197	39.1
אחר	4	0.1
גיל (n = 3,065)		
6-2	23	0.8
12-7	634	20.6
18-13	2,283	74.5
22-19	125	4.1
קבוצה באוכלוסייה (n = 3,064)		
יהודי	2,411	78.7
ערבי	504	16.5
בדואי	75	2.4
נוצרי	39	1.3
אפריקאי	30	1.0
דרוזי	5	0.1
רמת דתיות - יהודים (n = 2,411)		
חילוני	1,302	53.9
דתי	386	16.1
חרדי	723	30.0
הגדרה עצמית כלהטב"ק (n = 2,863)		
כן	76	2.7
לא	2,787	97.3

מאפיינים	n	אחוזים
חניכים יתומים (n = 3,064)		
כן	133	4.3
לא	2,931	95.7
חניכים מאומצים (n = 3,064)		
כן ויודעים על כך	12	0.4
כן ולא יודעים על כך	5	0.2
לא	3,047	99.4
חניכים עולים (n = 97)		
עולים חדשים (בחמש השנים האחרונות)	6	6.2
עולים ותיקים (יותר מחמש שנים בישראל)	91	93.8
מעמד חוקי (n = 103)		
אזרח	85	82.5
תושב קבע	8	7.8
תושב ארעי	4	3.9
חסר מעמד	6	5.8
מינוי אפוטרופוס[^] (n = 156)		
אפוטרופוס כולל	56	31.8
אפוטרופוס לדין	51	29.0
אפוטרופוס לעניינים אישיים	19	10.8
אפוטרופוס לענייני רכוש	18	10.2
אפוטרופוס לעניינים רפואיים	9	5.1
אפוטרופוס לעניינים אחרים	23	13.1
מתנהל הליך למינוי אפוטרופוס (n = 2,832)		
כן	104	3.7
לא	2,728	96.3
משפחה מלווה (n = 3,064)		
כן	129	4.2
לא	2,935	95.8
מתנהל הליך לאיתור משפחה מלווה (n = 2,863)		
כן	112	3.9
לא	2,751	96.1

[^]שאלה רבת ברירה – אפשר היה לסמן יותר מתשובה אחת

4.1.2 מאפיינים לימודים-חינוכיים

לוח 2 מציג את המאפיינים הלימודים-חינוכיים של החניכים: 98.0% מן החניכים לומדים בבתי ספר מחוץ לפנימייה. 55.3% מן החניכים לומדים במסגרות חינוך מיוחד ו-39.9% במסגרות חינוך רגיל. 25.8% מן החניכים לומדים בבתי ספר יסודיים, 37.7% לומדים בחטיבות ביניים ו-35.9% בבתי ספר תיכוניים. 4.6% מן החניכים נמצאים בהכשרה מקצועית (בנוגע ל-60 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

לוח 2: המאפיינים הלימודיים-חינוכיים של החניכים (במספרים ובאחוזים)

מאפיינים	n	אחוזים
מיקום בית הספר (n = 3,064)		
בפנימייה	61	2.0
מחוץ לפנימייה	3,003	98.0
סוג מסגרת החינוך (n = 1,341)		
חינוך רגיל	535	39.9
חינוך מיוחד [^]	742	55.3
שילוב	46	3.4
חינוך אחר	18	1.3
שלב החינוך (n = 1,257)		
גן	8	0.6
יסודי	324	25.8
חטיבה	474	37.7
תיכון	451	35.9
מסלול התיכון (n = 534)		
12 שנות לימוד	174	32.6
בגרות חלקית ^{^^}	108	20.2
בגרות מלאה	252	47.2
הכשרה מקצועית (n = 2,833)		
כן	129	4.6
לא	2,704	95.4

[^] בשל חשש של היעוץ המשפטי במשרד הרווחה מזיהוי חניכים, צוות המחקר לא קיבל בקובץ הנתונים מידע על האפיון הלימודי של החניך – חינוך מיוחד (הפרעות התנהגותיות-רגשיות / הפרעות התנהגותיות ADHD / הפרעות נפשיות / לקות למידה רב-בעייתית / ADHD) ^{^^} לפחות 2 מקצועות

4.1.3 מוגבלויות ומצבים רפואיים אחרים

לוח 3 מציג מוגבלויות ומצבים רפואיים אחרים של החניכים: ל-5.7% מן החניכים יש מוגבלות גופנית, חושית או קוגניטיבית (בנוגע ל-93 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). מתוכם, ל-0.5% יש רגישות לתרופות, ל-1.9% יש רגישות אחרת או אלרגיה (למשל, רגישות למזון מסוים, רגישות לאבקת כביסה), ל-3.4% יש הפרעה בדיבור (למשל, גמגום, בעיית דיקציה) (בנוגע ל-73 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה), ל-1.6% יש הפרעה בשינה (למשל, אינסומניה, היפרסומניה, תסמונת דום נשימה בשינה) (בנוגע ל-76 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה), ל-2.8% יש עיכוב התפתחותי (למשל, תקשורת וכישורים שפתיים, מוטוריקה עדינה וגסה) (בנוגע ל-99 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה), 0.8% מאובחנים על הספקטרום האוטיסטי (בנוגע ל-32 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). נוסף על כך ל-44.0% מן החניכים יש הפרעת קשב וריכוז (בנוגע ל-324 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה) ו-21.7% מאובחנים עם לקויות למידה (בנוגע ל-515 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). ל-24.5% מן החניכים הפרעה פסיכיאטרית (למשל, דיכאון או חרדה, הפרעת הסתגלות או PTSD, OCD, הפרעת אכילה, פסיכوزה, ODD, פסיכודה או סכיזופרניה, FTT, הפרעות אישיות) (בנוגע ל-198 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). ל-5.3% מן החניכים יש ריבוי מוגבלויות קוגניטיביות והפרעות נפשיות (תחלואה כפולה) (בנוגע ל-109 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

לוח 3: מוגבלויות ומצבים רפואיים (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	<i>n</i>	מוגבלויות ומצבים רפואיים אחרים
		מוגבלות גופנית, חושית או קוגניטיבית (<i>n</i> = 2,813)
5.7	160	כן
94.3	2,653	לא
		רגישות לתרופות (<i>n</i> = 3,064)
0.5	15	כן
99.5	3,049	לא
		רגישות אחרת או אלרגיה (<i>n</i> = 3,064)
1.9	59	כן
98.1	3,005	לא
		הפרעה בדיבור (<i>n</i> = 2,833)
3.4	95	כן
96.6	2,738	לא
		הפרעה בשינה (<i>n</i> = 2,827)
1.6	45	כן
98.4	2,782	לא
		עיכוב התפתחותי (<i>n</i> = 2,805)
2.8	78	כן
97.2	2,727	לא

אחוזים	n	מוגבלויות ומצבים רפואיים אחרים
		מאובחנים על הספקטרום האוטיסטי (n = 2,871)
0.8	23	כן
99.2	2,848	לא
		הפרעות קשב וריכוז (n = 2,571)
44.0	1,131	כן
56.0	1,440	לא
		מאובחנים עם לקויות למידה (n = 2,378)
21.7	517	כן
78.3	1,861	לא
		ריבוי מוגבלויות קוגניטיביות והפרעות נפשיות (n = 2,782)
5.3	147	כן
94.7	2,635	לא
		חשש לקיומה של מגבלה, הפרעה או מחלה לא מאובחנת (n = 2,709)
3.7	101	כן
96.3	2,608	לא
		הפרעה פסיכיאטרית (n = 2,675)
24.5	656	כן
75.5	2,019	לא
		סוג ההפרעה הפסיכיאטרית (n = 3,065)
7.2	221	דיכאון או חרדה
4.6	142	הפרעת התנהגות או הפרעת התנגדות (ODD)
3.7	114	הפרעת הסתגלות או תסמונת פוסט-טראומטית (PTSD)
2.4	74	הפרעות אישיות
0.7	21	פסיכوزה או סכיזופרניה
1.1	33	התנהגות כפייתית – אובססיבית קומפולסיבית (OCD)
0.7	21	הפרעת אכילה (למשל, אנורקסיה, בולימיה)
0.1	3	עיכוב התפתחותי על רקע פסיכולוגי – FTT (failure to thrive)
4.1	126	הפרעה אחרת ^{^^^}

[^] באבחון של מכון שינה

^{^^} באבחון של רופא התפתחותי

^{^^^} למשל, הפרעת שליטה בדחפים, הפרעה בוויסות מצב רוח – DMDD, אובדנות – suicidal ideation, הפרעה בתקשורת חברתית – SCD, הפרעת התקשורת – attachment disorder, טיקים, הפרעה אפקטיבית/הפרעת מצב הרוח, אילמות סלקטיבית

4.1.4 אירועי חיים משמעותיים בחיי החניכים

לוח 4 מציג אירועי חיים משמעותיים בחיי החניכים: 56.3% מן החניכים חוו אירועי חיים משבריים (חוויות טראומטיות). מתוכם, 20.8% היו קורבנות לפגיעה מינית (בנוגע ל-167 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). 4.7% מן החניכים פגעו מינית באחר (בנוגע ל-64 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). ל-20.4% מן החניכים היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים (בנוגע ל-35 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). 0.8% מן החניכים נעצרו או נאסרו ול-2.5% מן החניכים יש תיק פלילי. 21.4% מן החניכים חוו מוות של בן משפחה מדרגה ראשונה או של אדם משמעותי אחר – במחצית מן המקרים בנסיבות טבעיות ובמחציתם בנסיבות לא טבעיות. 8.2% מן החניכים היו עדים לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה (למשל, אובדנות/רצח או ניסיון להם, תאונת דרכים). לבסוף, 57.7% מן החניכים חוו חוויה טראומטית אחרת (בנוגע ל-73 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

לוח 4: אירועי חיים משמעותיים בחיי החניכים (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	n	אירועי חיים משמעותיים
אירועי חיים משמעותיים (חוויות טראומטיות) (n = 2,757)		
56.3	1,552	כן
43.7	1,205	לא
קורבן לפגיעה מינית (n = 1,374)		
20.8	286	כן
79.2	1,088	לא
פוגע מינית באחר (n = 1,476)		
4.7	69	כן
95.3	1,407	לא
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים (n = 1,515)		
20.4	309	כן
79.6	1,206	לא
מעצר או מאסר של החניך (n = 1,545)		
0.8	13	כן
99.2	1,532	לא
תיקים פליליים של החניך (n = 1,541)		
2.5	38	כן
97.5	1,503	לא
מוות של בן משפחה מדרגה ראשונה או של אדם משמעותי אחר (n = 1,543)		
78.6	1,213	לא
21.4	330	כן

אחוזים	n	אירועי חיים משמעותיים
		נסיבות המוות (n = 330)
51.8	171	נסיבות טבעיות
48.2	159	נסיבות לא טבעיות
		עדות לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה (n = 1,532)
8.2	125	כן
91.8	1,407	לא
		חוויה טראומטית אחרת (n = 1,475)
57.7	851	כן
42.3	624	לא

לוח 5 מציג מעברים בין מסגרות חינוך. ל-22.5% מן החניכים היה ריבוי מעברים בין מסגרות חינוך: 8.9% מן החניכים חוו מעבר אחד, 66.5% מן החניכים חוו 2-3 מעברים ו-24.6% מהחניכים חוו 4-11 מעברים. מתוכם, 27.4% עברו בין מסגרות חינוך בשל מעבר דירה, 7.3% בשל חרם או נידוי בבית הספר ו-72.2% מסיבות אחרות. מבין הסיבות הנספחות שצוינו: היעדר השתלבות או היעדר התאמה למסגרת החינוך (דווח על 73 חניכים), מעבר בין מסגרות טיפול חוץ-ביתיות (דווח על 48 חניכים), וכן אשפוז, מעבר מחינוך רגיל לחינוך מיוחד ובשל החלטת ההורים.

לוח 5: מעברים בין מסגרות חינוך (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	n	מעברים בין מסגרות חינוך
		ריבוי מעברים בין מסגרות חינוך (n = 1,101)
22.5	248	כן
77.5	853	לא
		מספר המעברים בין מסגרות חינוך (n = 248)
8.9	22	מעבר אחד
66.5	165	2-3 מעברים
24.6	61	4-11 מעברים
		סיבת המעבר בין מסגרות חינוך (n = 248)
27.4	68	מעבר דירה
7.3	18	חרם או נידוי
72.2	179	סיבה אחרת

שאלה רבת ברירה – אפשר היה לבחור יותר מתשובה אחת ^

4.1.5 הבדלים באירועי חיים משמעותיים, לפי מאפייני החניכים

להלן יוצגו הבדלים באירועי חיים משמעותיים (אירועים טראומטיים) שקרו לחניכים לפי מאפייני הרקע שלהם (ר' נספח ה).

מגדר: בנות יותר מבנים דיווחו על קורבנות לפגיעה מינית ועל היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים.

גיל: ככל שגיל החניכים גבוה יותר, כך הם חוו יותר קורבנות לפגיעה מינית, היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים ויש להם יותר תיקים פליליים.

קבוצת אוכלוסייה: יהודים יותר מערבים דיווחו על היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים.

פרופיל הפנימייה: חניכים בפנימיות עוגן ומעוז יותר מחניכים בפנימיות מעוף דיווחו על קורבנות לפגיעה מינית, היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים ועדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה.

ותק בפנימייה: ככל שוותק החניכים בפנימייה נמוך יותר, כך הם חוו יותר קורבנות לפגיעה מינית, היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים ויש להם פחות תיקים פליליים.

4.1.6 התערבויות קודמות ומקבילות

לוח 6 מציג התערבויות קודמות שעברו החניכים: בחייהם של 41.7% מן החניכים היו התערבויות קודמות בטרם הגיעו לפנימייה (בנוגע ל-119 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). 54.1% מן החניכים שהו בעבר במסגרות חוץ-ביתיות, ורובם שהו בעבר בקלט חירום או בפנימייה אחרת (בנוגע ל-41 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). בהתייחס ל-67.3% מן החניכים יש מעורבות של חוק נוער (טיפול והשגחה) כיום ובנוגע ל-9.2% מן החניכים הייתה מעורבות בעבר (בנוגע ל-17 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). עבור 95.6% מן החניכים המעורבות של החוק היא תחת צו ו-1.0% מן החניכים נמצאים בהליך להוצאת צו.

58.2% מן החניכים נוטלים תרופות בקביעות (בנוגע ל-83 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). מתוכם, 29.2% מן החניכים נוטלים תרופות לטיפול במצב נפשי, 24.2% מן החניכים נוטלים תרופות לטיפול בהפרעות קשב וריכוז, 2.3% מן החניכים נוטלים תרופות לטיפול במצב רפואי ו-1.8% מן החניכים נוטלים תרופות לטיפול במצב אחר. כמו כן 12.9% מן החניכים שהו בעבר באשפוז פסיכיאטרי, מרביתם באשפוז ממושך של שבוע ויותר או ברצף של אשפוזים קצרים (11.2%) (בנוגע ל-37 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). לבסוף, בנוגע ל-3.7% מן החניכים יש חשש לקיומה של מגבלה, הפרעה או מחלה לא מאובחנת (בנוגע ל-188 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

לוח 6: התערבויות קודמות בחיי החניכים (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	n	התערבויות קודמות
		התערבויות קודמות (n = 2,773)
41.7	1,155	כן
58.3	1,618	לא
		שהייה בעבר במסגרות חוץ-ביתיות (n = 1,099)
54.1	595	כן
45.9	504	לא
		סוג המסגרת (n = 3,065)
8.3	254	קלט חירום
8.0	246	פנימייה
3.2	98	אומנה
0.3	10	מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן
0.2	7	מקלט לנערות
0.2	6	פנימיית חסות הנוער
1.4	42	מסגרת אחרת
		מעורבות של חוק נוער (טיפול והשגחה) (n = 1,137)
23.5	267	לא
9.2	105	הייתה מעורבות בעבר
67.3	765	יש מעורבות כיום
		מעורבות כיום של חוק נוער (טיפול והשגחה) תחת צו (n = 765)
3.4	26	ללא צו
95.6	731	עם צו
1.0	8	נמצא בהליך הוצאת צו
		נטילת תרופות בקביעות (n = 2,825)
58.2	1,643	כן
41.8	1,182	לא
		מטרת הטיפול התרופתי[^] (n = 3,065)
29.2	896	לטיפול במצב נפשי
24.2	743	לטיפול בהפרעות קשב וריכוז
2.3	72	לטיפול במצב רפואי
1.8	55	לטיפול במצב אחר
		שהייה בעבר באשפוז פסיכיאטרי (n = 2,862)
1.7	48	כן, אשפוז קצר
11.2	321	כן, אשפוז ממושך או רצף של אשפוזים קצרים
87.1	2,493	לא

[^] שאלה רבת ברירה – אפשר היה לבחור יותר מתשובה אחת

4.1.7 מאפיינים של משפחת החניך והקהילה שבה היא חיה

לוח 7 מציג את מאפייני הורי החניכים ומאפייני הקהילה שבה הם חיים: 41.2% מהורי החניכים גרושים, 29.1% נשואים או חיים בזוגיות זה עם זה ו-10.4% פרודים (בנוגע ל-24 ילדים סומן כי הסטטוס המשפחתי בבדיקה). המשפחות של 35.3% מן החניכים מוגדרות "משפחות מורכבות" (למשל, משפחה רב-דורית החיה בכפיפה אחת; ילדים החיים רק עם חברים/קרובים של המשפחה; הורות משותפת; אחים מזוגיות אחרת של ההורים)² (בנוגע ל-59 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

מבחינת מידת הדתיות של משפחת המוצא של החניך, 36.4% מגיעים ממשפחות חילוניות, 24.2% ממשפחות מסורתיות, 12.4% ממשפחות דתיות, 20.7% ממשפחות חרדיות ו-6.3% ממשפחות מעורבות שבהן האב והאם אינם באותה רמת דתיות (בנוגע ל-50 ילדים סומן כי הנושא בבדיקה).

80.4% מהורי החניכים ילידי הארץ, 19.6% מהורי החניכים נולדו במדינות אחרות (מהם, 10.0% נולדו בחבר המדינות) (בנוגע ל-175 הורים ארץ לידתם סומנה בבדיקה). 4.8% מהורי החניכים הם עולים חדשים (כלומר, היגרו לישראל בחמש השנים האחרונות). מבחינת העיסוק העיקרי של ההורים, 35.3% עובדים, 5.4% מובטלים או מחפשים עבודה ו-5.3% מתקיימים מגמלה (בנוגע ל-218 הורים לחניכים הנושא סומן בבדיקה).

ל-16.3% מהורי החניכים יש מוגבלות או הפרעה פסיכיאטרית מאובחנת. מתוכם, ל-84.7% הפרעה פסיכיאטרית, ל-11.2% מוגבלות גופנית ול-10.4% מוגבלות קוגניטיבית. נוסף על כך 12% מהורי החניכים עברו אשפוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (כולל עקב מחלת נפש או שיקום מתאונה) – מחציתם בעבר ומחציתם בהווה (בנוגע ל-139 מהורי החניכים סומן שהנושא בבדיקה).

8.7% מהורי החניכים נעצרו או נאסרו בעבר או עוברים זאת כיום – 1.3% (בנוגע ל-121 הורים סומן כי הנושא בבדיקה). 4.9% מהורי החניכים טופלו במסגרת חוץ-ביתית בעבר או מטופלים בה כיום – 1.9% (למשל, בית אבות סיעודי, מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, מרכז גמילה) (בנוגע ל-88 הורים סומן כי הנושא בבדיקה). בקרב 6.4% מהורי החניכים חל שינוי בזהות הדתית (למשל, חזרה בתשובה, יציאה בשאלה) (בנוגע ל-81 הורים סומן כי הנושא בבדיקה).

7.9% ממשפחות החניכים נפגעות עבירה פלילית חמורה (למשל, רצח, עבירות מין ואליומות) בעבר או כיום – 1.3% (בנוגע ל-170 הורים סומן כי הנושא בבדיקה).

רק בנוגע ל-6.1% מהורי החניכים דווח על מאפייני קהילת מוצא ייחודיים (למשל, היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות; איום ביטחוני; קהילות מסוגרות ומבודדות; סביבה עבריינית, קהילת עולים) (בנוגע ל-74 הורים סומן כי הנושא בבדיקה). 65.3% ממשפחות החניכים מקבלות סיוע מגורמים מקצועיים וארגונים בקהילה כאשר מתוכם, 97.6% מקבלים סיוע מן המחלקה לשירותים חברתיים, 7.6% מקבלים סיוע של בריאות הנפש, 4.1% מקבלים סיוע מעמותות סיוע ו-2.1% מקבלים סיוע מגורמים אחרים.

² ההגדרה לקוחה מתוך: [נזקקויות ומאפיינים בקובץ נתוני יסוד - רשימה ומקרא מהדורה שנייה](#).

לוח 7: מאפיינים של הורי החניכים ושל הקהילה שבה הם חיים (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	<i>n</i>	מאפיינים של הורי החניכים ושל הקהילה שבה הם חיים
המצב המשפחתי של ההורים ($n = 3,065$)		
41.2	1,266	גרשים
29.1	891	נשואים / חיים בזוגיות זה עם זה
10.4	318	פרודים
6.3	192	אב נשוי/ חי בזוגיות עם בן/בת זוג אחרת
5.8	179	אם נשואה/ חיה בזוגיות עם בן/בת זוג אחרת
5.6	172	הורות יחידנית
2.4	73	אב לא ידוע
0.8	23	אב לא חי בארץ או נעדר תקופות ארוכות מן הארץ
0.5	15	שני ההורים אינם בחיים
0.2	6	אם לא חיה בארץ או נעדרת תקופות ארוכות מן הארץ
0.1	3	אם לא ידועה
משפחה מורכבת ($n = 2,833$)		
35.3	999	כן
64.7	1,834	לא
מידת הדתיות של משפחת המוצא של החניך ($n = 2,846$)		
36.4	1,037	חילוני
24.2	690	מסורת
12.4	352	דתי
20.7	589	חרדי
6.3	178	מעורב
ארץ הלידה של ההורים ($n = 3,149$)		
80.4	2,531	ישראל
10.0	316	חבר המדינות
5.4	169	אמריקה-אירופה (פרט לחבר המדינות)
4.2	133	אתיופיה
הגירה לישראל בחמש השנים האחרונות ($n = 899$)		
4.8	42	כן
95.2	857	לא

אחוזים	n	מאפיינים של הורי החניכים ושל הקהילה שבה הם חיים
		עיסוק עיקרי (n = 6,130)
35.3	2,163	עובד/ת
5.4	333	מובטל/ת או מחפש/ת עבודה
5.3	327	מתקיים/ת מגמלה
4.2	256	עקרת בית
1.7	107	לומד/ת
0.4	27	מרצה מאסר
0.2	11	פנסיונר/ית
2.3	140	אחר
		מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות מאובחנות (n = 3,120)
16.3	509	כן
83.7	2,611	לא
		סוג המוגבלות או ההפרעה הפסיכיאטרית (n = 509)
84.7	431	הפרעה פסיכיאטרית
11.2	57	מוגבלות גופנית
10.4	53	מוגבלות קוגניטיבית
2.0	10	מוגבלות חושית
		אשכוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (n = 3,221)
88.0	2,836	לא
6.0	193	כן, בהווה
6.0	192	כן, בעבר
		מעצר או מאסר (n = 3,338)
91.3	3,048	לא
1.3	42	כן, בהווה
7.4	248	כן, בעבר
		מטופלים במסגרת-חוץ ביתית (n = 3,371)
95.1	3,206	לא
1.9	63	כן, בהווה
3.0	102	כן, בעבר
		שינוי בזהות הדתית (n = 3,378)
6.4	215	כן
93.6	3,163	לא

אחוזים	<i>n</i>	מאפיינים של הורי החניכים ושל הקהילה שבה הם חיים
		משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה (<i>n</i> = 3,289)
92.1	3,028	לא
1.3	43	כן, בהווה
6.6	218	כן, בעבר
		מאפייני קהילת מוצא ייחודיים (<i>n</i> = 3,385)
6.1	208	כן
93.9	3,177	לא
		סוג הקהילה (<i>n</i> = 208)
32.7	68	היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות
32.2	67	קהילות מסוגרות ומבודדות
4.3	6	איום ביטחוני
9.6	20	סביבה עבריינית
		המשפחה מקבלת סיוע מגורמים מקצועיים וארגונים בקהילה (<i>n</i> = 2,634)
65.3	1,721	כן
34.7	913	לא
		גורם מסייע למשפחה (<i>n</i> = 1,721)
97.6	1,680	מחלקה לשירותים חברתיים
7.6	130	בריאות הנפש
4.1	71	עמותות סיוע
2.1	36	גורם אחר

שאלה רבת ברירה – אפשר היה לסמן יותר מתשובה אחת

לוח 8 מציג מאפיינים של האחים של החניכים או של בני משפחה אחרים המתגוררים בבית: לחניכים בפנימיות יש 0–17 אחים, וממוצע מספר האחים הוא 3.7 ($SD = 2.48$). בהמשך לכך, יש לחניכים 0–14 אחים קטינים, וממוצע מספר האחים הקטינים הוא 2.5 ($SD = 2.05$). ל-46.6% מן החניכים יש אחים במסגרות חוץ-ביתיות (בנוגע ל-116 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה): 69.8% מן האחים נמצאים בפנימייה, 10.2% מן האחים נמצאים באומנה, 2.4% מן האחים נמצאים במרכז חירום ו-17.6% מן האחים נמצאים במסגרת חוץ-ביתית אחרת (מבין המסגרות האחרות שצוינו: אימוץ, הוסטל, אשפוז פסיכיאטרי, חסות הנוער, מרכז טיפול בהתמכרויות, מקלט לנשים נפגעות אלימות ודירת מעבר).

ל-15.5% מאחי החניכים יש מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות מאובחנות, רבים מהם עם הפרעה פסיכיאטרית. 8.2% מן האחים של החניכים עברו אשכוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (כולל עקב מחלת נפש או שיקום מתאונה) בעבר או עוברים זאת כיום – 4.6% (בנוגע ל-150 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

7.1% מאחי החניכים היו במעצר או מאסר בעבר או עוברים זאת כיום – 2.1% (בנוגע ל-103 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

לוח 8: המאפיינים של אחי החניכים או של בני משפחה אחרים המתגוררים בבית (במספרים ובאחוזים)

אחוזים	n	מאפיינים של האחים של החניכים או בני משפחה אחרים המתגוררים בבית n
אחים במסגרות חוץ-ביתיות (n = 2,764)		
46.6	1,288	כן
53.4	1,476	לא
אחים במסגרות חוץ-ביתיות – סוג המסגרת (n = 1,680)		
69.8	1,173	פנימייה
10.2	171	אומנה
2.4	40	מרכז חירום
17.6	296	מסגרת אחרת
מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות מאובחנות (n = 2,597)		
15.5	403	כן
84.5	2,194	לא
סוג המוגבלות או ההפרעה הפסיכיאטרית (n = 403)		
75.4	304	הפרעה פסיכיאטרית
25.6	103	מוגבלות קוגניטיבית
8.2	33	מוגבלות גופנית
2.7	11	מוגבלות חושית
אשכוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (n = 2,729)		
91.8	2,505	לא
4.6	126	כן, בהווה
3.6	98	כן, בעבר
מעצר או מאסר (n = 2,777)		
92.8	2,578	לא
2.1	59	כן, בהווה
5.0	140	כן, בעבר

שאלה רבת ברירה – ניתן היה לסמן יותר מתשובה אחת

4.1.8 כוחות אישיים ומשאבים חיצוניים

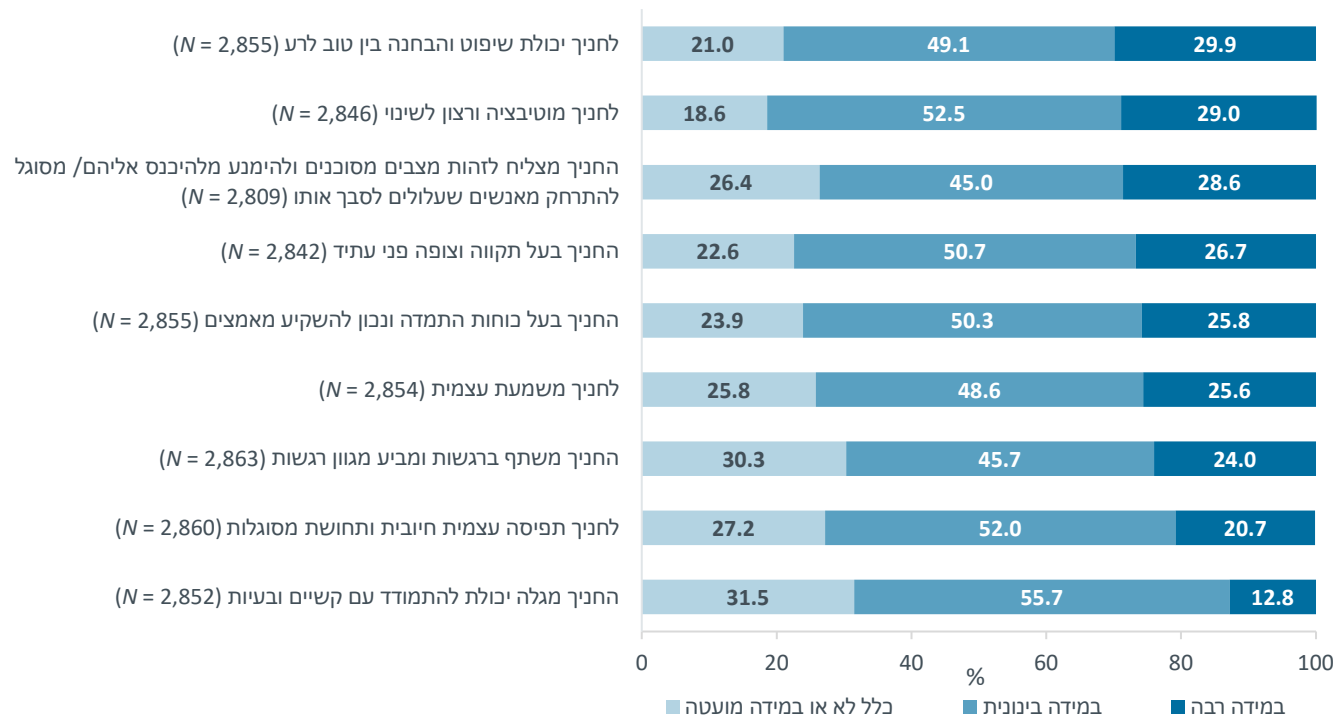
בחלק זה יוצגו ממצאים על אודות הכוחות והמשאבים העומדים לרשות החניכים ועשויים לתמוך בהתערבות עצמה ובהשגת תוצאותיה. בבחינה רחבה של יכולת הזיהוי של העובדים את כוחות החניכים עלה כי העובדים זיהו כוח כלשהו במידה בינונית או במידה רבה בקרב 93.8% מן החניכים. בקרב 6.2% מן החניכים זהו כוחות רק במידה מועטה או כלל לא.

תרשימים 1–5 מפרטים את הכוחות השונים ואת השיעור שבו זהו בקרב החניכים, בחלוקה לחמישה שדות: כישורים רגשיים, כישורים חברתיים, מצוינות, קשר עם המשפחה וקשר עם גורמי טיפול וחינוך.

כישורים רגשיים

השדה "כישורים רגשיים" מורכב מתשעה היגדים ($\alpha=.869$). **בתרשים 1** אפשר לראות כי הכוחות שסומנו "במידה רבה" באחוזים הגבוהים ביותר הם יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע (29.9%), מוטיבציה ורצון לשינוי (29.0%) והיכולת לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם (28.6%).

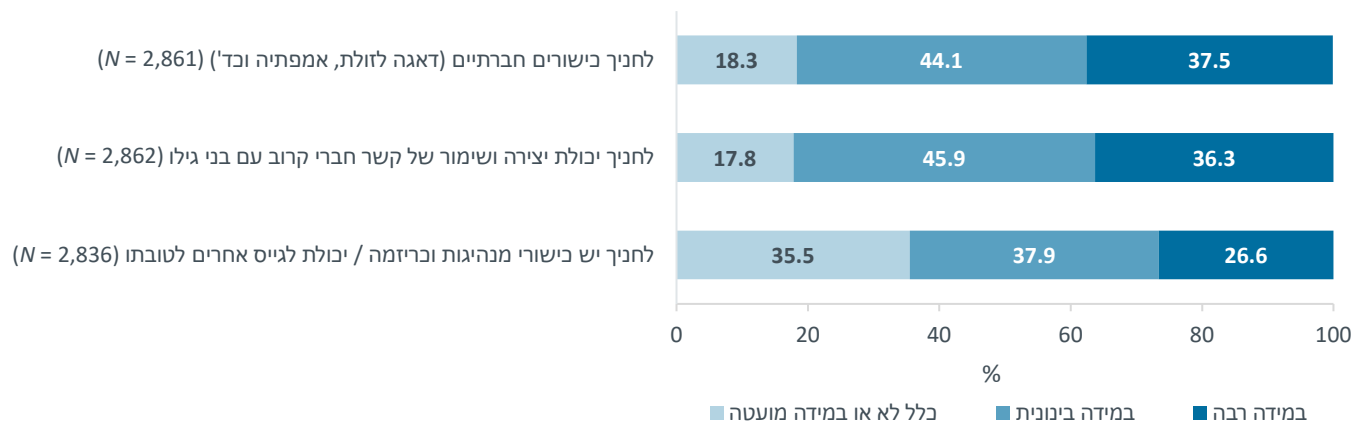
תרשים 1: כישורים רגשיים (באחוזים)

כישורים חברתיים

השדה "כישורים חברתיים" מורכב משלושה היגדים ($\alpha=.844$). **בתרשים 2** אפשר לראות כי הכוחות שסומנו "במידה רבה" באחוזים הגבוהים הם כישורים חברתיים (37.5%), יכולת יצירה ושימור קשר חברי קרוב עם בני גילם (36.3%) וכישורי מנהיגות וכריזמה (26.6%).

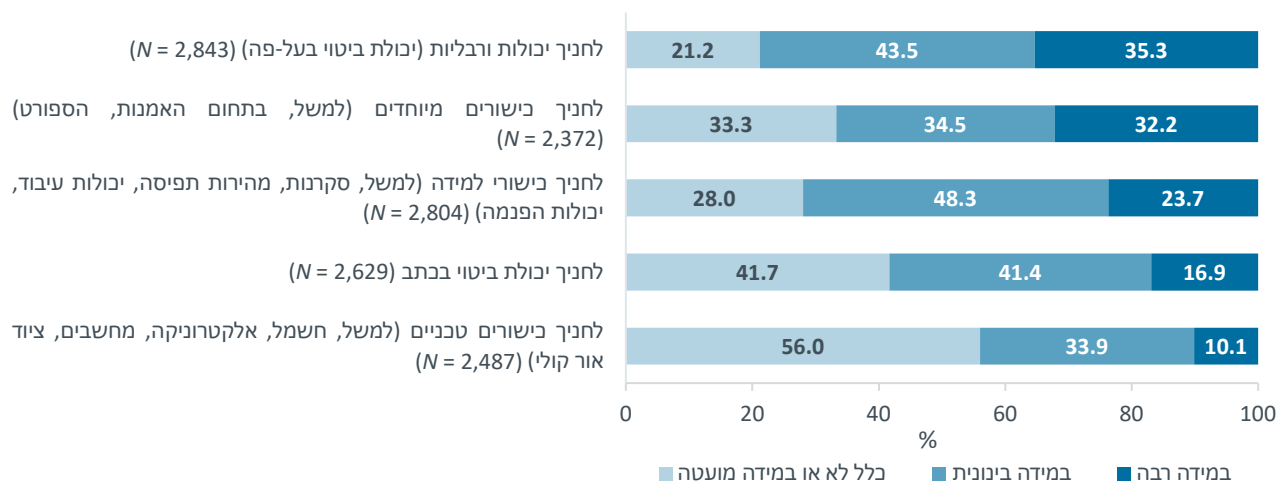
תרשים 2: כישורים חברתיים (באחוזים)

מצוינות

השדה "מצוינות" מורכב מחמישה היגדים ($\alpha=.738$). **בתרשים 3** אפשר לראות כי הכוחות שסומנו "במידה רבה" באחוזים הגבוהים ביותר הם יכולות ורבוליות (35.3%), כישורים מיוחדים (32.2%) וכישורי למידה (23.7%).

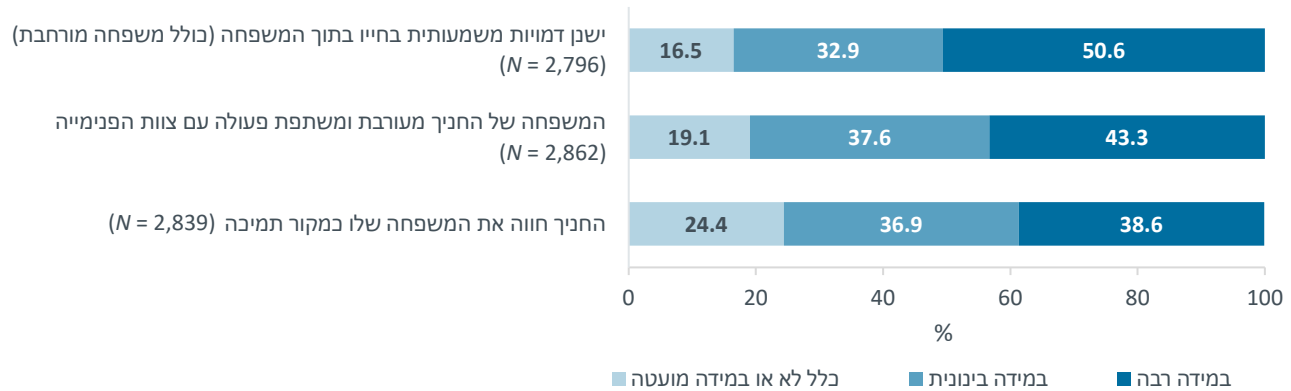
תרשים 3: מצוינות (באחוזים)

קשר עם המשפחה

השדה "קשר עם המשפחה" מורכב משלושה היגדים ($\alpha=.787$). **בתרשים 4** אפשר לראות כי הכוחות שסומנו "במידה רבה" באחוזים הגבוהים ביותר הם ישנן דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה (50.6%), המשפחה מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה (43.3%) והחניך חווה את משפחתו כמקור תמיכה (38.6%).

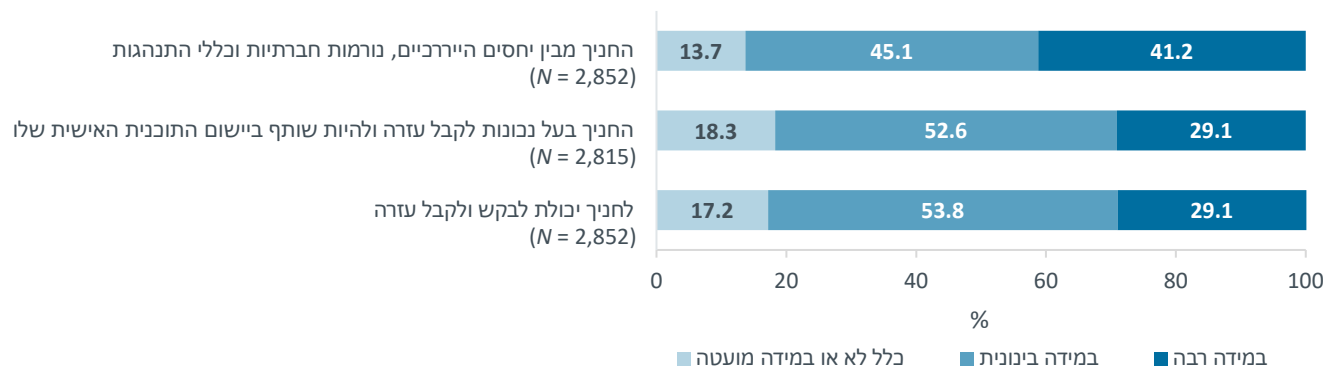
תרשים 4: קשר עם המשפחה (באחוזים)

קשר עם גורמי טיפול וחינוך

השדה "קשר עם גורמי טיפול וחינוך" מורכב משלושה היגדים ($\alpha=.703$). **בתרשים 5** אפשר לראות כי הכוחות שסומנו "במידה רבה" באחוזים הגבוהים ביותר הם הבנת יחסים הייררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות (41.2%), החניך בעל נכונות לקבל עזרה ולהיות שותף ביישום התוכנית האישית שלו (29.1%) וחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה (29.1%).

תרשים 5: קשר עם גורמי טיפול וחינוך (באחוזים)

4.1.9 הבדלים בכוחות לפי מאפיינים

מגדר

בבחינת ההבדלים בין דיווחי העובדים על כוחות החניכים לפי מגדר, עולה כי בקרב בנות יותר מבקרב בנים זוהו (ר' נספח יא):

- **כישורים רגשיים** – לבנות יש תקווה והן צופות פני עתיד, יש להן מוטיבציה ורצון לשינוי והן משתפות רגשות ומביעות מגוון רגשות
- **כישורים חברתיים** – לבנות כישורים חברתיים, כישורי מנהיגות וכריזמה ויכולת לגייס אחרים לטובתן
- **מצינות** – לבנות כישורי למידה, כישורים מיוחדים, יכולות ורבליות ויכולת ביטוי בכתב
- **קשר עם גורמי טיפול וחינוך** – לבנות יכולת לבקש ולקבל עזרה, נכונות לקבל עזרה ולהיות שותפות ביישום התוכנית האישית שלהן והן מבינות יחסים הייררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות לעומת זאת, מן הדיווחים עלה כי באופן מובהק בקרב בנים יותר ממקרב בנות זוהו הכוחות האלה:

- **מצינות** – לבנים כישורים טכניים
- **קשר עם המשפחה** – בנים חווים את משפחתם כמקור תמיכה, משפחותיהם מעורבות ומשתפות פעולה עם צוות הפנימייה וישנן דמויות משמעותיות בחייהם בתוך המשפחה

גיל

בבחינת הקשר בין גיל ובין זיהוי של כוחות בקרב החניכים, עלה כי יש קשר חיובי מובהק בין מרבית הכוחות ובין גילו של החניך. כלומר, ככל שגילו של החניך עולה, כך עובדי הפנימייה יזהו יותר כוחות אצלו (ר' נספח ו). הכוחות שלא נמצא קשר מובהק בין זיהוי שלהם ובין גילו של החניך הם הכוחות בקטגוריה של "קשר עם המשפחה": משפחת החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה, החניך חווה את משפחתו כמקור תמיכה, ישנן דמויות משמעותיות בחיי החניך בתוך המשפחה.

קבוצת אוכלוסייה

בבחינת ההבדלים בדיווחים של העובדים על כוחות של החניכים לפי קבוצת האוכלוסייה שלהם, עלה כי בקרב יהודים, באופן מובהק יותר מבקרב ערבים, ככלל זוהו יותר כוחות וכן זוהו יותר הכוחות האלה (ר' נספח ו):

- **כישורים רגשיים** – בעל תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות, בעל תקווה וצופה פני עתיד, בעל מוטיבציה ורצון לשינוי, בעל כוחות התמדה ונכון להשקיע מאמצים, בעל יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע, בעל משמעת עצמית, מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות, מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם/ מסוגל להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותו
- **כישורים חברתיים** – בעל כישורים חברתיים, בעל כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
- **מצינות** – בעל כישורי למידה, בעל כישורים מיוחדים, בעל יכולות ורבליות, בעל יכולת ביטוי בכתב
- **קשר עם המשפחה** – חווה את משפחתו כמקור תמיכה, משפחתו מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה, ישנן דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה (כולל משפחה מורחבת)
- **קשר עם גורמי טיפול וחינוך** – מבין יחסים הייררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות לעומת זאת, מן הדיווחים עלה כי באופן מובהק זוהתה אצל ערבים, יותר מאצל יהודים, היכולת לבקש ולקבל עזרה.

ותק בפנימייה

בבחינת הקשר בין ותק החניכים בפנימייה ובין זיהוי של כוחות בקרבם, עלה כי יש קשר חיובי מובהק בין מרבית הכוחות ובין ותק החניך בפנימייה. כלומר, ככל שהחניך ותיק יותר בפנימייה, כך עובדי הפנימייה זיהו יותר כוחות אצלו (ר' נספח ו).

עם זאת, נמצא קשר שלילי מובהק בין ותק החניכים בפנימייה ובין זיהוי של הכוחות בקטגוריה של "קשר עם המשפחה": משפחת החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה, החניך חווה את משפחתו כמקור תמיכה, ישנן דמויות משמעותיות בחיי החניך בתוך המשפחה. כלומר, ככל שהחניך ותיק יותר בפנימייה, כך כוחות אלו יזוהו אצלו כחות.

לא נמצא קשר מובהק בין הכוח "לחניך כישורים לימודיים" ובין ותק החניך בפנימייה.

פרופיל פנימייה

בבחינת ההבדלים בדיווחים של העובדים על כוחות של החניכים לפי פרופיל הפנימייה שבה הם שוהים, עלה כי בקרב חניכים השוהים במסגרות מעוף, באופן מובהק יותר מבקרב אלו השוהים במסגרות עוגן או מעוז, ככלל זוהו יותר כוחות וכן זוהו יותר הכוחות האלה (ר' נספח ו):

- **כישורים רגשיים** – לחניכים השוהים במסגרות מעוף תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות, יש להם תקווה והם צופים פני עתיד, יש להם מוטיבציה ורצון לשינוי, כוחות התמדה ונכונות להשקיע מאמצים, יש להם יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע, הם משתפים ברגשות, מביעים מגוון רגשות, יש להם משמעת עצמית, הם מגלים יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות, מצליחים לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם/ מסוגלים להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותם
- **כישורים חברתיים** – לחניכים השוהים במסגרות מעוף כישורים חברתיים, יכולת יצירה ושימור של קשר חברי קרוב עם בני גילם, יש להם כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתם
- **מצוינות** – לחניכים השוהים במסגרות מעוף כישורים טכניים ויכולות ורבוליות
- **קשר עם גורמי טיכול וחינוך** – לחניכים השוהים במסגרות מעוף יכולת לבקש ולקבל עזרה, נכונות לקבל עזרה ולהיות שותפים ביישום התוכנית האישית שלהם, הם מבינים יחסים הייררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות

4.2 צורכי החניכים בשבעה תחומי חיים

בפרק זה יוצג דיווח העובדים על אודות הצרכים (קשיים, דאגות ובעיות) של חניכים בפנימיות במדידה השנייה, בשבעה תחומי חיים: התחום ההתנהגותי, התחום הרגשי-נפשי, התחום החברתי, התחום המשפחתי, התחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי, התחום הבריאותי-פיזי, תחום ההיפגעות מחוץ למשפחה. תחילה יוצגו הנתונים ובהמשך הפרק יוצגו הצרכים בפילוח לפי מאפייני הרקע של החניכים וכן קשרים בין הצרכים ובין עצמם ולאחר מכן השינויים שחלו בין שתי המדידות.

כל אחד מתחומי החיים מורכב מאינדיקטורים ספציפיים ולהם סולם תשובות (למשל, סולם מידה או תדירות) וכן שאלות המשך המתייחסות לסוג הבעיה או למקום ההתרחשות. בפרק זה הממצאים מוצגים ללא פירוט שאלות המשך בשל שיעורי השבה נמוכים על שאלות אלו. יש לשים לב כי ה-m המצוין בסוגריים ליד כל שאלה, מייצג את מספר החניכים שבנוגע להם העובדים השיבו תשובה כלשהי.

4.2.1 התחום ההתנהגותי

שימוש לרעה בחומרים ממכרים

העובדים דיווחו כי 7% מן החניכים עושים שימוש או שימוש לרעה בחומרים ממכרים ($n = 2,807$): 2.9% מן החניכים צורכים אלכוהול (82 חניכים), 1.9% מן החניכים עושים שימוש בחומרים ממכרים (למשל, סמים, דבק מגע, גז מזגנים) (54 חניכים), 0.3% מן החניכים עוסקים בהתנהגויות ממכרות (למשל, מסכים, הימורים, קניות, מין) (9 חניכים) (בנוגע ל-81 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה). פרט לנתונים אלו נאסף מידע על תדירות השימוש, אופני השימוש ומקום השימוש. לפילוחים אלו חשיבות רבה לעבודה היום-יומית במסגרות עצמן.

התנהגויות סיכוניות בתוך הפנימייה או מחוצה לה

העובדים דיווחו כי 16.9% מן החניכים עוסקים בהתנהגויות סיכוניות בתוך הפנימייה או מחוצה לה ($n = 2,760$): 9.3% מן החניכים מעורבים בקטטות ותגרות (256 חניכים), 7.3% מן החניכים בורחים (201 חניכים), 2.9% מן החניכים משחקים במשחקים מסכני חיים (80 חניכים), 1.5% מן החניכים מציתים שריפות או משחקים באש (40 חניכים), 4.2% נוהגים באופן מסוכן ומסתכן ברשת (למשל, חשיפת פרטים אישיים ברשת, בריונות ברשת) (116 חניכים) (כאשר בנוגע ל-127 חניכים הנושא סומן בבדיקה). פרט לנתונים אלו נאסף מידע על תדירות העיסוק בהתנהגויות סיכוניות ועל מקום התרחשותן. לפילוחים אלו חשיבות רבה לעבודה היום-יומית במסגרות עצמן. כמו כן דווח כי 31.2% מן החניכים משוטטים במהלך חופשות בבית ($n = 2,720$): 11.7% משוטטים לעיתים קרובות ו-19.6% משוטטים לעיתים רחוקות (בנוגע ל-149 חניכים נוספים הנושא סומן בבדיקה).

התנהגויות מיניות מסוכנות ומסתכנות

העובדים דיווחו כי 8.7% מן החניכים עוסקים בהתנהגויות מיניות מסוכנות ומסתכנות ($n = 2,726$), מתוכם: 5.6% מן החניכים עוסקים עיסוק יתר בתכנים מיניים שאינם מותאמי גיל (למשל, אוננות בכומבי, נגיעה באיברים אינטימיים של אחרים, הערות מיניות שלא תואמת גיל, מציצנות, חשיפה של אברי מין) (152 חניכים), 3.3% מן החניכים עוסקים בפעילות בעלת אופי מיני ברשת האינטרנט (90 חניכים), 2.8% מן החניכים צורכים תכנים פורנוגרפיים (76 חניכים) (בנוגע ל-163 חניכים סומן שהנושא בבדיקה). פרט לנתונים אלו נאסף מידע על תדירות העיסוק בהתנהגויות מיניות מסוכנות ומסתכנות והיכן הן מתרחשות. לפילוחים אלו חשיבות רבה לעבודה היום-יומית במסגרות עצמן.

התנהגות מנוגדת לחוק

העובדים דיווחו כי 4.4% מן החניכים עוסקים בהתנהגות מנוגדת לחוק (כל התנהגות המוגדרת כעבירה פלילית על פי חוק העונשין) ($n = 2,827$), מתוכם: 2.9% מן החניכים מבצעים ונדליזם (82 חניכים), 2.1% מן החניכים אלימים פיזית (59 חניכים), 1.9% מן החניכים גונבים (55 חניכים), 0.5% מן החניכים פועלים באלימות מינית (15 חניכים) (בנוגע ל-62 מן החניכים הנושא סומן בבדיקה).

בעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף

העובדים דיווחו כי ל-25.2% מן החניכים ישנן בעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף – ל-16.0% מן החניכים במידה מועטה או בינונית ול-9.2% במידה רבה ($n = 2,751$) (בנוגע ל-123 חניכים הנושא סומן בבדיקה). בוצע פילוח לפי סוגי האינדיקטורים וכן בשאלה

פתוחה ציינו עובדים את הביטויים של הבעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף, ובהם: ביטחון עצמי נמוך בשל המראה החיצוני, הזנחת המראה וההיגיינה או התעסקות מוגזמת במראה, עיסוק מוגבר בכושר או באוכל, בררנות באוכל – אכילה של מזונות ספציפיים, תזונה שאינה בריאה – למשל, אי-אכילה של כל אבות המזון, אכילת ממתקים וחטיפים, הקאות יזומות. עוד סומן עבור חניכים אחדים כי יש אכילה של ארוחות לא מסודרות או קושי לאכול מול אחרים.

4.2.2 התחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי

העובדים דיווחו כי 7.0% מן החניכים מנותקים ממסגרת לימוד, כלומר, לא נמצאים כלל במסגרת נורמטיבית לגילם (כולל מי שפורמלית רשום במסגרת אך אינו נוכח בה), ומתוכם 5.3% מן החניכים בנשירה חלקית ו-1.7% מנותקים ממסגרת לימוד ($n = 2,834$) (בנוגע ל-38 חניכים סומן שהנושא נמצא בבדיקה).

ל-80.5% מן החניכים **פערים לימודיים**: ל-39.9% במידה מועטה או בינונית ול-30.6% במידה רבה ($n = 2,686$), מתוכם: ל-40.6% מן החניכים יש פערים במתמטיקה, ל-35.6% יש פערים במיומנויות קריאה וכתובה, ל-35.0% יש פערים באנגלית, ל-34.8% יש פערים בעברית, ל-8.2% יש פערים במיומנויות מחשב ול-5.6% יש פערים במגמה ($n = 1,895$) (בנוגע ל-185 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

ל-46.8% מן החניכים יש קושי **בתפקוד במסגרת הלימוד [תלמידאות]**, כאשר ל-30.3% במידה מועטה או בינונית ול-16.5% במידה רבה ($n = 2,742$) (בנוגע ל-129 חניכים סומן שהנושא בבדיקה). מתוכם, דווח כי ל-24.6% מן החניכים יש בעיות משמעת, ל-18.8% מן החניכים יש אי-ביצוע מטלות, ל-14.3% מן החניכים יש ריבוי היעדרויות ול-9.7% מן החניכים יש ריבוי איחורים ($n=1,283$).

ל-7.1% מן החניכים יש **קושי בתפקוד במסגרת התעסוקה**, כאשר ל-5.2% במידה מועטה או בינונית ול-1.9% במידה רבה ($n = 1,047$) (בנוגע ל-45 חניכים סומן שהנושא בבדיקה).

4.2.3 התחום המשפחתי

א. בעיות ביחסים בין החניך ומשפחתו

העובדים דיווחו כי 9.9% מן החניכים **נעדרי עורך משפחתי** ($n = 2,833$) (בנוגע ל-61 חניכים נוספים סומן שהנושא בבדיקה).

ל-38.3% מן ההורים **קושי בסמכות ההורית** כלפי ילדיהם במידה מועטה עד בינונית ול-25.8% מן ההורים קושי במידה רבה; ל-35.9% מן ההורים אין קושי בסמכות ההורית ($n = 3,711$).

34.3% מן החניכים חווים **קשיים נוספים עם הוריהם** (למשל, בעיות בתקשורת בין-אישית, מריבות, קשר סימביוטי, גוננות יתר, היפוך בתפקידי הורה-ילד) במידה מועטה או בינונית ו-11.1% מן החניכים חווים קשיים אלו במידה רבה; ל-54.6% מן החניכים אין קשיים עם ההורים ($n = 1,996$) (בנוגע ל-154 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

31.4% מן החניכים חווים **קשיים בין ילדי המשפחה** (למשל, קנאה ותחרותיות קיצונית, נתק, דחייה, קשר סימביוטי, ילד הורי לאחיו) במידה מועטה או בינונית ו-12.7% מן החניכים חווים קשיים אלו במידה רבה; ל-55.9% מן החניכים אין קשיים בין ילדי המשפחה (בנוגע ל-235 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

ל-21.6% מן החניכים נסיגה רגשית והתנהגותית בעקבות קשר או מפגש עם הורה אחד או עם שני ההורים במידה מעטה עד בינונית ול-16.4% קושי במידה רבה; ל-77.7% מן החניכים אין נסיגה רגשית והתנהגותית בעקבות קשר או מפגש עם ההורים ($n = 2,674$).

ב. פגיעות בחניך בהווה

העובדים דיווחו כי 7.5% מן החניכים נתונים להזנחה בתחום הפיזי (היעדר היגיינה, היעדר תזונה נאותה, לבוש שאינו תואם את הגיל ואת מזג האוויר, היעדר תנאי לינה, היעדר טיפול רפואי) ($n = 2,440$) (בנוגע ל-141 חניכים סומן שהנושא בבדיקה).

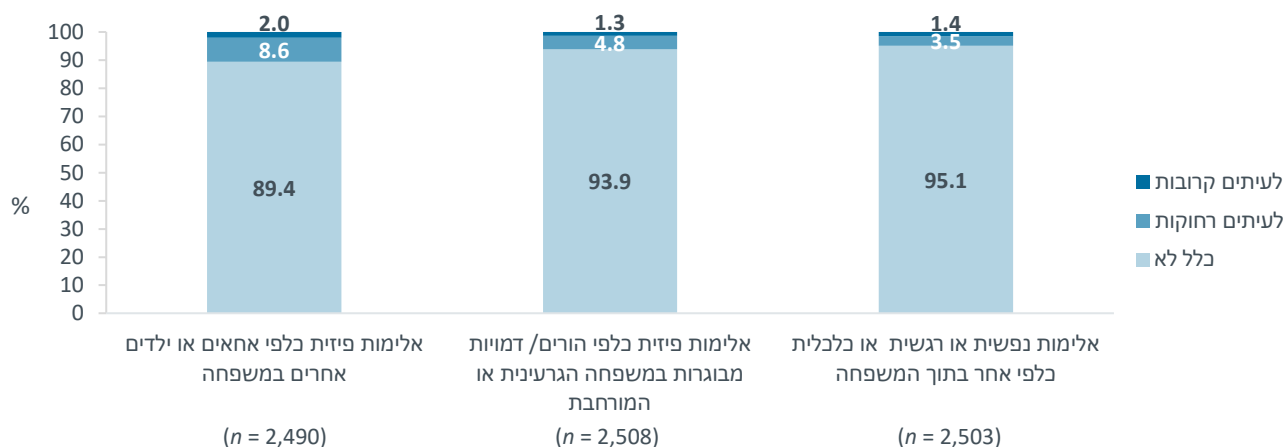
16.9% מן החניכים נתונים להזנחה בתחום הרגשי, הקוגניטיבי או החברתי (היעדר זמינות או תגובתיות רגשית, היעדר התוויית גבולות התנהגות, היעדר הנחיה בכל הקשור לנורמות חברתיות, חסר בהזדמנויות ללמידה ולהתפתחות בתחום הלימודי וחסר בגרייה מהותית) ($n = 2,319$) (בנוגע ל-260 חניכים נוספים, הנושא סומן בבדיקה).

העובדים דיווחו כי 6.8% מן החניכים הם קורבנות לאלימות בתוך המשפחה (אלימות פיזית, אלימות רגשית-נפשית, ניצול כלכלי, אלימות מינית) ($n = 2,342$) (בנוגע ל-233 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה). העובדים דיווחו כי 10.0% מן החניכים עדים לאלימות בתוך המשפחה ($n = 2,259$) (בנוגע ל-314 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

ג. החניך כפוגע בהווה

תרשים 6 מציג את תדירות הפעלת אלימות של החניכים כלפי אחרים במשפחה: 10.6% מן החניכים מפעילים אלימות פיזית כלפי אחאים או ילדים אחרים במשפחה, 6.1% מפעילים אלימות פיזית כלפי הורים או דמויות מבוגרות במשפחה הגרעינית או המורחבת, 4.9% מפעילים אלימות נפשית או רגשית או כלכלית כלפי אחרים במשפחה, 0.8% מן החניכים פוגעים מינית באחר בתוך המשפחה ($n = 2,514$).

תרשים 6: תדירות הפעלת אלימות כלפי אחרים במשפחה (באחוזים)

ד. צרכים נוספים במשפחה

העובדים דיווחו כי משפחותיהם של 31.5% מן החניכים חוות **עוני ומצוקה כלכלית** (בעיות דיור, חוסר בציוד בסיסי בבית, אי-ביטחון תזונתי) ($n = 2,245$) (בנוגע ל-342 חניכים נוספים הנושא סומן בבדיקה), במשפחות של 19.4% מן החניכים יש **חוסר יציבות בהרכב משק הבית** ($n = 3,065$), במשפחות של 9.6% מן החניכים יש **עבריינות** של לפחות אחד מבני המשפחה מן המעגל הקרוב (הורים, אחים או אחיות) ($n = 3,065$), במשפחות של 12.3% מן החניכים יש **התמכרות לאלכוהול או סמים** של לפחות אחד מבני המשפחה מן המעגל הקרוב ($n = 3,065$), במשפחות של 1.2% מן החניכים יש **התמכרות התנהגותית** (למשל, להימורים) של לפחות אחד מבני המשפחה מן המעגל הקרוב ($n = 3,065$), במשפחות של 1.1% מן החניכים לפחות אחד מבני המשפחה מן המעגל הקרוב נמצא **במעגל הזנות** ($n = 3,065$), במשפחות של 0.5% מן החניכים לפחות אחד מבני המשפחה מן המעגל הקרוב **שייך לכת** ($n = 3,065$).

במשפחות של 35.0% מן החניכים יש **קונפליקט בעוצמה גבוהה בין ההורים** ($n = 2,416$) (בנוגע ל-170 חניכים נוספים הנושא נמצא בבדיקה). משפחותיהם של 20.9% מן החניכים חוות **בדידות והיעדר מקורות תמיכה בלתי פורמליים** (למשל, קרובי משפחה, חברים שיכולים לעזור בעת הצורך) ($n = 2,371$) (בנוגע ל-214 חניכים נוספים הנושא נמצא בבדיקה).

4.2.4 תחום היפגעות מאלומות או ניצול מחוץ למשפחה בהווה

העובדים דיווחו כי 9.8% מן החניכים הם קורבנות לאלומות או לניצול מחוץ למשפחה (כולל ברשתות החברתיות) ($n = 2,736$) (בנוגע ל-122 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

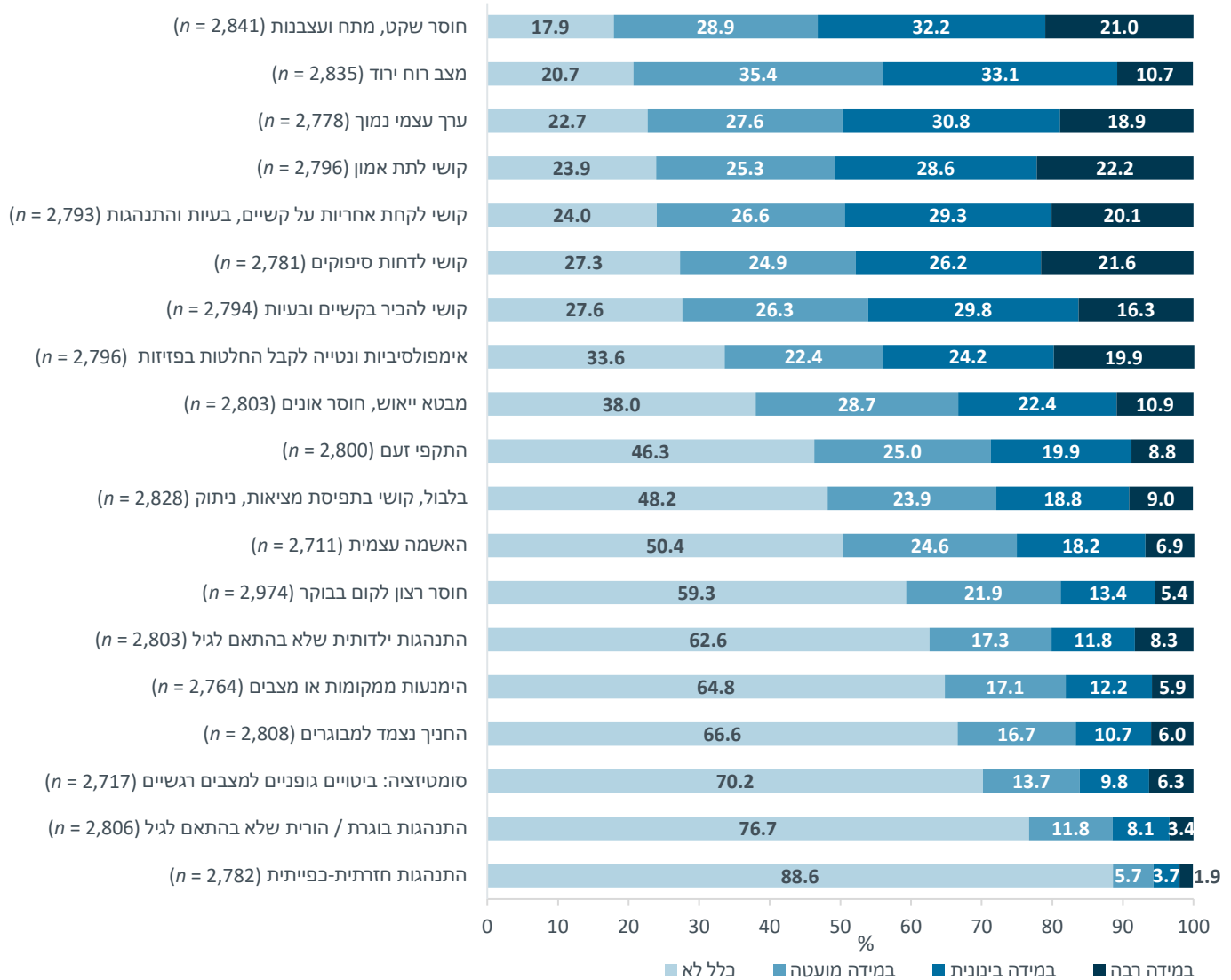
דווח כי 1.0% מן החניכים חברים בכת פוגענית ($n = 2,849$) (בנוגע ל-10 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה) ו-0.4% מן החניכים נמצאים במעגל הזנות ($n = 2,849$).

4.2.5 התחום הרגשי-נפשי

תרשים 7 מציג את המידה שבה החניכים חווים כל אחד מן הביטויים הרגשיים-נפשיים. להלן הצרכים הבולטים ביותר בתחום הרגשי-נפשי:

- 82.1% מן החניכים חווים חוסר שקט, מתח ועצבנות במידה כלשהי (21.0% במידה רבה)
- 79.2% מן החניכים חווים מצב רוח ירוד במידה כלשהי (10.7% במידה רבה)
- 77.3% מן החניכים חווים ערך עצמי נמוך במידה כלשהי (18.9% במידה רבה)
- 76.1% מן החניכים מתקשים לתת אמון במידה כלשהי (22.2% במידה רבה)
- 76.0% מן החניכים מתקשים לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות במידה כלשהי (20.1% במידה רבה)
- 72.7% מן החניכים מתקשים לדחות סיפוקים במידה כלשהי (21.6% במידה רבה)
- 72.4% מן החניכים מתקשים להכיר בקשיים ובעיות במידה כלשהי (16.3% במידה רבה)

תרשים 7: ביטויים רגשיים-נפשיים (באחוזים)

נוסף על כך ל-6.3% מן החניכים קושי בשליטה על סוגרים שלא על בסיס פיזיולוגי (הרטבת יום, הרטבת לילה או הצטאות (n = 3,065)).
 העובדים דיווחו כי בקרב 8.9% מן החניכים נמצאה פגיעה עצמית ומסוכנות לעצמם (n = 2,789) (בנוגע ל-80 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה). מתוכם, 7.4% מן החניכים גורמים להשחתת הגוף (גרמה מכוונת של חתכים, כוויות וחבלות עצמיות) (205 חניכים) ו-5.9% מבטאים אובדנות (ניסיונות בפועל, אמירות אובדניות, דווח על מחשבות אובדניות) (166 חניכים).
 לבסוף, יש חניכים שעליהם דווח כי הם מצויים במשבר זהות: 3.8% מן החניכים חווים משבר זהות דתית (117 חניכים) ו-2.0% חווים משבר זהות מינית או מגדרית (61 חניכים) (n = 3,065) (בנוגע ל-84 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה).

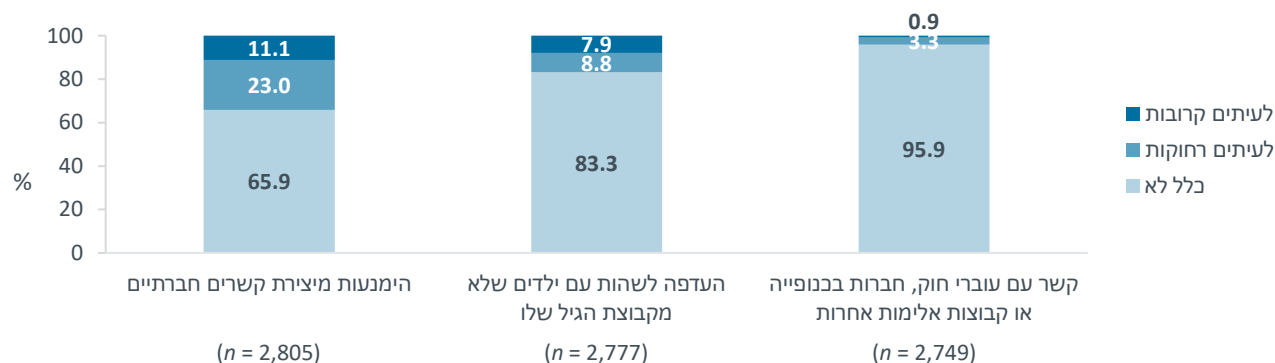
4.2.6 התחום החברתי

העובדים דיווחו כי 13.6% מן החניכים חווים דחייה או הדרה על ידי אחרים (הצקות, חרם או נידוי, בריונות או ניצול) (n = 2,774) (בנוגע ל-100 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה).

העובדים דיווחו כי 21.5% מן החניכים מתנהגים התנהגות פוגענית או בריונית כלפי אחרים (הצקות, חרם או נידוי, בריונות או ניצול) (n = 2,783) (בנוגע ל-93 חניכים סומן כי הנושא בבדיקה).

תרשים 8 מציג התנהגויות חברתיות שליליות נוספות של החניכים: 34.1% מן החניכים נמנעים מיצירת קשרים חברתיים, 16.7% מעדיפים לשהות עם ילדים שלא מקבוצת הגיל שלהם (7.0% עם ילדים צעירים יותר, 9.7% עם ילדים מבוגרים יותר), ול-4.2% יש קשר עם עוברי חוק, או שהם חברים בכנופיות או קבוצות אלימות אחרות.

תרשים 8: תדירות התנהגויות חברתיות שליליות (באחוזים)

4.2.7 התחום הבריאותי-פיזי

העובדים דיווחו כי ל-3.3% מן החניכים קושי בשליטה על סוגרים על בסיס פיזיולוגי (שאינו נפשי) (הרטבת יום, הרטבת לילה, הצטאות) ($n = 2,818$) (בנוגע ל-57 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה).

32.6% מן החניכים מתקשים בטיפול אישי ובשמירה על היגיינה (למשל, רחצה, הלבשה, שימוש בשירותים, היגיינת שיניים): 23.4% במידה מועטה ו-9.2% במידה בינונית ($n = 2,806$) (בנוגע ל-52 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה).

24.4% מן החניכים חווים קשיים בשינה (קושי להירדם, קושי לקום בבוקר, התעוררויות רבות בלילה): 16.8% במידה מועטה ו-7.6% במידה בינונית ($n = 2,767$) (בנוגע ל-90 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה).

9.9% מן החניכים לא נענים להנחיות רפואיות (נטילת תרופות, שימוש בעזרי ראייה או שמיעה): 6.5% במידה מועטה ו-3.4% במידה בינונית ($n = 2,805$) (בנוגע ל-51 חניכים נוספים סומן כי הנושא בבדיקה). ($n = 3,065$).

4.2.8 מדדים מסכמים

בלוח 9 מוצגים המדדים המסכמים בשבעה תחומי חיים. שלושת תחומי החיים שבנוגע להם דווחו בממוצע יותר צרכים בתדירות או בעוצמה כלשהי הם: התחום הרגשי-נפשי, התחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי והתחום המשפחתי. יש לציין כי ממצאים דומים עלו במדידה t-0 בשנת 2023³ אך הממוצעים של כלל תחומי החיים (מלבד תחום היפגעות מזרים) היו נמוכים יותר במדידה הקודמת. כלומר, במדידה בשנת 2024 עוצמת הצרכים הייתה גבוהה יותר.

לוח 9: מדדים מסכמים של שבעת תחומי החיים (מדדי מרכז)

	לימודי-חינוכי-						היפגעות מאחרים ($n = 2,857$)
	רגשי-נפשי ($n = 2,852$)	תעסוקתי ($n = 2,859$)	משפחתי ($n = 2,594$)	התנהגותי ($n = 2,857$)	חברתי ($n = 2,840$)	בריאותי-פיזי ($n = 2,836$)	
מספר פריטים במדד	26	4	41	22	11	6	6
ממוצע	0.55	0.38	0.37	0.26	0.23	0.23	0.02
סטיית תקן	0.238	0.283	0.213	0.284	0.230	0.258	0.084

4.2.9 קשרים בין תחומי הצרכים ובין עצמם

בלוח 10 מוצגים מתאמים בין תחומי הצרכים ובין עצמם: נמצאו קשרים סטטיסטיים חיוביים בעוצמה חלשה-בינונית בין כל תחומי החיים ובין עצמם. כלומר, ככל שיש יותר צרכים בתחום מסוים, כך יש יותר צרכים בתחומי החיים אחרים. הקשרים הסטטיסטיים החזקים ביותר (בעוצמה בינונית) הם בין התחום המשפחתי לתחום הרגשי-נפשי ($r = 0.412, p < .001$) ובין התחום החברתי לתחום הרגשי-נפשי ($r = 0.405, p < .001$). ממצאים אלו דומים לממצאים שעלו במדידה t-0 בשנת 2023.

³ להשוואה ר' שקף 76 בדוח [פנימיות לילדים ובני נוער בסיכון 2023: ממצאי הערכת מצב ותכנון התערבות \(TO\)](#).

לוח 10: מתאם פירסון בין תחומי הצרכים ובין עצמם

התנהגותי	חברתי	בריאותי-פיזי	רגשי-נפשי	היפגעות מאחרים	משפחתי	לימודי-חינוכי-תעסוקתי	התנהגותי
חברתי	-	***.278	***.405	***.194	***.286	***.217	***.235
בריאותי-פיזי	-	-	***.368	***.217	***.244	***.235	***.185
רגשי-נפשי	-	-	-	***.102	***.412	***.301	***.228
היפגעות מאחרים	-	-	-	-	***.128	***.089	***.217
משפחתי	-	-	-	-	-	***.211	***.181
לימודי-חינוכי-תעסוקתי	-	-	-	-	-	-	***.193

*** $p < .001$

4.2.10 תחומי צרכים בפילוח לפי מאפייני רקע

להלן יוצגו הבדלים בתחומי הצרכים לפי מאפייני הרקע של החניכים במדידה השנייה.

מגדר: לבנים יותר מלבנות צרכים בתחום הלימודי-חינוכי ובתחום החברתי.

גיל: ככל שגיל החניכים גבוה יותר, כך יש להם יותר קשיים בתחום ההתנהגותי, ולעומת זאת, ככל שגיל החניכים נמוך יותר כך יש להם יותר קשיים בתחום המשפחתי, בתחום הבריאותי-פיזי ובתחום ההיפגעות מחוץ למשפחה.

קבוצת אוכלוסייה: ליהודים יותר מלערבים צרכים בתחום ההתנהגותי, בתחום הרגשי-נפשי ובתחום החברתי. לעומת זאת, לערבים יותר מליהודים צרכים בתחום המשפחתי.

ותק בפנימייה: ככל שוותק החניכים בפנימייה נמוך יותר, כך יש להם יותר צרכים בכלל תחומי החיים (ר' נספח ז).

כרופיל הפנימייה: יש הבדלים מובהקים בדיווח על סוג והיקף הצרכים של חניכים בתחומים המשפחתי, הרגשי-נפשי, החברתי והבריאותי-פיזי בשלושת המודלים של הפנימייה. כלומר, הדיווח על סוג והיקף הצרכים של חניכים בתחומים אלו מתגבר עם המעבר מפנימייה מסוג מעוף לפנימייה מסוג עוגן ומפנימייה מסוג עוגן לפנימייה מסוג מעוז. נוסף על כך לחניכים בפנימיות עוגן ומעוז יש יותר צרכים בתחום ההתנהגותי מלחניכים בפנימיות מעוף. לחניכים בפנימיות מעוז יש יותר צרכים בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי מלחניכים בפנימיות מעוף ועוגן. לחניכים בפנימיות עוגן יש יותר צרכים בתחום ההיפגעות מחוץ למשפחה מלחניכים בפנימיות מעוף ומעוז.

4.3 תפוקות (מענים ודרכי התערבות)

בחלק זה יובאו הממצאים בנוגע למענים ולדרכי ההתערבות שקיבלו החניכים בפנימיות בזמן שעבר מאז המדידה הקודמת. תחילה יובא המידע על השימוש במגוון התפוקות כפי שדיווחו העובדים בשאלונים. לאחר מכן יוצגו קשרים בין המאפיינים והצרכים של מקבלי השירות ובין התפוקות שנבחרו להם.

4.3.1 שכיחות השימוש בתפוקות

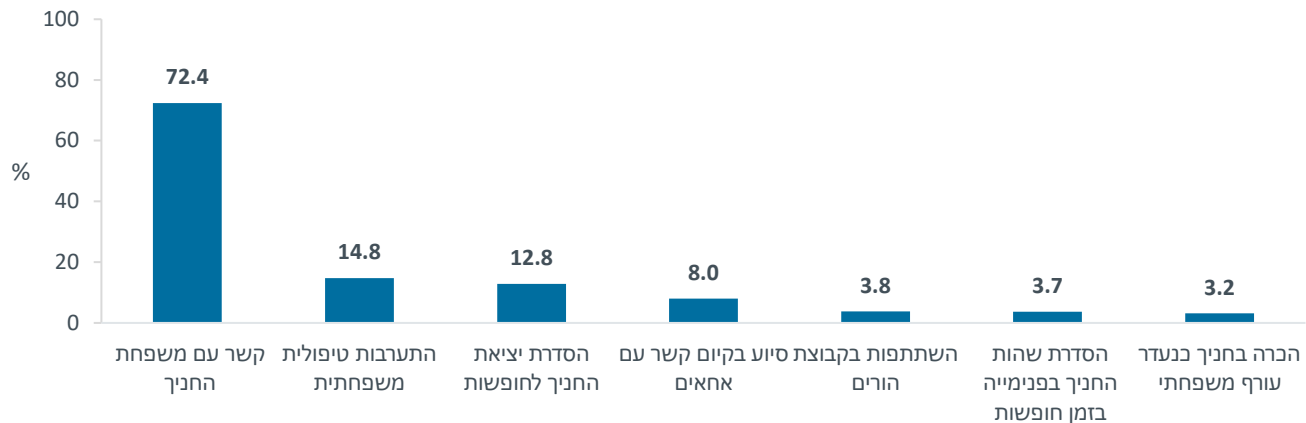
התפוקות, כלומר דרכי ההתערבות, מחולקות לחמש קטגוריות: דרכי התערבות בשדה המשפחתי, דרכי התערבות בשדה הלימודי-חינוכי-תעסוקתי, דרכי התערבות בשדה הרגשי-נפשי, דרכי התערבות בשדה הבריאותי-פיזי והכנה ליציאה מן הפנימייה. לפי קטגוריות אלו יוצגו הממצאים בהמשך.

חשוב לציין כי חלוקת דרכי ההתערבות לשדות נעשתה לצורך התאמת הכלי למערכת הממוחשבת, כדי שלא תהיה רשימה ארוכה של דרכי התערבות שממנה יצטרכו המשתמשים לבחור ולצורך קלות השימוש בה. עם זאת נמצא כי אין הכרח כי תהיה זיקה בין תוצאה בתחום מסוים (למשל תחום חיים משפחתי) ובין דרך התערבות בשדה מסוים (למשל, שדה משפחתי).

דרכי התערבות בשדה המשפחתי

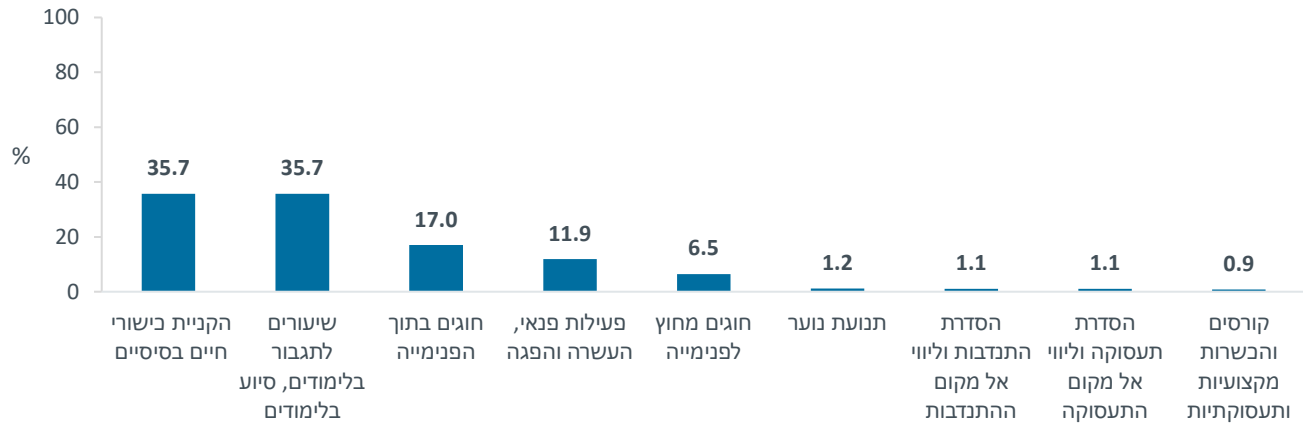
תרשים 9 מציג את דרכי ההתערבות הרווחות בפנימיות בשדה המשפחתי. בנוגע ל-72.4% מן החניכים צוין כי בוצעה האסטרטגיה 'שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך' (מפגשי משפחה / אחים, עדכון שוטף, שותפות בקבלת החלטות על אודות החניך, ביקור בית), בנוגע ל-14.8% בוצעה האסטרטגיה 'התערבות טיפולית משפחתית', בנוגע ל-12.8% בוצעה האסטרטגיה 'הסדרת יציאת החניך לחופשות' ובנוגע ל-8.0% בוצעה האסטרטגיה 'סיוע בקשר עם אחאים'.

תרשים 9: דרכי התערבות בשדה המשפחתי (n = 1,805) (באחוזים)

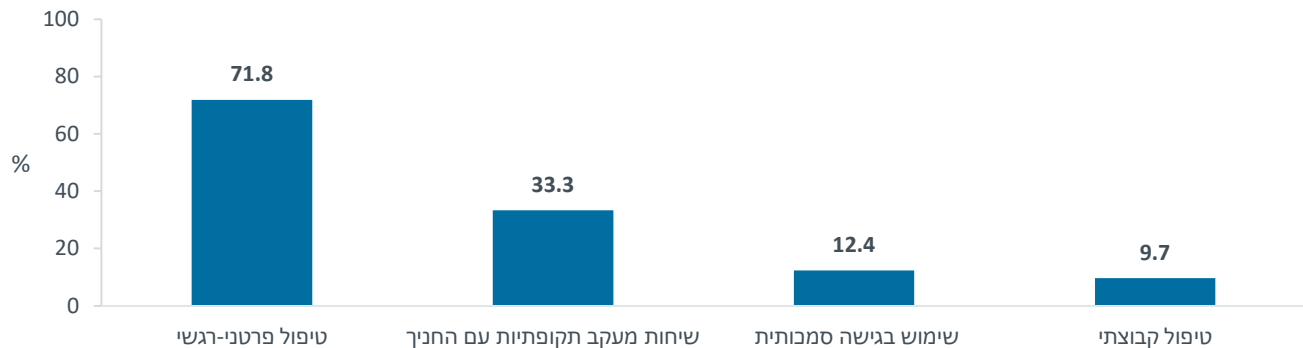
תרשים 10 מציג את דרכי ההתערבות הרווחות בפנימיות בשדה הלימודי-חינוכי-תעסוקתי. בנוגע ל-35.7% מן החניכים צוין כי בוצעה האסטרטגיה 'הקניית כישורי חיים בסיסיים' (למשל, היגינה, סדר יום), בנוגע ל-35.7% בוצעה האסטרטגיה 'שיעורים לתגבור בלימודים או סיוע בלימודים', בנוגע ל-23.5% בוצעה האסטרטגיה 'חוגים' (ל-17% בתוך הפנימייה ול-6.5% מחוץ לפנימייה) ובנוגע ל-11.9% בוצעה האסטרטגיה 'פעילויות פנאי, העשרה והפגה'.

תרשים 10: דרכי התערבות בשדה הלימודי-חינוכי-תעסוקתי (n = 1,805) (באחוזים)

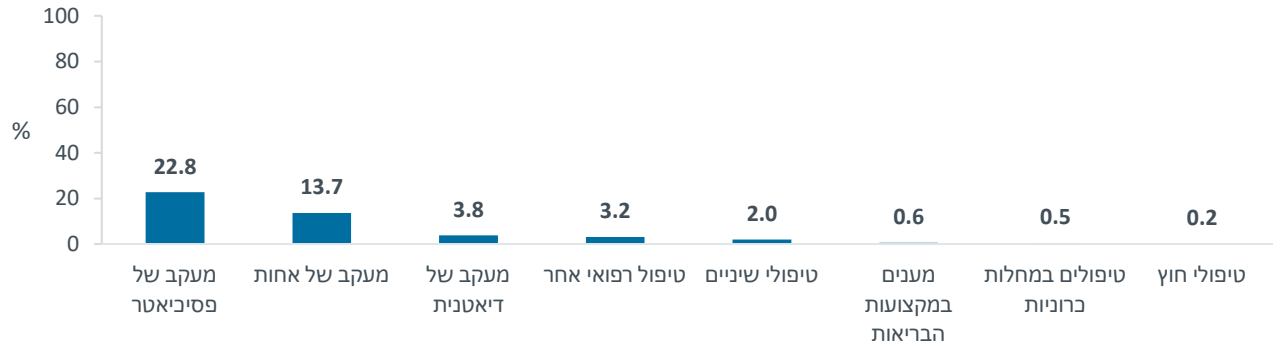
תרשים 11 מציג את דרכי ההתערבות הרווחות בפנימיות בשדה הרגשי-נפשי. בנוגע ל-71.8% מן החניכים צוין כי בוצעה האסטרטגיה 'טיפול פרטני רגשי', בנוגע ל-33.3% בוצעה האסטרטגיה 'שיחות מעקב תקופתיות עם החניך', בנוגע ל-12.4% בוצעה האסטרטגיה 'שימוש בגישה סמכותית' (הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות ומוגנות החניך) ובנוגע ל-9.7% בוצעה האסטרטגיה 'טיפול קבוצתי'.

תרשים 11: דרכי התערבות בשדה הרגשי-נפשי (n = 1,805) (באחוזים)

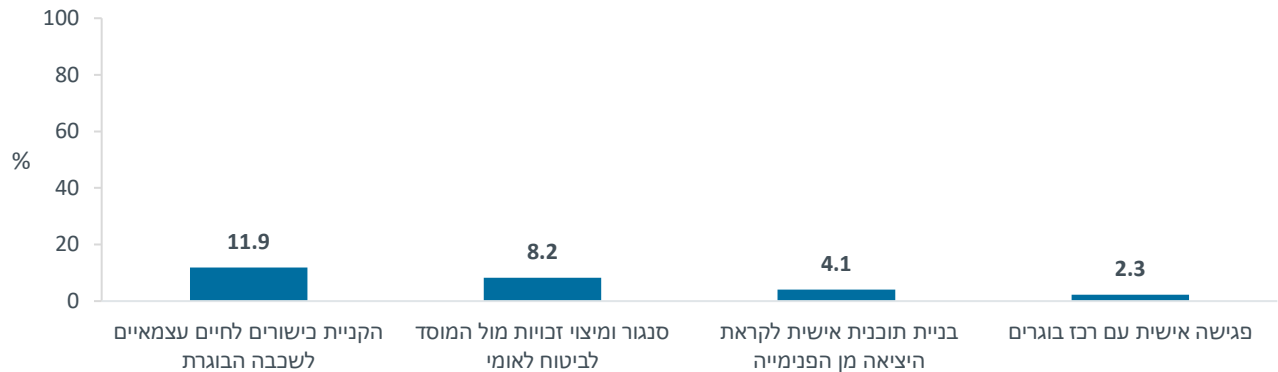
תרשים 12 מציג את דרכי ההתערבות הרווחות בפנימיות בשדה הבריאותי-פיזי. בנוגע ל-22.8% מן החניכים צוין כי בוצעה האסטרטגיה 'מעקב של פסיכיאטר' ובנוגע ל-13.7% בוצעה האסטרטגיה 'מעקב של אחות'. יתר האסטרטגיות בוצעו בשיעורים נמוכים יותר.

תרשים 12: דרכי התערבות בשדה הבריאותי-פיזי (n = 1,805) (באחוזים)

תרשים 13 מציג את דרכי ההתערבות הרווחות בפנימיות בשדה הכנה ליציאה מן הפנימייה. בנוגע ל-11.9% מן החניכים צוין כי בוצעה האסטרטגיה 'הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת' (למשל, פתיחת חשבון בנק, הנפקת תעודת זהות) ובנוגע ל-8.2% בוצעה האסטרטגיה 'סנגור ומיצוי זכויות מול המוסד לביטוח לאומי'. יתר האסטרטגיות בוצעו בשיעורים נמוכים יותר.

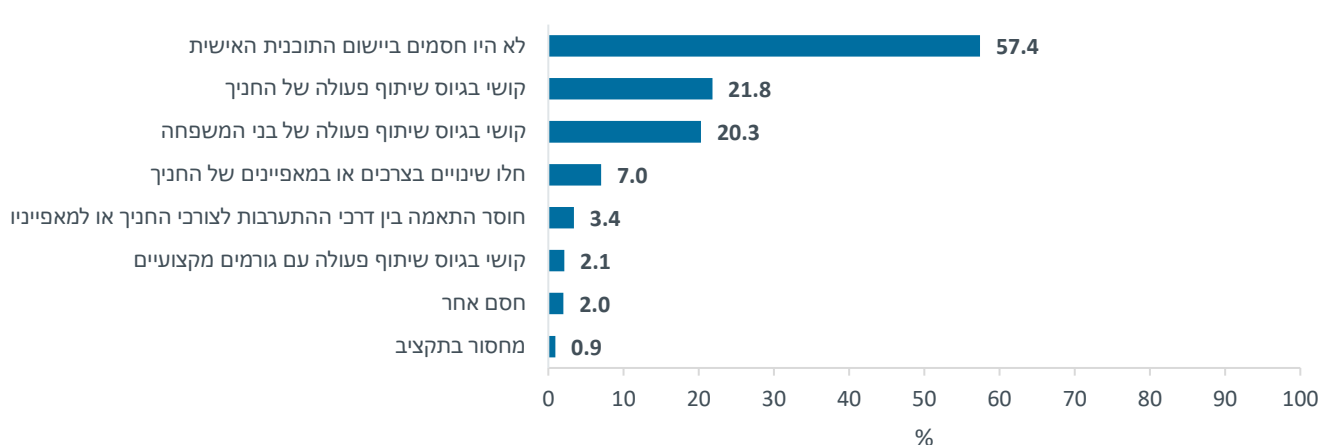
תרשים 13: דרכי התערבות בשדה הכנה ליציאה מן הפנימייה (n=1,805) (באחוזים)

4.3.2 חסמים ליישום התפוקות

לאחר מילוי פרק התפוקות נשאלו העובדים על החסמים שמנעו את יישומה של התוכנית האישית. **תרשים 14** כורט את מגוון החסמים: בנוגע ל-57.4% מן החניכים דווח כי לא היו חסמים ביישום התוכנית האישית. בנוגע ליתר החניכים דווחו החסמים האלה: קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך (21.8% מן החניכים), קושי בגיוס שיתוף הפעולה של משפחת החניך (20.3% מן החניכים), חלו שינויים בצרכים או במאפיינים של החניך (7.0% מן החניכים), חוסר התאמה בין דרכי ההתערבות לצורכי החניך או מאפייניו (3.4% מן החניכים). בנוגע ל-2.1% מן החניכים דווח כי יש קושי בגיוס שיתוף פעולה של גורמים מקצועיים (המחלקה לשירותים חברתיים, בית הספר, מרפאה בקהילה ועם גורמים אחרים).

תרשים 14: חסמים ביישום התוכנית האישית של החניך (n = 1,805) (באחוזים)

4.3.3 קשר בין מאפייני החניכים ובין התפוקות שנבחרו עבורם

בחלק זה נבדקו ההבדלים בין התפוקות שיושמו עבור החניכים לפי מאפייני הרקע שלהם (ר'נספח ח). נמצאו הבדלים מובהקים ביישום התפוקות האלה:

- **שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכי עוגן ומעוז מלחניכי מעוף, וכן ניתנה יותר ככל שהחניך ותיק יותר בפנימייה
- **התערבות טיפולית משפחתית** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכים ערבים מלחניכים יהודים
- **השתתפות בקבוצת הורים** – תפוקה זו ניתנה יותר ככל שהחניך ותיק פחות בפנימייה
- **סיוע בקשר עם אחאים** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכים ערבים מלחניכים יהודים, לחניכים ממשפחה מורכבת יותר מאלו שאינם, וכן ניתנה יותר ככל שהחניך צעיר יותר מחד גיסא, ומאידך גיסא ככל שהוא ותיק יותר בפנימייה
- **הקניית כישורי חיים בסיסיים** – ניתנה יותר לחניכים יהודים מלחניכים ערבים, לחניכי עוגן ומעוז יותר מלחניכי מעוף, ולחניכים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז יותר מאלו שאינם
- **שיעורים לתגבור בלימודים, סיוע בלימודים** – ניתנו לבנות יותר מלבנים, לחניכים ערבים יותר מלחניכים יהודים, לחניכים עם לקות למידה יותר מלחניכים ללא לקות למידה, וכן ניתנו יותר ככל שהחניך צעיר יותר
- **חוגים בתוך הפנימייה** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכים ערבים מלחניכים יהודים
- **פעילות פנאי, העשרה והפגה** – תפוקה זו ניתנה יותר ככל שהחניך ותיק יותר בפנימייה, וכן ניתנה לחניכים עם לקות למידה יותר מלחניכים ללא לקות למידה

- **חוגים מחוץ לפנימייה** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכים ערבים מלחניכים יהודים, וכן לחניכים עם לקות למידה יותר מלחניכים ללא לקות למידה
- **טיפול פרטני רגשי** – תפוקה זו ניתנה לחניכי עוגן ומעוז יותר מלחניכי מעוף, וכן לילדים ממשפחה מורכבת יותר מאלו שאינם מורכבת יותר מאלו שאינם
- **שיחות מעקב תקופתיות עם החניך** – נערכו יותר לבנות מלבנים, לחניכים ערבים יותר מלחניכים יהודים, וילידים ממשפחה מורכבת יותר מאלו שאינם
- **שימוש בגישה סמכותנית** – נעשה שימוש בתפוקה זו עבור חניכים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז יותר מאלו שאינם, עבור חניכים עם לקות למידה יותר מלחניכים בלי לקות, וכן לילדים ממשפחה מורכבת יותר מאלו שאינם
- **טיפול קבוצתי** – ניתן יותר לבנות מלבנים, לחניכים ערבים יותר מלחניכים יהודים, וילידים ממשפחה מורכבת יותר מאלו שאינם. כמו כן תפוקה זו ניתנה לחניכים ככל שהיו צעירים יותר וכן ככל שהיו פחות ותיקים בפנימייה
- **מעקב של כסיכיאטר** – תפוקה זו ניתנה יותר ככל שהחניך מבוגר יותר, וכן ניתנה יותר לחניכים יהודים מלחניכים ערבים, לחניכי עוגן ומעוז יותר מלחניכי מעוף, ולחניכים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז יותר מאלו שאינם
- **מעקב של אחות** – תפוקה זו ניתנה יותר לחניכי עוגן ומעוז מלחניכי מעוף, וכן ניתנה ככל שהחניך צעיר יותר וותיק פחות בפנימייה
- **הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת** – תפוקה זו ניתנה יותר לבנים מלבנות, לחניכי עוגן ומעוז יותר מלחניכי מעוף, וכן ניתנה יותר ככל שגיל החניך מבוגר יותר והוא ותיק יותר בפנימייה

4.3.4 קשר בין צרכי החניכים ובין התפוקות שיושמו עבורם

נבחן קשר בין התפוקות שניתנו לחניך ובין רמת הצרכים שלו בשבעת תחומי החיים (ר' נספח ט). הקשרים שלהלן נמצאו מובהקים:

- **התפוקה 'שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום המשפחתי
- **התפוקה 'התערבות טיפולית משפחתית'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי ובתחום המשפחתי
- **התפוקה 'סיוע בקיום קשר עם אחאים'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי ובתחום המשפחתי
- **התפוקה 'השתתפות בקבוצת הורים'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום ההתנהגותי ובתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי
- **התפוקה 'הקניית כישורי חיים בסיסיים'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בכל אחד משבעת תחומי החיים
- **התפוקה 'שיעורים לתגבור לימודי וסיוע בלימודים'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי ובתחום המשפחתי
- **התפוקה 'חוגים בתוך הפנימייה'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום ההתנהגותי
- **התפוקה 'חוגים מחוץ לפנימייה'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום המשפחתי

- **התפוקה 'פעילות פנאי, העשרה והפגה'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום החברתי
- **התפוקה 'טיפול פרטני רגשי'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי ובתחום המשפחתי
- **התפוקה 'שיחות מעקב תקופתיות עם החניך'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום החברתי, בתחום המשפחתי, בתחום ההתנהגותי ולחניכים עם פחות צרכים בתחום ההיפגעות מזרים
- **התפוקה 'שימוש בגישה סמכותית'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום החברתי, בתחום המשפחתי, בתחום הבריאותי-פיזי, ולחניכים עם פחות צרכים בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי
- **התפוקה 'טיפול קבוצתי'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום החברתי, בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי, בתחום המשפחתי ובתחום הבריאותי-פיזי
- **התפוקה 'מעקב על ידי אחות'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום ההתנהגותי, בתחום החברתי, בתחום הבריאותי-פיזי ובתחום ההיפגעות מזרים
- **התפוקה 'מעקב על ידי פסיכיאטר'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום ההתנהגותי, בתחום החברתי, בתחום המשפחתי ובתחום הבריאותי-פיזי
- **התפוקה 'מעקב על ידי דיאטנית'** ניתנה יותר לחניכים עם יותר צרכים בתחום ההתנהגותי

4.4 תוצאות ההתערבות

4.4.1 אבני דרך להשגת התוצאות הסופיות: הבדלים בכוחות בין המדידות

זיהוי הכוחות ובחינתם בקרב החניכים נעשית הן כדי לרתום כוחות אלו בשירות יישום תוכנית ההתערבות, הן כדי לחזק כוחות מסוימים במהלך יישום התוכנית. על כן, בחינה של הבדלים בכוחות שזוהו בקרב החניכים בין שתי המדידות תאפשר לבחון באיזו מידה הצליחה תוכנית ההתערבות להעצימם.

בבחינה זו, נמצא כי הכוחות המפורטים להלן זוהו באופן מובהק יותר במדידה השנייה ($t-1$) מבמדידה הראשונה ($t-0$):

- לחניך תקווה והוא צופה פני עתיד
- החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
- לחניך כישורים חברתיים
- לחניך כישורי למידה
- לחניך כישורים טכניים
- לחניך יכולות ורבליות
- לחניך יכולת ביטוי בכתב

לעומת זאת, במדידה השנייה זוהה באופן מובהק פחות מבמדידה הראשונה הכוח "המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה". כלומר, חלה ירידה בכוח זה בקרב החניכים בין שתי המדידות (ר' נספח י).

4.4.2 מדדי תוצאה – שינוי בין שתי המדידות

לאחר המדידה השנייה נבחנה מידת השגת התוצאות של התוכנית האישית באמצעות השינוי שחל בדיווח על סוג והיקף הצרכים של החניכים בשבעת תחומי החיים (וכן באמצעות דיווח על התרשמות העובד בנוגע למידת השגת התוצאות הרצויות שהוגדרו, תוך ציון האינדיקטורים להשגתן בטקסט חופשי. עם זאת, מידע זה לא הועבר לצוות המחקר ועל כן לא נותח). להלן יוצגו הפערים המובהקים שנמצאו, ראשית במדדים המסכמים של שבעת תחומי החיים ולאחר מכן בפריטים ספציפיים שבהם חל שינוי ניכר בכל תחום חיים.

לוח 11 מוצגים ההבדלים במדדים המסכמים⁴ של שבעת תחומי החיים בין המדידה הראשונה t-0 למדידה השנייה t-1. בכל אחד משבעת תחומי החיים חלה עלייה מובהקת בממוצע של אותו תחום. כלומר, חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים בין המדידות.

לוח 11: הבדלים בדיווח על סוג והיקף הצרכים בשבעת תחומי החיים בין מדידה t-0 למדידה t-1 (בממוצעי מדדים מסכמים)

T	מדידה שנייה t-1		מדידה ראשונה t-0		תחומי חיים
	SD	M	SD	M	
***-25.072	0.209	0.35	0.187	0.21	התחום המשפחתי
***-24.295	0.272	0.37	0.201	0.21	התחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי
***-21.844	0.241	0.52	0.220	0.38	התחום הרגשי-נפשי
***-18.350	0.230	0.23	0.169	0.11	התחום החברתי
***-20.648	0.254	0.23	0.146	0.10	התחום הבריאותי-פיזי
***-14.194	0.287	0.26	0.229	0.15	התחום ההתנהגותי
***-8.100	0.081	0.03	0.046	0.01	תחום ההיפגעות מזרים

$p < .001^{***}$

בהקשר זה חשוב לציין כי ההבדלים בין שתי המדידות, שהתבטאו בעלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים במדדים המסכמים של שבעת תחומי החיים, לא היו גדולים (הפערים נעו בין 10% ל-15% עבור כלל תחומי החיים ופער של 2% בלבד עבור תחום ההיפגעות מחוץ למשפחה).

כמו כן חלה עלייה במספר החניכים שבנוגע להם דווחו צרכים באינדיקטורים ספציפיים, למשל: בתחום ההתנהגותי חלה עלייה בשוטטות בעת חופשים בבית, בבעיות בתחום התזונה ובבריאות. בתחום החברתי חלה עלייה בהתנהגות תוקפנית או בריונית ובהימנעות מיצירת קשרים חברתיים. בתחום הרגשי-נפשי חלה עלייה בבלבול או קושי בתפיסת המציאות, במצב רוח ירוד, בחוסר

⁴ כאמור, כל מדד מסכם קודד על סולם שבין 0 – אין בעיה ל-1 – יש בעיה.

שקט, מתח ועצבנות, בחוסר רצון לקום בבוקר, בערך עצמי נמוך, בהאשמה עצמית, בקושי ביכולת לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות, בחוסר אונים, באימפולסיביות ובנטייה לקבל החלטות בפזיזות, בקושי לדחות סיפוקים, בהימנעות ממקומות או ממצבים, בקושי להכיר בקשיים ובבעיות ובקושי לתת אמון. בתחום המשפחתי חלה עלייה בקשיים בין ילדי המשפחה, באלימות פיזית כלפי הורים או מבוגרים במשפחה, באלימות פיזית כלפי אחים, ובקונפליקט בעוצמה גבוהה בין ההורים. בתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי חלה עלייה בניתוק ממסגרת לימוד, בפערים לימודיים ובקשיים בתלמידאות. בתחום הבריאותי-פיזי חלה עלייה בקשיים בטיפול אישי ובשמירה על היגיינה, בחוסר היענות להנחיות רפואיות ובקשיים בשינה.

לצד זאת חלה ירידה בתחום המשפחתי בהזנחה בתחום הפיזי, בהזנחה בתחום הרגשי, בקורבנות לאלימות בתוך המשפחה ובעדות לאלימות בתוך המשפחה. כמו כן חלה ירידה בתחום הבריאותי-פיזי בקשיים בשליטה על הסוגרים על בסיס פיזיולוגי. בתחום היפגעות מחוץ למשפחה לא היו הבדלים מובהקים בין שתי המדידות (ר נספח י"א).

4.4.3 קשר בין מאפייני החניכים להשגת התוצאות

נבחן הקשר בין מאפייני החניכים (מגדר, גיל, ותק בפנימייה, פרופיל הפנימייה) ובין מידת השגת התוצאות בשבעת תחומי החיים:

- **בתחום הרגשי-נפשי:** צורכיהם של חניכים בפנימיות מעוף עלו בין המדידות יותר מצורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן; צורכיהם של חניכים ממשפחות שאינן מורכבות עלו יותר מצורכיהם של חניכים ממשפחות מורכבות.
- **בתחום ההתנהגותי:** צורכיהם של חניכים בפנימיות מעוז ירדו, ואילו צורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן ובפנימיות מעוף עלו; צורכיהם של חניכים ערבים עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של חניכים יהודים; מצבם של חניכים ממשפחות שאינן מורכבות הידרדר יותר ממצבם של חניכים ממשפחות מורכבות.
- **בתחום החברתי:** צורכיהם של בנים עלו יותר בין המדידות מצורכיהן של בנות; צורכיהם של חניכים בפנימיות מעוז עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן ובפנימיות מעוף.
- **בתחום הלימודי:** צורכיהם של בני נוער (12-18) עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של ילדים בגיל בית ספר יסודי (6-11).
- **בתחום המשפחתי:** צורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של חניכים בפנימיות מעוף ובפנימיות מעוז; צורכיהם של חניכים ערבים עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של חניכים יהודים; צורכיהם של חניכים ממשפחות שאינן מורכבות עלו יותר מצורכיהם של חניכים ממשפחות מורכבות.
- **בתחום הבריאותי:** צורכיהם של בני נוער (12-18) עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של ילדים בגיל בית ספר יסודי (6-11).
- **בתחום ההיפגעות מחוץ למשפחה:** צורכיהם של בנים עלו יותר בין המדידות מצורכיהן של בנות; צורכיהם של בני נוער (12-18) עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של ילדים בגיל בית ספר יסודי (6-11); צורכיהם של חניכים בפנימיות מעוז ירדו, ואילו צורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן ובפנימיות מעוף עלו.

לא נמצאו הבדלים מובהקים בשינוי שחל בדיווח על סוג והיקף הצרכים בכלל תחומי החיים לפי ותק בפנימייה, כלומר בין חניכים שנמצאים בפנימייה שנה או פחות ובין חניכים הנמצאים בפנימייה שנה ויותר (ר' נספח י"ב).

4.4.4 קשר בין שימוש בתפוקות (במענים ובדרכי ההתערבות) ובין השגת התוצאות

בחלק זה נבחן הקשר בין שימוש בתפוקות ובין השגת התוצאות (השינוי שחל בדיווח על סוג והיקף הצרכים של מקבלי השירות).

להלן השפעת השימוש בתפוקות על השגת התוצאות הרצויות:

א. תפוקות אשר תרמו להפחתת היקף הדיווח על צרכים קיימים ועל הופעת צרכים חדשים בתחום חיים אחד:

- **התפוקה 'שימור וחיזוק הקשר עם משכחת החניך'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאות: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'שיעורים לתגבור לימודי וסיוע לימודי'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הלימודי: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'טיפול פרטני רגשי'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאות: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'מעקב על ידי אחות'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאות: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'מעקב על ידי פסיכיאטר'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'טיפול שיניים'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה

ב. תפוקות אשר תרמו להפחתת היקף הדיווח על צרכים קיימים ועל הופעת צרכים חדשים בכמה תחומי חיים:

- **התפוקה 'שימוש בגישה סמכותית'** (הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות ומוגנות החניך) הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי-נפשי, בתחום ההתנהגותי ובתחום ההיכגעות מחוץ למשפחה: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה
- **התפוקה 'מעקב על ידי דיאטנית'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום ההתנהגותי ובתחום הבריאות: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה

ג. תפוקות שהייתה להן השפעה מעורבת:

- **התפוקה 'הסדרת יציאת החניך לחופשות'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי-נפשי: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה. עם זאת, התפוקה קשורה להעלאת הדיווח על צרכים בתחום הבריאות: נמצאה עלייה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה

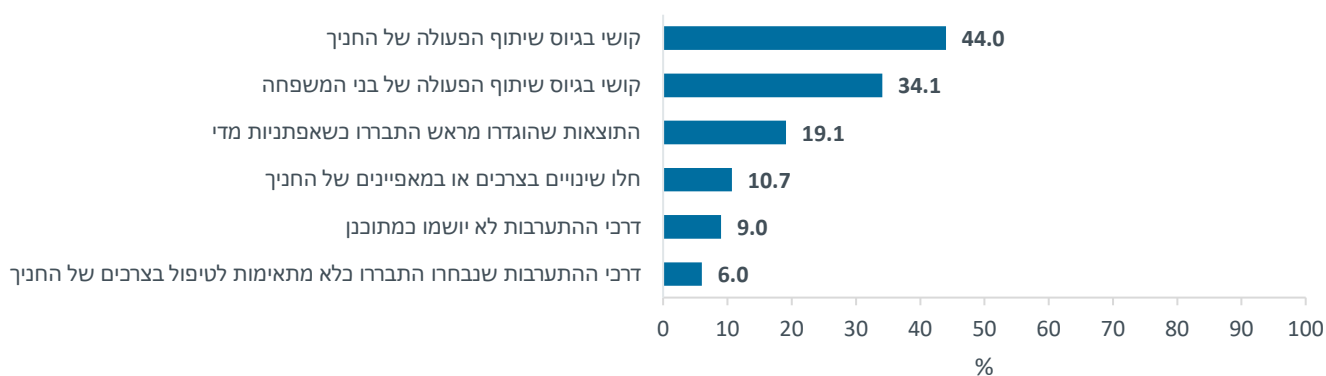
- **התפוקה 'הקניית כישורי חיים בסיסיים'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום ההתנהגותי: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה. עם זאת, התפוקה קשורה להעלאת הדיווח על צרכים בתחום החברתי ובתחום ההיפגעות מחוץ למשפחה: נמצאה עלייה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה.
- **התפוקה 'שיחות מעקב תקופתיות עם החניך'** הפחיתה את היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאותי ובתחום היפגעות מחוץ למשפחה: נמצאה ירידה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה. עם זאת, התפוקה קשורה להעלאת הדיווח על צרכים בתחום המשפחתי: נמצאה עלייה רבה יותר בדיווח על צרכים בקרב חניכים שעבורם התפוקה יושמה מבקרב חניכים שעבורם התפוקה לא יושמה (ר' נספח י"ג).

לא נמצאו הבדלים מובהקים בהשגת התוצאות (בשינוי שחל או לא חל בדיווח על צרכים) לפי שימוש או אי-שימוש בתפוקות האלה: הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת; בניית תוכנית אישית לקראת היציאה מן הפנימייה; טיפול קבוצתי; השתתפות בקבוצת הורים; הכרה בחניך כנעדר עורף משפחתי; קורסים, הכשרה מקצועית-תעסוקתית; חוגים מחוץ לפנימייה; פעילות פנאי, העשרה והפגה; הסדרת התנדבות וליווי למקום ההתנדבות בתוך הפנימייה או מחוצה לה; הסדרת תעסוקה וליווי למקום התעסוקה בתוך הפנימייה או מחוצה לה; טיפול במחלות כרוניות; ומענים במקצועות הבריאות.

4.4.5 חסמים להשגת התוצאות

העובדים נשאלו על החסמים שמנעו את השגת התוצאות. **תרשים 15** פורט את החסמים הללו: קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך (44.0% מן החניכים), קושי בגיוס שיתוף הפעולה של בני המשפחה (34.1% מן החניכים), התוצאות שהוגדרו מראש התבררו כשאפתניות מדי (19.1% מן החניכים), חלו שינויים בצרכים או במאפיינים של החניך (10.7% מן החניכים), דרכי ההתערבות לא יושמו כמתוכנן (9.0% מן החניכים) ודרכי ההתערבות שנבחרו התבררו כלא מתאימות לטיפול בצרכים של החניך (6.0% מן החניכים).

תרשים 15: חסמים בהשגת התוצאות הרצויות (n = 1,805) (באחוזים)

4.5 סימון אפשרות התשובה "בבדיקה"

על פי מדיניות האגף החוץ ביתי, יש לאסוף מידע ונתונים על החניך בשלושת החודשים הראשונים לקליטתו בפנימייה (מדידה ראשונה). במסגרת זו ניתנת לסימון אפשרות התשובה "בבדיקה" על שאלות שהתשובה עליהן עדיין לא ידועה, וזאת מתוך הכרה בכך שחלק מן המידע מחייב בניית קשר של אמון עם החניך ומשפחתו וכי אין לדחוק את השגת המידע לצורכי המדידה על חשבון שיקולים מקצועיים ואתיים. עם זאת, יש ציפייה כי במשך השנה המידע החסר ייאסף ויתועד במערכת הממוחשבת (תל"ם), ועל כן סימון אפשרות התשובה "בבדיקה" יקטן לאחר שנה (מדידה שנייה). לצורך בדיקת היקפי השימוש באפשרות התשובה "בבדיקה", נבחנו ההבדלים בין המדידה הראשונה ובין המדידה השנייה. הממצאים מראים כי אי אפשר להצביע על מגמה עקבית בנוגע לשימוש באפשרות תשובה זו. בפרק מאפיינים ובפרק צרכים, בחלק מן הפריטים יש עלייה בסימון "בבדיקה" בין שתי המדידות, בחלק מן הפריטים יש ירידה ובאחרים לא חל שינוי כלל. יחד עם זאת, נמצאה מגמה עקבית בכל הנוגע לפריטי הכוחות; בכלל הכוחות חלה ירידה בסימון אפשרות התשובה "בבדיקה" תוך הכרה גוברת בקיומם של הכוחות (ר' נספח י"ד).

5. מגבלות המחקר

בפרויקט זה היו כמה מגבלות אשר הביאו לעיכוב בלוחות הזמנים ולפגיעה בהיקף המילוי ובאיכותו:

1. עיכוב במחשוב השאלונים הביא להפצתם במועדים שאינם תואמים את 'מעגל החיים בפנימייה'. כך, במקום שמילוי השאלונים ייערך בחודשים יולי-אוגוסט, חודשים שבהם הילדים יוצאים לחופשה והפנימיות נערכות לשנה החדשה, הם בפועל הופצו באמצע השנה: שאלון t-0 הופץ בדצמבר 2022 ושאלון t-1 הופץ בנובמבר 2023. בשלב זה עסקו הצוותים בפנימיות בעבודת הטיפול והתקשו להקצות את מלוא המשאבים והזמן הנדרש למילוי מועיל של השאלונים. זו הייתה אחת הסיבות לכך שמילוי השאלונים היה חלקי וששיעור המילוי עמד על 55% בלבד בשאלון t-0 (שנת 2023) ועל 49% בשאלון t-1 (שנת 2024). בפועל, שיעורי המילוי גבוהים יותר במדידה t-0 משום שעבור חניכים שזו שנתם האחרונה בפנימייה, לא מולאה הערכת מצב ולא גובשה תוכנית התערבות במערכת הממוחשבת, וזאת כדי להקל את עומס העבודה המוטל על העובדים בפנימייה.
2. פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל' הביא לגיוס נרחב של חברי צוות מן הפנימיות למילואים, לעומס ולחוסר פניות של הצוות להזנת המידע על החניכים במערכת תל"ם במדידה השנייה [t-1]. נוסף על כך הוחלט כי השאלונים למילוי עצמי לחניכים לא יופצו. במקום זאת, הועבר לחניכים שאלון מקוצר על מצבם ורווחתם ועל המענים שקיבלו עקב המלחמה.⁵
3. הייעוץ המשפטי במשרד הרווחה חשש מחשיפת פרטים מזהים של החניכים לצוות המחקר, ועל כן לא התקבלו תשובות לחלק ניכר מן השאלות הפתוחות ותוכן לא נותח.
4. בשל העומס שהוטל על חברת מל"ם לאפיין ולמחשב את שאלוני t-0, ייצא הנתונים לצוות המחקר לא התבצע בחודש אפריל 2023 כפי שסוכם, אלא רק בספטמבר באותה שנה. כמו כן ייצא הנתונים היה מורכב שכן הנתונים מאורגנים במערכת באמצעות טבלאות בנושאים שונים ולא כקובץ נתונים אחוד. במדידה t-0 חברת מל"ם "שיטחה" את הנתונים עבור החוקרים כדי שיוכלו לבצע ניתוחים סטטיסטיים. פעולה זו ארכה כמה חודשים ולכן חל עיכוב בלוחות הזמנים בפרויקט. במדידה t-1 הוחלט כי צוות ה-BI במשרד הרווחה יבצע את "השטחת הנתונים". לשם כך גיבש צוות המחקר לבקשתו "ספר קידוד" שכלל את כל הפריטים בשאלון, את שמות המשתנים החדשים, את אופן הקידוד המבוקש של התשובות ועוד. הבניית ספר הקידוד בידי החוקרים במכון ברוקדייל והשטחת הנתונים בידי צוות ה-BI במשרד הרווחה ארכה כחצי שנה ולכן חל עיכוב בלוחות הזמנים בפרויקט. צוות המחקר קיבל את קובצי הנתונים באיחור רב, בחודש דצמבר 2024 (קובץ פתיחת שנה t-1) ובחודש מרץ 2025 (קובץ סיכום שנה t-0). כמו כן משתנים שונים לא יוצאו כלל בשל קשיים טכניים של ה-BI לייצאם.

⁵ לממצאים ר' אלפסי ואח', 2024

6. סיכום הממצאים, דיון ומסקנות

בדוח זה מתוארים הממצאים שעלו משתי המדידות שבוצעו במסגרת הפיילוט לפיתוח מערכת ממוחשבת עבור האגף החוץ ביתי במשרד הרווחה ולבחינת התאמתה. מערכת זו נועדה לתמוך בהערכת מצבם של חניכי פנימיות רווחה, בגיבוש תוכנית ההתערבות עימם ובמדידה שוטפת של השגת התוצאות הרצויות (מערכת תל"ם – תיק לקוח ממוחשב). מדידה ראשונה נערכה בשנה ל" 2022/23 ונאספו בה 3,441 שאלוני חניכים והמדידה השנייה נערכה בשנה ל" 2023/24 ונאספו בה 3,065 שאלוני חניכים.

6.1 מאפייני הרקע של החניכים

בבחינה של מאפייני החניכים (מגדר, גיל, קבוצת אוכלוסייה, רמת דתיות וותק החניך בפנימייה) אשר בנוגע להם מולאו השאלונים, עלה כי אלו תואמים בשיעוריהם את מאפייני כלל החניכים בפנימיות. כך, במדגם עלה כי 60.8% מן החניכים הם בנים ו-39.1% הן בנות. בקרב כלל אוכלוסיית החניכים, 58.4% הם בנים ו-41.6% הן בנות (נתונים מתוך מערכת מסר) ובקרב כלל הילדים במדינת ישראל, 51.5% בנים ו-48.6% בנות ואחרים (רוזנפלד, 2025א).

שתי קבוצות הגיל הגדולות במדידה הן ילדים בני 7–12 (20.6%) ובני נוער בני 13–18 (74.5%) ושיעוריהן תואמים את מאפייני כלל החניכים בפנימיות – 20.1% מן החניכים בפנימיות בני 7–12 ו-73.9% מן החניכים בפנימיות בני 13–18 (נתונים מתוך מערכת מסר).⁶

במדידה עלה כי 16.5% מן החניכים הם ערבים ו-83.5% מן החניכים יהודים או חניכים מקבוצות אחרות באוכלוסייה; בקרב כלל אוכלוסיית החניכים בפנימיות 14.8% הם ערבים ו-85.2% הם יהודים או מקבוצות אחרות באוכלוסייה (נתונים מתוך מערכת מסר), ובקרב כלל הילדים במדינת ישראל 21.0% הם ערבים ו-79.0% הם יהודים ואחרים (רוזנפלד, 2025א).

במדגם עלה כי מבין החניכים היהודים, 53.9% חילונים, 16.1% דתיים ו-30.0% חרדים; בקרב כלל אוכלוסיית החניכים, 53.0% חילונים, 18.1% דתיים ו-28.9% חרדים (נתונים מתוך מערכת מסר). בקרב כלל הילדים במדינת ישראל אפשר ללמוד על רמת הדתיות של הילד לפי הזרם החינוכי שאליו משתייך בית הספר שבו הוא לומד. כך, בשנת הלימודים תש"ף (2019/20) היה שיעור התלמידים הלומדים בבתי ספר בפיקוח ממלכתי 57%, בפיקוח ממלכתי דתי 18% ובפיקוח חרדי 25% (מלאך וכהנר, 2020).

לבסוף, במדגם עלה כי בקרב 66.2% מן החניכים הוותק בפנימייה הוא 0–2 שנים ובקרב 33.8% מן החניכים הוותק הוא של 3+ שנים. באוכלוסיית החניכים, בקרב 71.3% מן החניכים הוותק בפנימייה הוא 0–3 שנים ובקרב 28.7% מן החניכים הוותק הוא של 3+ שנים (ספיר, 2024). על כן, אף שהמדידות לא בוצעו בקרב כלל החניכים בפנימיות, אפשר להשליך מן הממצאים על כלל אוכלוסיית החניכים.

יחד עם זאת, במדגם זה יש כמה מאפיינים השונים מהתפלגות המאפיינים באוכלוסייה הכללית. כך למשל, במדגם עלה כי לפי דיווח העובדים 2.7% מן החניכים מגדירים עצמם להטב"קים. אומנם לא אותרו אומדנים בנוגע לשיעורי הלהטב"קים בקרב בני

⁶ כלל הנתונים ממערכת מסר נדלו בתאריך 1.9.2025

נוער בישראל (שוורץ, 2020) אך ידוע כי השיעור במדינות שונות בעולם (ובהן ארצות הברית, קנדה ואוסטרליה) בנוגע לבוגרים נע בין 15%-20% (Marino et al., 2024; Suarez et al., 2024; Wang et al., 2023). ייתכן כי השיעורים הנמוכים נובעים מכך שבגיל ההתבגרות בני נוער רבים אינם מזהים את עצמם ככאלה, וגם אם כן, הם פחות משתפים את סביבתם, על רקע חוסר נוחות, מבוכה ורתיעה לספר על כך ולצד זאת רתיעה של העובדים בפנימייה לדבר עם החניכים על נושאים הקשורים במיניות (ר' למשל, Sinai & Shehade, 2019; Malka & Lotan, 2022).

עוד עלה בפייולט כי 24.5% מן החניכים הם עם מוגבלות כלשהי, אך השיעורים נמוכים יותר בקרב כלל ילדי ישראל – מספר הילדים עם מוגבלות עמד בשנים 2019–2021 על כ-11% (נגר אידלמן ואח', 2022). מתוכם, ידוע מן הספרות המקצועית כי ילדים ובני נוער עם מוגבלויות מצויים בסיכון מוגבר להיפגעות מהתעללות והזנחה (ברלב וקרן-אברהם, 2017) ובסיכון מוגבר להתנהגות מסוכנת ומסתכנת (למשל: התנהגות מינית מסוכנת ומסתכנת – Horner-Johnson et al., 2021; צריכת אלכוהול וסמים – Schulz et al., 2023; עבריינות – Shandra & Hogan, 2012; קורבנות לבריאות פיזית וחברתית והתנהגות בריאות כלפי אחרים – Pinquart, 2017). על כן, יש לבחון אם המענים במסגרות האגף החוץ ביתי מותאמים לצרכים הייחודיים של ילדים ובני נוער עם מוגבלויות, ובכל מקרה יש לתת את הדעת ולהגביר את המודעות של הצוותים בפנימייה להיקפים משמעותיים אלו ולצורך בהכשרות ייעודיות על האוכלוסייה ובהנגשת המענים.

6.2 תפוקות (מענים ודרכי התערבות)

התפוקות המרכזיות שתוכננו במדידה הראשונה ויושמו במדידה השנייה בפנימיית הן: שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך (מפגשי משפחה / אחים, עדכון שוטף, ביקורי בית), שותפות עם החניך בקבלת החלטות, טיפול פרטני רגשי, הקניית כישורי חיים בסיסיים (למשל, היגיינה, סדר יום), שיעורים לתגבור בלימודים או סיוע בלימודים ושיחות מעקב תקופתיות עם החניך.

בבחינת ההבדלים בשימוש בתפוקות לפי מאפייני החניכים עלה כי יש הבדלים לפי קבוצת אוכלוסייה. בחלק מן המקרים הבדלים אלו תואמים את סוג הצרכים והיקפם בקרב אותה קבוצת אוכלוסייה או שהם עומדים בהלימה עם דגשים חברתיים ותרבותיים, אולם באחרים אין הלימה כזו וחשוב לבדוק את ההטיות הללו ואת ההסברים להן ובמידת הצורך לפעול לתיקונן. כך, לחניכים ערבים ניתנה יותר מלחניכים יהודים התפוקה 'סיוע בקשר עם אחאים'. ממצא זה מתכתב עם ממצא אחר לפיו לערבים יותר מליהודים צרכים בתחום המשפחתי ועל כן ניתנו להם יותר מענים בתחום זה. כמו כן ייתכן כי הממצא קשור גם להכרה במרכזיותם של המשפחה ושל הקשר המשפחתי בחברה הערבית ולרצון לשמר את הקשרים כחלק מתוכנית להחזיר את הילדים לביתם בטווח הארוך. מן הספרות עולה מרכזיותה של המשפחה בתרבות הערבית, כאשר ערכי המשפחה ושמירה על מערכות יחסים משפחתיות הם רכיבים מארגנים בה, המהווים מקור לתמיכה כלכלית, מעטפת חברתית, רשת ביטחון ורכיב בזהות של הפרט. המחויבות למשפחה היא חזקה מאוד ונחשבת חשובה יותר מן הרצונות האישיים של הפרט (Paulanka, 2008 & Purnell); לעומת זאת עלה, כי לחניכים ערבים ניתנה יותר מלחניכים יהודים התפוקה 'שיעורים לתגבור בלימודים, סיוע בלימודים', וזאת אף שדווקא לא נמצאו יותר צרכים בתחום הלימודי בקרב קבוצת אוכלוסייה זו. ייתכן כי זה נובע מכך שמענים בתחום הלימודי נמצאים בקונצנזוס ועל כן רווח השימוש בהם. כך, הספרות מציינת כי החברה הערבית מעודדת

ילדים ובני נוער להשתתף בפעילויות ממסדיות כמו למידה בבית הספר, ומצופה כי המורים במערכת החינוך הערבית ימצאו דרכים מושכלות לעיצוב תוכנית הלימודים בכיתות, יעבירו מסרים חינוכיים לתלמידים ויסייעו בעיצוב זהותם של התלמידים (נאסר-אבו אלהיג'א ישראלאוילי, 2021). למרות קיומם של פערים ברמת ההשכלה בין האוכלוסייה הערבית לאוכלוסייה היהודית, במשך השנים ניכרת מגמת שיפור וצמצום הפערים. כך, בין השנים 2008–2017 חלה עלייה מתמשכת בהישגי תלמידים ערבים באנגלית, במתמטיקה ובמדעים (Levi & Suchi, 2018)).

לעומת זאת, התפוקה 'מעקב של פסיכיאטר' ניתנה יותר לחניכים יהודים מלחניכים ערבים. זאת אף על פי שנמצאו שיעורים דומים של הפרעות פסיכיאטריות בקרב חניכים משתי קבוצות האוכלוסייה (דווח עבור 20% מן החניכים הערבים ו-25% מן החניכים היהודים) ואף על פי שאין הבדלים בהקצאת כוח האדם הפסיכיאטרי על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי. הסבר אפשרי להבדלים במענה הפסיכיאטרי הוא התפיסה התרבותית כי זהו טיפול מביש המכתיים את כבוד המטופל עצמו ואת המשפחה כולה, והוא מלווה פעמים רבות בתיוג חברתי שלילי, בפרט בחברות שמרניות כמו החברה הערבית (Youssef & Deane, 2006). כך, בעיה אצל חבר משפחה אחד עלולה להיתפס כבעיה של המשפחה כולה והיא עלולה להשפיע למשל על סיכויי הנישואים של בני משפחה אחרים. על כן, כאמור, נורמות חברתיות ותרבותיות אלו הן מחסום לפנייה אל מענים פורמליים בתחום בריאות הנפש מחשש מסטיגמה ומשיתוף זרים בבעיות (ניג'ם-אכתיילאת ואח', 2018; Azaiza, 2013).

כמו כן עלו הבדלים ביישום התפוקות לפי מגדר. לבנות יותר מלבנים תוכננה וגם יושמה התפוקה 'שיעורים לתגבור בלימודים, סיוע בלימודים', אף שדווקא בקרב הבנים היו יותר צרכים בתחום הלימודי מבקרב בנות. ממצאים אלו עלו גם במדידה הראשונה (רזניקובסקי-קוראס ואח', 2024). כאמור, יש לבחון את הממצא הזה לאורך זמן ואת הסיבות האפשריות לו.

לבסוף, עלו הבדלים בתפוקות שניתנו לחניכים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז לעומת חניכים שאינם מאובחנים. כך, לחניכים אלו ניתנה יותר התפוקה 'הקניית כישורי חיים בסיסיים'. מענה זה תואם את הצורך של ילדים עם הפרעת קשב וריכוז אשר פעמים רבות חווים קשיים בתפקודים הניהוליים (Galitskaya et al., 2025; Kofler et al., 2019), כגון זיכרון עבודה, ויסות עצמי, שליטה בדחפים, גמישות קוגניטיבית, קשב סלקטיבי ותכנון. במחקר של קופלר ואח' (Kofler et al., 2019) עלה כי 89% מן הילדים המאובחנים עם הפרעת קשב וריכוז הראו פגיעה בלפחות אחד מסוגי התפקודים הניהוליים המרכזיים.

ככלל, בבחינת הקשר בין סוג הצרכים והיקפם ובין תכנון ויישום התפוקות עלה כי התפוקות תואמות לצרכים שעלו. כך למשל, עבור חניכים עם צרכים בתחום המשפחתי, ניתנו התפוקות 'שימור וחיזוק קשר עם משפחת החניך', 'התערבות טיפולית משפחתית' ו'סיוע בקיום קשר עם אחאים', עבור חניכים עם צרכים בתחום הלימודי ניתנה יותר התפוקה 'שיעורים לתגבור לימודים וסיוע בלימודים', עבור חניכים עם צרכים בתחום הרגשי-נפשי ניתנו יותר התפוקות 'טיפול פרטני רגשי' ו'שיחות מעקב תקופתיות עם החניך' ועבור חניכים עם צרכים בתחום הבריאותי-פיזי ניתנו יותר 'מעקב על ידי אחות' ו'מעקב על ידי פסיכיאטר'.

6.3 מידת השגת תוצאות ההתערבות

בשל קושי של חברת המחשוב בייצוא התשובות לשאלות מסוימות, קובץ הנתונים לא כלל תשובות לשאלות הפתוחות על הערכת העובדים את מידת השגת התוצאות הרצויות במדידה השנייה. ניתוח של תשובות אלו יכול היה לתרום מאוד להבנת התמונה העולה. לכן, ניתוח מידת השגת התוצאות התבצע רק באמצעות השינוי שחל בסוג ובעוצמת הכוחות והצרכים בין שתי המדידות.

השגת התוצאות הרצויות – הבדלים בכוחות ובמשאבים החיצוניים בין שתי המדידות (תוצאות הביניים)

נמצאו הבדלים מובהקים בכוחות בין המדידה הראשונה למדידה השנייה. כך, במדידה השנייה חלה עלייה בזיהוי הכוחות האישיים והבין-אישיים האלה: לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד; לחניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות; לחניך כישורים חברתיים; לחניך כישורי למידה; לחניך כישורים טכניים; לחניך יכולות ורבליות; לחניך יכולת ביטוי בכתב.

שינוי זה בכוחות יכול לנבוע משתי סיבות: הראשונה מעידה כי חיזוק הכוחות הוא תוצר של טיפול רגשי והתערבות שאליה הפנימייה מכוונת (למשל, לחניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות; לחניך כישורי למידה), ועל כן מעיד על השגת תוצאות הביניים, שהן אבני הדרך להשגת התוצאות הסופיות. השנייה נובעת מהיכרות מעמיקה יותר של צוות הפנימייה עם החניכים ולכן זוהו כוחות קיימים שלוקח זמן רב יותר להבחין בהם (למשל, לחניך כישורים טכניים).

חשוב לציין כי נצפתה דווקא ירידה בכוח המוגדר 'המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה' בין המדידה הראשונה למדידה השנייה. ייתכן כי ממצא זה נובע משחיקה של המוטיבציה של משפחות החניכים לאורך זמן. הסבר זה נתמך במחקרים קודמים המצביעים על ירידה במעורבות ההורים לאורך זמן במסגרות חוץ-ביתיות. זאת היות שההורים נתקלים בחסמים שונים למעורבותם, וביניהם המרחק הגאוגרפי בין מקום מגוריהם ובין הפנימייה, קשיים בתקשורת עם הצוות (אשר לעיתים אינו תומך במעורבות ההורים בפנימייה), והיעדר הזדמנויות להשתתף בקבלת החלטות בנוגע להיבטי הטיפול היום-יומי בילדם (Fenzel, 2010). כדי למנוע שחיקה במעורבות ההורים ולשמר אותה חשוב לספק להורים תמיכה מקצועית ופעילויות משותפות ולשמור על תקשורת פתוחה (Geurts et al., 2011). יש לבחון היבט זה בין היתר באמצעות ניתוח שאלוני דיווח עצמי להורים, כדי שאפשר יהיה להשוות בין נקודת המבט של ההורים לזו של צוות הפנימייה. עוד יש לבחון אם מידת שיתוף הפעולה של ההורים קשורה למידה שבה צוות הפנימייה משתף את משפחת החניך בגיבוש תוכנית ההתערבות האישית (להרחבה בנושא זה ר' להלן), במצבו של החניך בתחומי החיים השונים ובאירועים משמעותיים המתחוללים בזמן שהותו בפנימייה.

השגת התוצאות הרצויות – הבדלים בדיווח על סוג והיקף הצרכים בין שתי המדידות בשבעה תחומי חיים

מן הנתונים עלה כי חלו שינויים בדיווח על סוג והיקף הצרכים של החניכים (קשיים, בעיות ודאגות) בין המדידה הראשונה (בשנה"ל 2022/23) ובין המדידה השנייה (בשנה"ל 2023/24), כאשר במדדים המסכמים של כל אחד משבעת תחומי החיים חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים. ישנם כמה הסברים לממצאים אלו: קשיים וחסמים ביישום התערבות מכוונת תוצאות במסגרות. קרי, ביצוע 'הערכת מצב סדורה' שעל בסיסה מוגדרות התוצאות הרצויות וגזירת דרכי ההתערבות אשר יביאו להשגתן; היכרות מעמיקה יותר עם הכלי ועם החניכים במדידה השנייה ושימת הזרקור על האינדיקטורים; מבנה מערכת תל"ם; השפעת גודל

המדגם על מובהקות הממצאים; נתונים חלקיים בשל קשיי שליפה מן המערכת; ולבסוף, השפעת מלחמת חרבות ברזל על העלייה בצורכיהם של הילדים ובני הנוער בכל תחומי החיים.

ראשית, עולה הצורך לבחון לעומק אם תפיסת החשיבה התוצאתית התבססה במסגרות במערך החוץ-בית. קרי, שעל בסיס הערכת המצב והגדרת התוצאות מגובשת תוכנית ההתערבות הייעודית עבור החניכים. מנגד ייתכן שהמסגרות החוץ-ביתיות מכוונות להתערבות מכוונת תוצאות אולם חסמים תקציביים וכאלה הקשורים בזמינות ונגישות המענים מונעים את התאמת תוכנית ההתערבות האישית לצורכי החניכים, למאפייניהם ולמשאבים שלרשותם (כוחות). בכל מקרה, בטרם מסיקים מסקנות נחפזות בדבר איכות ההתערבות במסגרות החוץ-ביתיות יש לבחון הסברים חלופיים לממצאים שעלו.

שנית, במדידה השנייה עצם מילוי השאלון שם זרקור על הצרכים והאינדיקטורים להם, על כן ייתכן כי לאחר שכבר הייתה היכרות מוקדמת עם כלי הערכת המצב והיכרות טובה יותר עם הילדים עצמם וצורכיהם השונים, חלה עלייה בסימון הצרכים והאינדיקטורים שקודם לכן לא הייתה תשומת לב אליהם. לפיכך, בחנו בתוך נתוני המדידה השנייה, אם יש הבדלים בדיווח על התגברות הצרכים בין ילדים שזו שנתם הראשונה בפנימייה ובין ילדים שזו אינה שנתם הראשונה (שנה שנייה ומעלה). לא נמצאו הבדלים מובהקים בין שתי הקבוצות.

שלישית, ייתכן כי ההבדלים בממצאים שהתקבלו נעוצים במבנה מערכת תל"ם (תיק לקוח ממוחשב). כדי להקל על העובדים המזינים את המידע על החניכים במערכת, בעת המילוי תיק החניך בשנה השנייה ואילך לשהייתו בפנימייה, הנתונים שהוזנו במילוי הקודם משתקפים בתוך המערכת ועל העובד מוטל להזין שינויים בלבד שחלו במצבו (במאפיינים, בצרכים ובכוחות). ייתכן שהעובדים נטו יותר לעדכן את פרק הצרכים במערכת במצבים שבהם חלה עלייה בצורכיהם של הילדים, כאשר היה חשוב להם לתעד זאת כדי לגבש עבורם תוכנית אישית ולהתאים להם מענים ואסטרטגיות התערבות, מאשר כאשר חל שיפור במצבם של החניכים. באופן זה, ייתכן כי חלה הטיה בלתי מכוונת בנתונים האגרטיביים על החניכים.

רביעית, ההבדלים בין שתי המדידות, שהתבטאו בעלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים במדדים המסכמים של שבעת תחומי החיים, לא היו גדולים (הפערים נעו בין 10% ל-15% עבור כלל תחומי החיים ופער של 2% בלבד עבור תחום ההיפגעות מחוץ למשפחה). על כן, גודל המדגם יכול להוות הסבר נוסף למובהקות ההבדלים בין שתי המדידות. במחקר נעשו ניתוחים סטטיסטיים על מדגם גדול יחסית ($n = 1,712$) שהשווה בין היקף הצרכים בשתי נקודות זמן. ידוע כי במדגמים גדולים ממצאים יצאו מובהקים גם כאשר שיעור השינוי או ההבדל הוא קטן.

זאת ועוד, בשל בקשות שעלו בוועדת ההיגוי להקל את מילוי הכלי באמצעות פישוט סולם התשובות בפריטים מסוימים, לכל שאלה בשאלון יש סולם תשובות המתאים לה, כך שלחלק מן השאלות יש סולם בינארי (יש צורך/ אין צורך), ולחלקן יש סולם של שלוש או של ארבע אפשרויות תשובה (על פני סולמות שונים: סולם חומרה/ סולם תדירות/ סולם מידה). עובדה זו גרמה לכך שהמדדים המסכמים המבוססים על סולם בינארי, אינם רגישים לשינויים על פני הסולמות אלא רק במעבר בינארי בין קיומו של צורך להיעדרו ולהפך.

לצד זאת, בין מדידה t-0 למדידה t-1 הוכנסו שינויים במערכת הממוחשבת במרבית סולמות התשובות בכלי. על כן, אי אפשר היה לבחון שינויים שחלו בפריטים ספציפיים על רצף סולם התשובה. כדי להשוות בין הפריטים בין שתי המדידות, הם הועברו לסולם בינארי (זאת בדומה למגבלה שחלה בגיבוש המדדים המסכמים), כך שהם אינם רגישים לשינויים על פני הסולמות אלא רק במעבר בינארי בין קיומו של צורך להיעדרו ולהפך.

חמישית, בשל קשיים טכניים בשליפת חלק מן הנתונים לקובץ עבודה, לא נשלף מידע על התרשמות העובדים הסוציאליים ממידת השגת התוצאות בקרב החניכים במדידה השנייה. אם נתונים אלו היו קיימים, אפשר היה להצליבם עם הממצאים על ההבדלים בדיווח על סוג והיקף הצרכים בין שתי המדידות, ולבחון אם אכן חל שינוי במצבם של החניכים בכל תחומי החיים, או שלחלופין חלה הטיה בנתוני הפיילוט.

לבסוף, חשוב להביא בחשבון שבאוקטובר 2023 פרצה בישראל מלחמה חסרת תקדים ופתאומית שיצרה משבר חריף. משבר זה השפיע על כלל אזרחי מדינת ישראל, ובתוך כך על ילדים ובני נוער כאוכלוסייה רגישה ופגיעה במיוחד. הספרות מצביעה על כך שמצב מלחמה נושא עימו השפעות שליליות נרחבות ועמוקות על מצבם של ילדים ובני נוער (Osofsky & Masten, 2010; Masten & Obradovic, 2008). כך, הקשיים שחווים כלל הילדים ובני הנוער בתגובה למלחמה, עלולים להתעצם בקרב ילדים המוגדרים מלכתחילה ככאלה המצויים בסיכון, שחוו בחייהם אירועים טראומטיים מוקדמים ומצטברים, ובקרב אלו אשר מתמודדים עם קשיים רגשיים הסתגלותיים והתנהגותיים גם בימי שגרה (Boscarino et al., 2006; Massad et al., 2011).

כאמור המלחמה השפיעה ועודנה משפיעה באופן נרחב ועמוק על כל תחומי החיים של ילדים ובני נוער בכלל, ועל הילדים ובני הנוער הנמצאים בפנימיות בפרט (למשל, גרוס-מנוס וכהן, 2024; רוזנפלד, 2025; הראל פיש וולש, 2024; וייס, 2024; נגר ואח', 2024; פינצ'ובר ואח', 2023). הילדים ובני הנוער מושפעים במישרין מן המלחמה אך גם מושפעים בעקיפין בשל השפעת המלחמה על הוריהם ועל אנשי המקצוע המטפלים בהם. העיסוק המוגבר של המבוגרים בהישרדות, היותם הם במצבי חרדה ובתגובות לאובדן ושכול נוכח האסון משפיעים על תפקודם ועל יכולתם לספק את הצרכים הבסיסיים של ילדיהם (סבג ואח', 2024).

מצב המלחמה יצר גם אתגרים הקשורים לפעילותן הסדירה של המסגרות החוץ-ביתיות: משרד הרווחה דיווח על מחסור ניכר בכוח אדם בגלל המלחמה. כך, לצד תחלופה הולכת וגוברת של המדריכים בפנימיות הרווחה (שיעור של כ-50% ויותר תחלופה של אנשי צוות בשנה), במהלך המלחמה חלה ירידה במצבת הצוות של הפנימיות כאשר כ-30% מחברי הצוות גיסו לשירות מילואים (הוועדה המיוחדת לענייני צעירים, 2025). מחסור זה עלול לפגוע ביכולתן לשמור על רצף של שגרה וטיפול עבור החניכים. במסגרות שוהים חניכים בסיכון גבוה, חסרי עורף משפחתי או מטופלים מתוקף צו הוצאה ממשמורת, ולרבים מהם רקע של פגיעה וטראומה. השיבוש והקושי לשמור על שגרה במלחמה בשל המאפיינים והצרכים הייחודיים, מגביר את פגיעותם של ילדים ובני נוער אלו (סבג ואח', 2024).

בהקשר זה חשוב לציין כי בפילוט עלו קשרים בין כל תחומי החיים ובין עצמם. כלומר, ככל שיש יותר צרכים בתחום מסוים, כך יש יותר צרכים בתחומי החיים אחרים. הקשרים החזקים ביותר היו בין התחום הרגשי-נפשי ובין התחום המשפחתי, ובין התחום הרגשי-נפשי לתחום החברתי.

התחום הבריאותי-פיזי: בפילוט נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים הבריאותיים-פיזיים של החניכים. בעיקר נצפתה עלייה בדיווח על סוג והיקף צרכים האלה: קשיים בשינה, קושי בטיפול אישי ושמירה על היגיינה, קושי בשליטה על הסוגרים וחוסר היענות להנחיות רפואיות. ממצאים דומים דווחו במחקרים שנעשו בעולם, ובהם עלה כי מצבי סכסוך מתמשכים עלולים לגרום לקשיים והפרעות שינה (וייס, 2024; donnell'O & Joshi, 2003; Pat-Horenczyk, 2012). כמו כן בניחות נתונים פנימיים של התוכנית הלאומית על ילדים ונוער בסיכון הנמצאים במענים של טיפול ורווחה בקהילה, עלה כי כשנה לאחר פרוץ המלחמה חלה עלייה מובהקת בשיעור הילדים המאותרים עם קשיים בתחום קיום פיזי-בריאותי והאפשרות להתפתחות (מ-33% ילדים מאותרים בשנת 2023 ל-34% בשנת 2024).⁷

התחום הרגשי-נפשי: מחקרים שנערכו לאחר מצבי מלחמה וסכסוכים בארץ ובמדינות אחרות בעולם מצביעים על כך שילדים בכל הגילים עלולים לפתח תסמיני פוסט טראומה (PTSD) בתגובה לחוויה טראומטית (Smith et al., 2014). זאת בין היתר בעקבות חשיפה מוגברת ולא מותאמת לתכנים הקשורים לאסון, המעוררים חרדה ואימה, ותחושת הילד שחיוו שלו או של בני משפחתו מצויים בסכנה (Cohen et al., 2010). החשש לחיי המשפחה עלול להתעצם אף יותר על רקע הריחוק הפיזי מהם, עקב שהות בפנימייה. בינואר 2024 נערך סקר על ידי 105 המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת' בקרב 1,155 בני נוער בני 12-17. 63% מבני הנוער שהשתתפו בסקר דיווחו כי נחשפו לתכנים קשים ופוגעניים הקשורים למלחמה ו-61% דיווחו כי היו להם חששות או תחושות קשות בגלל החשיפה לתכנים אלו (נגר ואח', 2024).

בהשוואה בין שתי המדידות נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים הרגשיים-נפשיים של החניכים. בעיקר חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף צרכים האלה: בלבול, קושי בתפיסת המציאות, ניתוק; מצב רוח ירוד; חוסר שקט, מתח ועצבנות; חוסר רצון לקום בבוקר; ערך עצמי נמוך; האשמה עצמית; קושי ביכולת לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות; חוסר אונים; אימפולסיביות ונטייה לקבל החלטות בפזיזות; קושי לדחות סיפוקים; הימנעות ממקומות או ממצבים; קושי להכיר בקשיים ובעיות; וקושי לתת אמון.

ממצאים דומים דווחו במחקרים שנעשו בעולם, ובהם עלה כי מצוקה רגשית בקרב ילדים תתבטא בין היתר בחרדה, בעצב ובהתקפי בכי ממושכים (Feldman et al., 2014; Joshi & O'donnell, 2003; Pat-Horenczyk, 2012) ובקרב בני נוער בהתנהגות מוחצנת ואגרסיבית וברידה בהישגים בלימודים (Raviv et al., 2000). במחקר שערכה עמותת גושן בישראל בחודשים הראשונים למלחמה בקרב 493 הורים לילדים בני 2-12, נמצא כי 83% מן ההורים דיווחו כי לפחות אחד מן הילדים במשפחה סובל מרמות גבוהות של מצוקה רגשית. בתוך כך, כ-64% דיווחו שילדם מפוחד וכ-62% דיווחו על חרדה (פינצ'ובר ואח', 2023). בסקר הבין-לאומי של ה-HBSC שנערך בקרב 600 בני נוער יהודים בני 14-18 בישראל, עלה כי כחצי שנה לאחר פרוץ המלחמה, כ-53% מבני הנוער דיווחו על סימפטומים פסיכוסומטיים, כ-45% דיווחו על סימפטומים נפשיים וכ-30% דיווחו על סימפטומים גופניים (הראל פיש וולש, 2024). ולבסוף, בסקר לדיווח עצמי שנערך בינואר 2024 בקרב 340 בני נוער בני 12-18 השהוים בפנימיות שבפיקוח משרד הרווחה, 62% מבני הנוער דיווחו כי הם מרגישים לא כל כך טוב או לא טוב בכלל: 59% מבני הנוער דיווחו כי הם מרגישים עצובים או מדוכאים, 50% דיווחו כי הם מרגישים מודאגים או לחוצים ו-49% דיווחו כי הם מרגישים עצבנים או כועסים (אלפסי ואח', 2024).

⁷ תוצרי עבודה פנימיים של התוכנית הלאומית.

התחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי: מחקרים שנערכו בישראל על השפעות של מלחמות קודמות על ילדים ובני נוער מצאו השפעה על התחום הלימודי. כך, עלה כי בעקבות מלחמה, מצוקה בקרב בני נוער מתבטאת בירידה בהישגים בלימודים (Raviv et al., 2000). נוסף על כך במחקר שנערך בתקופת מלחמת לבנון השנייה עלה כי 31% מתלמידי בתי הספר היסודיים דיווחו כי קשה להם ללמוד, 28% מתלמידי חטיבות הביניים דיווחו על קושי למלא משימות לימודיות וכי 38% מתלמידי חטיבות הביניים דיווחו על ירידה בהישגים (ברום ואח', 2007).

בהשוואה בין שתי המדידות נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים הלימודיים-חינוכיים של החניכים, בעיקר בדיווח על סוג והיקף צרכים האלה: ניתוק ממסגרת הלימוד, פערים לימודיים וקושי בתלמידאות. ממצאים דומים על נסיגה בתחום הלימודי עלו במחקרים אחרים שנעשו בישראל. בסקר שנערך על ידי מרכז ידע אזורי גליל מזרחי של אשכול גליל מזרחי באוגוסט 2024 ובו השתתפו 150 בני נוער מיישובים לא מפונים מן הצפון עלה כי 30% מבני הנוער ציינו שהדאגה המרכזית שלהם היא ללימודים שלהם (גרוס-מנוס וכהן, 2024). בדומה לכך, גם בסקר לדיווח עצמי שנערך בינואר 2024 בקרב 340 בני נוער בני 12–18 השוהים בפנימיות שבפיקוח משרד הרווחה דיווחו 33% מן המשיבים כי הדאגה העיקרית שלהם היא הקושי להתרכז וללמוד (אלפסי ואח', 2024).

התחום החברתי: למשברים ומלחמות יש השפעה על ההשתייכות וההשתלבות החברתית של ילדים ובני נוער. בהשוואה בין שתי המדידות נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים החברתיים של החניכים, בעיקר בדיווח על סוג והיקף הצרכים האלה: התנהגות תוקפנית או בריונית כלפי אחרים, הימנעות מיצירת קשרים חברתיים וקשר עם עוברי חוק או חברות בכנופייה או קבוצות אלימות אחרות. ממצאים דומים עלו במחקר שנערך בישראל במהלך מלחמת לבנון השנייה. שם עלה כי 27% מתלמידי בתי הספר היסודיים השתתפו פחות בפעילויות אחרי הלימודים מאשר בעיתות שגרה ו-25% מהם רבו עם חבריהם. כמו כן 21% מתלמידי חטיבות הביניים דיווחו על הידרדרות ביחסים עם חבריהם (ברום ואח', 2007).

התחום ההתנהגותי: במהלך מלחמה גובר החשש לעלייה בהתנהגויות מסכנות ומסתכנות בקרב ילדים ובני הנוער. במחקרים מן העולם שבחנו את הקשר בין מצבי מלחמה להתנהגויות סיכון בקרב בני נוער, נמצא כי חשיפה למלחמה הביאה לעלייה בשכיחות התנהגויות סיכון, כביטוי למצוקה הרגשית של בני הנוער (Joshi & O'donnell, 2003). כך למשל, ממחקרים קודמים על מצבי מלחמה בישראל ובאפגניסטן נמצא כי מתבגרים שנחשפו חשיפה מתמשכת לאיומים של מלחמות ואירועי טרור, ביטאו רמות גבוהות יותר של התנהגויות סיכון והתנהגות תוקפנית (Klasen et al., 2010; Pat-Horenczyk et al., 2007). מחקרים אחרים תיעדו עלייה בשימוש בסמים ובהתנהגויות מסכנות אחרות (Schiff et al., 2012).

בהשוואה בין שתי המדידות נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים ההתנהגותיים של החניכים, בעיקר בדיווח על סוג והיקף הצרכים האלה: שוטטות בעת חופשים בבית, בעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף ובריונות. ממצאים דומים על נסיגה בתחום ההתנהגותי עלו במחקרים אחרים שנעשו בישראל במהלך המלחמה. כך למשל, מנתונים פנימיים של התוכנית הלאומית עלה כי כשנה לאחר פרוץ המלחמה חלה עלייה מובהקת בשיעור הילדים שאותרו עם התנהגויות סיכון (עלייה מ-13% ילדים מאותרים בשנת 2023 ל-15% בשנת 2024).

גם בסקר הבין-לאומי של ה-HBSC שנערך בקרב 600 בני נוער יהודים בני 14–18, נמצא קשר בין חשיפה לאירועי לחימה וטרור שגרמו לתחושת פחד, ובין צריכה מופרזת של אלכוהול (הראל פיש וולש, 2024).

תחום המשפחה: המלחמה היא אירוע חירום קיצוני, וככזה הוא טומן בחובו סכנה לעלייה בהיקף הפגיעה וההתעללות בילדים בתוך המשפחה, באלימות כלפיהם ובהזנחתם עקב חוסר הפניות הפיזית והרגשית של ההורים. לא בכדי רבים ממאפייניו נמנים עם מגבירי הסיכון המוכרים בספרות המקצועית לפגיעה בילדים ואף מעצימים אותם. בזמן מלחמה הצטברות של מצבי לחץ עלולה לערער את חוויית השליטה, להגביר לחצים ושחיקה הורית ולהפך את הוויסות הרגשית (Berger, 2004; Conrad-Hiebner, 2009; Griffith, 2022; Mersky et al., 2009; Gilbert et al., 2009; Byram, 2020). על השפעתה המסכנת של המלחמה על ילדים אפשר ללמוד גם ממשבר מגפת הקורונה אשר הביא לעלייה ניכרת בשיעורי ההתעללות בילדים והזנחתם בארץ ובמדינות נוספות בעולם (ארזי וגרסימנקו, 2020; ארזי וסבג, 2020).

בהשוואה בין שתי המדידות נמצא כי חלה עלייה בדיווח על סוג והיקף הצרכים המשפחתיים של החניכים, בעיקר בדיווח על סוג והיקף הצרכים האלה: קשיים בין ילדי המשפחה, החניך מפעיל אלימות כלפי הורים או מבוגרים במשפחה, החניך מפעיל אלימות פיזית כלפי אחים וקונפליקטים בעוצמה גבוהה בין ההורים. ממצאים אלו עומדים בהלימה עם ממצאי מחקר שנערך בישראל במהלך המלחמה על ידי עמותת גושן בקרב 493 הורים לילדים בני 2–12: 48% מן ההורים דיווחו כי הם מתמודדים עם חרדה ודיכאון. נמצא כי יש קשר מובהק בין מצוקה רגשית של ילדים ובין רגשות חרדה ודיכאון בקרב הורים (פינצ'ובר ואח', 2023).

לצד כל אלה, יש לציין כי חלה ירידה בדיווח על סוג והיקף הצרכים האלה: הזנחה בתחום הפיזי והרגשי, הקוגניטיבי או החברתי, קורבנות לאלימות בתוך המשפחה ועדות לה. ממצאים אלו יכולים להצביע על כך שעצם השהות של ילדים בפנימיות תורמת למוגנות הפיזית והרגשית שלהם.

תחום ההיפגעות מחוץ למשפחה (הגנה מפני זרים): במהלך מלחמה יש חשש ממשי למידת המוגנות של ילדים ובני נוער מחוץ למרחב הביתי ולהגברת הסיכון שייפגעו על ידי זרים או מכרים שאינם מן המשפחה. במצבי מלחמה ילדים ובני נוער פגיעים מבחינה רגשית, חווים לחץ נפשי מוגבר וקושי בוויסות הרגשית (Werner, 2012), והם עלולים לחוות בעוצמה הן את החוסר בנוכחות הדמויות הבוגרות הן את הכמיהה לקשר שנוסף בהם ביטחון או קרבה. השילוב בין הפגיעות הרגשית לירידה במידת ההשגחה והפיקוח במשפחה ובמסגרות מגביר את הסיכון שילדים ובני נוער ייפגעו מזרים או ממכרים שאינם שייכים למשפחה. חשוב לציין בהקשר זה כי גם בעת משבר הקורונה נערכה מדידה על נתוני התוכנית הלאומית, ובה נמצאה התגברות הפגיעה בילדים על ידי אנשים שאינם בני משפחה בקרב ילדים המטופלים בקהילה (ארזי וגרסימנקו, 2020). נמצא כי כשנה לאחר פרוץ המלחמה חלה עלייה מובהקת בשיעור הילדים המאותרים עם קשיים בתחום הגנה מפני אחרים (עלייה מ-20% ילדים מאותרים בשנת 2023 ל-21% בשנת 2024).⁸ גם המועצה לשלום הילד (רוזנפלד, 2025) פרסמה כי לעומת החודשים המקבילים בשנת 2022, בחודשים אוקטובר-דצמבר 2023 חלה עלייה של כ-28% בפניות למוקד 118 שעניינן אלימות כלפי ילדים, פגיעה מינית בילדים והזנחה של ילדים.

⁸ תוצרי עבודה פנימיים של התוכנית הלאומית.

הבדלים בתוצאות לפי מאפיינים

מאפיינים ארגוניים – פרופיל הפנימייה

בבחנית הקשרים בין **מאפייני החניכים למידת השגת התוצאות** עלה כי **בתחום הרגשי-נפשי** צורכיהם של חניכים בפנימיות מעוף עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של חניכים בפנימיות עוגן. ייתכן כי ההבדל נובע מכך שפנימיות עוגן הן פנימיות עם יחס נמוך יותר של מדריכים לחניכים – היחס בפנימיות בפרופיל עוגן הוא מדריך אחד לכל חמישה חניכים, ובפנימיות בפרופיל מעוף היחס הוא מדריך אחד לכל שישה חניכים (משרד הרווחה והביטחון החברתי, 2019).

אנשי הצוות בפנימיות מהווים תחליף הורי, נמצאים בקשר יום-יומי ורציף עם הילדים שבטיפולם, ולכן הם אחד ממקורות התמיכה המרכזיים בחיי הילדים (אלנבוגן-פרנקוביץ' ואח', 2018; Assouline & Attar-Schwartz, 2020). מחקרים שונים מצביעים על כך שתמיכה מן הצוות מסייעת בהסתגלות לכנימייה (Pinheiro et al., 2024b) ומפחיתה קשיים רגשיים והתנהגותיים בקרב החניכים (Assouline & Attar-Schwartz, 2020). הצוות הוא מקור לחוסן, ובמיוחד במצבים של מצוקה וטראומה (Pinheiro et al., 2024a), כאשר שיח שוטף של הצוות עם החניכים, תיווך המציאות המורכבת תוך כדי התעניינות בשלומם של הילדים והקשבה להם, מגבירים את תחושת המוגנות של החניכים (אלפסי ואח', 2024; Slaatto et al., 2023; Sellers et al., 2020). על כן, נוכחות מוגברת של אנשי צוות בפנימיות בפרופיל עוגן, במיוחד במהלך המלחמה, תרמה תרומה ניכרת לרווחתם הנפשית של החניכים.

מאפיינים ברמת מקבלי השירות

בתחום החינוכי-לימודי עלה כי צורכיהם של בני נוער (בני 12–18) עלו יותר בין המדידות מצורכיהם של ילדים בגיל בית ספר יסודי (6–11). בני נוער נחשבים לקבוצת גיל פגיעה במיוחד כי בתקופת הנערות המתבגר מתמודד עם משימות התפתחותיות לקראת כניסה לעולם המבוגרים, כמו תהליך גיבוש זהות אינדיווידואלית ונפרדות מהוריו. הפחד והחרדה לנוכח האסון עלולים להעצים את הקונפליקטים והמשברים המאפיינים את השנים הקריטיות של גיל ההתבגרות, והטראומה עלולה להפריע לתהליך גיבוש הזהות ולגרום לכניסה לא בשלה לעולם המבוגרים (חן-גל, 2016). תסמיני PTSD בקרב בני נוער יכולים להתבטא בין היתר בירידה בהישגים בלימודים (Raviv et al., 2000).

נתון זה על עלייה בצורכיהם של בני נוער בפנימיות בתחום החינוכי-לימודי, עומד בהלימה עם ההידרדרות במצבם של ילדים ובני נוער בתחום זה בציבור הכללי בארץ בתקופת המלחמה. כאמור, במהלך המלחמה, נערכו מחקרים וסקרים רבים על אודות השפעות המלחמה על בני הנוער. כך למשל, במחקר שנערך על חוויות משבר המלחמה בקרב נוער לא מפונה בגבול הצפון, נמצא כי 50% מן המשיבים נאלצו להחליף את בית הספר בגלל המלחמה, 39% דיווחו על שינויים בהרכב התלמידים בכיתה במשך שנת תשפ"ד, ועלה בבירור כי לחוסר הרצף בלימודים ולתנאי הלימוד יש השפעה על חוויית המסוגלות הלימודית של בני הנוער ועל המוטיבציה שלהם ללמידה – 30% מן המשיבים דיווחו כי הדאגה המרכזית שלהם היא לתחום הלימודי (גרוס-מנוס וכהן, 2024). ממצאים דומים עלו במחקר שנערך בקרב חניכים בפנימיות בני 12+ – 32.9% מן המשיבים דיווחו כי הם מודאגים מן הקושי שלהם להתרכז בלימודיהם, וזו הייתה הדאגה העיקרית שהם דיווחו עליה (אלפסי ואח', 2024).

כמו כן עקב קלות נגישותם לאתרי החדשות והרשתות החברתיות, בני נוער נחשפו לאירועי המלחמה בשלב מוקדם יותר מילדים בגיל בית ספר יסודי, באופן שאינו מתווכ ומעובד (נגר ואח', 2024). חשיפה זו עוררה בהם כחד או מצוקה והובילה לסימפטומים נפשיים או גופניים (הראל-פיש וולש, 2024), וסביר להניח כי הובילה להשפעה רבה יותר על תפקודם בלימודים.

6.4 קשרים בין שימוש בתפוקות ובין מידת השגת התוצאות

בפנילוט נבחנו קשרים בין שימוש בתפוקות ובין מידת השגת התוצאות עבור החניכים. הנתונים העלו תמונה מורכבת. מחד גיסא יש תפוקות אשר תרמו להפחתת היקף הדיווח על צרכים קיימים ועל הופעת צרכים חדשים, לעיתים בתחום חיים אחד ממוקד (כך למשל, בקרב ילדים שקיבלו את המענה "טיפול פרטני רגשי", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאות); בקרב ילדים שקיבלו את המענה "שיעורים לתגבור לימודי וסיוע בלימודים", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הלימודי; בקרב ילדים שקיבלו את המענה "מעקב על ידי אחות", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאות; בקרב ילדים שקיבלו את המענה "מעקב על ידי פסיכיאטר", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי) ולעיתים ההפחתה בעלייה בדיווח על צרכים הייתה ביותר מתחום אחד (כך למשל, בקרב ילדים שקיבלו את המענה "שימוש בגישה סמכותית" [הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות ומוגנות החניך], פחת היקף הדיווח על צרכים בתחומים הרגשי, ההתנהגותי וההיפגעות מחוץ למשפחה; בקרב ילדים שקיבלו את המענה "מעקב על ידי דיאטנית", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחומים הבריאותי וההתנהגותי). מאידך גיסא, יש אסטרטגיות התערבות שבנוגע להן אנו רואים השפעה מעורבת, כך שלצד הפחתת היקף הדיווח על צרכים בתחום חיים אחד, יש תרומה לעלייה בדיווח על צרכים בתחום חיים אחר (כך למשל, בקרב ילדים שקיבלו את המענה "שיחות מעקב תקופתיות עם החניך", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאותי ובתחום ההיפגעות מחוץ למשפחה אך חלה עלייה בהיקף הדיווח על צרכים בתחום המשפחתי; בקרב ילדים שקיבלו את המענה "הסדרת יציאת החניך לחופשות", פחת היקף הדיווח על צרכים בתחום הרגשי אך חלה עלייה בהיקף הדיווח על צרכים בתחום הבריאותי). לכן, בעיקר במענים שהמגמה בנוגע להם היא מעורבת, עולה הצורך לבחון אותה לעומק ולנסות להבין אם העובדים הבינו את משמעות שיום האסטרטגיה ואת איכות יישומה.

6.5 חסמים ביישום התפוקות ובהשגת התוצאות

העובדים נשאלו על חסמים שנתקלו בהם ליישום התפוקות ולהשגת התוצאות הרצויות. במדידה עלה כי בנוגע ל-42.6% מן החניכים דווח כי עלו חסמים שמנעו את יישומה של התוכנית האישית. החסמים המרכזיים שצוינו עבור השגת התוצאות הרצויות היו קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך (44%) וקושי בגיוס שיתוף הפעולה של משפחת החניך (34.1%). קשיים אלו צוינו כמרכזיים גם ליישום תוכנית ההתערבות: 21.8% מן העובדים ציינו קשיים בגיוס שיתוף הפעולה של החניך, ו-20.3% ציינו קושי בגיוס שיתוף הפעולה של משפחתו.

אפשר לקשור קשיים אלו לשיעור הנמוך יחסית של תוכניות טיפול אשר נבנו בשיתוף פעולה עם החניך או משפחתו במדידה הראשונה. שם עלה כי אף שאחוזים גבוהים מן החניכים ומשפחותיהם הגיעו להסכמה עם הצוות על התוכנית האישית (83.8% מן החניכים ו-82.5% מן המשפחות), רק 40.3% מן החניכים היו שותפים בבחירת רכיבי התוכנית האישית שלהם, וכך גם רק 34.3% ממשפחותיהם.

בשנים האחרונות מושם דגש רב בחשיבות עיקרון השותפות עם ילדים ובני נוער. הזכות של ילדים ובני נוער להשתתף בתהליכי קבלת החלטות הנוגעים להם מבטאת תפיסה ערכית ומקצועית המעוגנת [באמנה הבין-לאומית בדבר זכויות הילד \(1989\)](#). סעיף 12 באמנה מעגן את זכות הילד כפרט וכחלק מקבוצה להשתתף ולהביע דעה בחופשיות בכל הליך מנהלי או שיפוטי שנוגע לו במישרין או בעקיפין. זכות זו נועדה להבטיח שעמדותיהם של ילדים ובני נוער יושמעו ויקבלו משקל בתהליכי קבלת החלטות וקידום מדיניות הנוגעים להם, שהם יוכרו כבני אדם ושלעמדותיהם ורצונותיהם יהיה ערך בתהליכי קבלת החלטות הנוגעים להם (מורג ואח', 2021). עבודה לאור סעיף 12 לאמנה תורמת לקידום השוויוניות במערכות יחסים ההיררכיות בין אנשי מקצוע ובין ילדים ובני נוער; מייצרת בתהליך השיתוף עצמו חווית העצמה והתפתחות אישית בקרב הילדים ובני הנוער (תימור-שליון, 2018); ילדים החווים שותפות בתהליכי קבלת החלטות מפתחים תחושת ביטחון עצמי ונכונות גבוהה יותר לשתף פעולה עם גורמי טיפול (Odinokova & Rusakova, 2019; Soanes, 2015). בו בזמן עבודה לאור עיקרון השותפות טומנת בחובה אתגרים וחסמים שונים: לעיתים אנשי מקצוע רואים בילדים ובבני נוער חסרי יכולת או לא בוגרים מספיק כדי להשתתף בתהליך קבלת החלטות ולבצע הכרעות שיטיבו עימם (קושר וכן אריה, 2009); אסימטריה ביחסי הכוח בין מבוגרים לילדים יכולה להקשות על יצירת אקלים שיתופי (Arnstein, 1969; Tisdall et al., 2008); מנגנונים מוסדיים ובירוקרטיים במערכות של שירותים ציבוריים מקשים ואף לעיתים חוסמים את האפשרות של שיתוף ילדים ובני נוער בתהליכי קבלת החלטות (Alfandari, 2016). דוגמה לשיתוף מוצלח של ילדים ובני נוער בסיכון אפשר לראות בעבודתה של הוועדה הציבורית לתיקון חוק הנוער טיפול והשגחה (סבג ואח', טרם פורסם). על כן, ייתכן כי העלאת שיעורי החניכים ומשפחותיהם אשר לוקחים חלק פעיל בבניית תוכנית ההתערבות תסייע בצמצום חסמים אלו ותוביל ליישום תוכנית ההתערבות בשיעורים גבוהים יותר וכן להתקדמות רבה יותר בהשגת התוצאות הרצויות.

היבטים אלו חשובים במיוחד לנוכח הממצאים שמצביעים על הסוג והעוצמה של הצרכים הנוספים במשפחה, כך למשל: שיעור גבוה של עוני ומצוקה כלכלית, קונפליקטים בעוצמה גבוהה בין ההורים, חוסר יציבות בהרכב משק הבית, בדידות והיעדר מקורות תמיכה בלתי פורמליים למשפחה. אומנם צרכים אלו אינם במוקד ההתערבות של המסגרות החוץ-ביתיות, אולם הם מדגישים את החשיבות של קיום ממשקי עבודה, תיאום ושיתופי פעולה בין המערך החוץ-ביתי לקהילה, מכמה טעמים: ראשית, ייתכן כי יש מידע שנאסף במסגרות ואינו מצוי בידי עו"ס המשפחה בקהילה ויש להבטיח את ההתערבות בהיבטים אלו; שנית, ילדים רבים יוצאים לחופשות בבית הוריהם ועל כן יש חשיבות להבטיח את מוגנותם ואת שלומם.

לנוכח האמור לעיל, יש לקרוא את הממצאים בזהירות יתירה ובטרם ביצוע שינויים מרחיקי לכת במענים השונים הניתנים בכנימות או בהגדרת התוצאות, חשוב לבחון אם ההבדלים שנמצאו בפילוט זה מתקיימים לאורך זמן, או שמא הם תלויים בנסיבות חיצוניות יוצאות דופן או נתונים בהטיות בגלל מגבלות טכניות. רק לאחר מדידה שיטתית, מושכלת ומבוססת לאורך זמן, עמידה על האתגרים שעלו במהלכה וכן הבנה מעמיקה של הממצאים, אפשר יהיה לבנות תוכנית לשיפור ותיקון (אלסטר ואח', 2010; Morley & Lampkin, 2004).

7. המלצות⁹

1. **יש להיות ערניים להשפעות של נסיבות חיצוניות בכלל ושל מלחמת חרבות ברזל בפרט על עלייה בדיווח על צרכים, קשיים, דאגות ובעיות של החניכים.** השפעות אלו יכולות להיות ישירות, בהיותם ילדים ובני נוער שמלכתחילה פגיעים על רקע חוויות העבר וההווה ושנמצאים בסיכון או עקיפות דרך ההשפעה על המבוגרים בחייהם ועל המערך החוץ ביתי. על כן, מומלץ לתגבר את המענים הרגשיים-נפשיים בתקופות חירום. לנוכח העלייה בדיווח על צרכים הנפשיים והרגשיים במצב מלחמה (במיוחד בתסמינים כמו חרדה, ערך עצמי נמוך ותחושת חוסר אונים), מומלץ להוסיף תקנים עבור אנשי צוות אשר יוכלו לסייע במתן מענה רגשי לחניכים על פי הצרכים בכל פנימייה. לצד זאת, המערכת מאפשרת לעקוב אחר מצבם של החניכים לאורך זמן. חשוב להמשיך לעקוב אחר המגמות שעלו במדידות אלה ולבחון באיזה מידה הן קשורות להשפעות של המלחמה ובאיזה מידה מדובר במגמות מתמשכות שאינן תלויות בה.
2. **מומלץ להגביר את השימוש באסטרטגיות שנמצאו מועילות יותר** (ממתנות את העלייה בצורכיהם של החניכים). למשל, טיפול פרטני רגשי וכן מעקב על ידי אחות הפחיתו את העלייה בדיווח על צרכים בתחום הבריאותי; שיעורים לתגבור לימודי וסיוע בלימודים הפחיתו את העלייה בדיווח על צרכים בתחום הלימודי; מעקב על ידי פסיכיאטר הפחית את העלייה בדיווח על צרכים בתחום הרגשי; שימוש בגישה סמכותית הפחית את העלייה בדיווח על צרכים בתחומים הרגשי, ההתנהגותי וההיפגעות מחוץ למשפחה; ולבסוף מעקב על ידי דיאטנית הפחית את העלייה בדיווח על צרכים בתחומים הבריאותי וההתנהגותי. המשותף למרבית האסטרטגיות הללו הוא שהן מבטאות קשר אישי עם בעלי התפקיד בפנימייה.
3. **יש לתת תשומת לב מיוחדת לאוכלוסיות פגיעות במיוחד** מבחינת סוג הצרכים שלהן והיקפם, כפי שעלו בחלוקה לפי המאפיינים. למשל, לחניכים עם ותק נמוך בפנימייה יותר צרכים בכלל תחומי החיים, לחניכים ערבים יותר צרכים בתחום המשפחתי, לחניכים בכרופיל פנימייה מורכב יותר צרכים בתחומים המשפחתי, הרגשי-נפשי, החברתי והבריאותי (עם המעבר מפנימייה מסוג מעוף לפנימייה מסוג עוגן ומפנימייה מסוג עוגן לפנימייה מסוג מעוז הצרכים מתגברים).
4. **מומלץ לפעול להגברת התערבות מוכוונת שותפות עם החניכים** – בפילוט עלה כי רק 40% מן החניכים היו שותפים בבחירת רכיבי התוכנית האישית שלהם ולצד זאת דווח שהחסם העיקרי שמנע את השגת התוצאות הוא קושי בגיוס שיתוף הפעולה של החניך. על כן, יש לבחון את החסמים לשיתוף החניך בהחלטות המתקבלות בעניינו ולגבש מדיניות מותאמת להכללת חניכים בקבלת החלטות.
5. **מומלץ לפעול להגברת המעורבות והשותפות עם ההורים** – בפילוט עלה כי רק כשליש מן המשפחות לקחו חלק פעיל בגיבוש התוכנית האישית של החניך. כמו כן נמצא כי חלה ירידה בכוחות ברכיב "המשפחה משתפת פעולה עם צוות הפנימייה" בין שתי המדידות. על כן, יש לבחון את החסמים לשיתוף הפעולה בין צוות הפנימייה להורים ולגבש מדיניות מותאמת לשיתוף ההורים בקבלת החלטות ולשימת דגש במעורבותם.

⁹ המלצות נוספות המתמקדות במערכת הממוחשבת – המבנה שלה, הפריטים בה וסולמות התשובה – מופיעות בדוח "פיתוח והטמעה של מערכת שוטפת ממוחשבת לתכנון התערבות, ניטור ושימוש ומדידת תוצאותיה, בפנימיות לילדים ובני נוער בסיכון: התקבלות המערכת ותובנות להמשך הפיתוח".

6. מומלץ להמשיך לבחון את ההתאמה בין הצרכים של החניכים ובין המענים הניתנים להם, תוך כדי התייחסות למאפייני החניכים (כגון מגדר, גיל, קבוצת אוכלוסייה) – יש הבדלים בין המענים שניתנים לחניכים לפי מאפיינים שונים, לדוגמה, בנות קיבלו תגבור לימודי יותר מבנים, אף על פי שדיווחו פחות על קשיים בתחום זה; חניכים ערבים קיבלו פחות מעקב על ידי פסיכיאטר מחניכים יהודים, אף על פי שלא היה הבדל ביניהם בדיווח על צרכים בתחום זה ואף על פי שאין הבדלים בהקצאת כוח האדם הפסיכיאטרי על ידי משרד הרווחה והביטחון החברתי. יש להמשיך ולבחון אם הבדלים אלו נצפים לאורך זמן ומהן הסיבות להם ולגבש את האסטרטגיה להתמודדות בהתאם.
7. במערכת הממוחשבת נאסף עושר רב של נתונים על אודות החניכים, אך מסיבות שונות חלק מן הנתונים לא הועברו לצוות המחקר ועל כן לא נותחו. על כן, עולה חשיבות להמשיך ניתוח המידע הזה וכן של מידע שייאסף סביב סוגיות ספציפיות (למשל: קבוצות ייחודיות באוכלוסייה, סוגי צרכים ואינדיקטורים ספציפיים בתוכם, המענים והצלבה ביניהם).
8. מומלץ להמשיך להטמיע את גישת הכוחות בקרב אנשי המקצוע בפנימיות – בפילוט נמצא כי חלה עלייה בזיהוי כוחות אישיים ובין-אישיים שונים של החניכים, בין היא תוצר של טיפול רגשי והתערבות שאליה הפנימייה מכוונת (קרי, כתוצאות ביניים שהן אבני הדרך להשגת התוצאות הסופיות) ובין היא נובעת מהפניית הזרקור אליהם או מהיכרות מעמיקה יותר של צוות הפנימייה עם החניכים שמביאה לזיהוי של אותם כוחות קיימים שלוקח זמן רב יותר להבחין בהם. יש לתת תשומת לב מיוחדת להטמעת הגישה במסגרות המיועדות לאוכלוסייה הערבית, שכן עלה במחקר כי ככלל, בקרב חניכים ערבים זוהו פחות כוחות מבקרב יהודים.
9. המלצות למחקרי המשך:
- מערכת התל"ם תומכת ב-self-capacity של המערך החוץ ביתי למענה על שאלות היסוד: מהם המאפיינים של החניכים, צורכיהם שבמוקד תוכנית ההתערבות, המענים המסופקים להם והשגת התוצאות הרצויות. לצד זאת, על בסיס הנתונים הנאספים במערכת אפשר לבחור תחומי תוכן להתעמקות וחקירה על בסיס מדיניות משרד הרווחה (למשל, קשר עם משפחות החניכים, הגברת כוחות החניכים) ועל בסיס השינויים במאפייני החניכים וצורכיהם.
 - בשל הנחיות הלשכה המשפטית, במסגרת פרויקט זה לא נותחו התשובות לשאלות הפתוחות בכל אחד מפרקי הצרכים, תשובות לשאלות פתוחות באפשרות התשובה "אחר", התוצאות שהוגדרו בטקסט פתוח והאינדיקטורים להשגתן. מומלץ לנתח מידע איכותני זה, לצורך למידה על מאפייניה וצרכיה של אוכלוסיית החניכים וכן לצורך עדכון הכלים לעובדים במערכת התל"ם.
 - כדי להבין לעומק את הממצאים הכמותיים שעלו בפילוט זה, מומלץ לשלב מערך מחקר איכותני (ראיונות עומק או קבוצות מיקוד עם עובדים, חניכים והורים) ולהתחקות אחר הסיבות לממצאים כמו שיעור נמוך של חניכים המגדירים עצמם להטב"ק לעומת שיעור זה באוכלוסייה הכללית; שיעור גבוה של חניכים בפנימיות עם מוגבלות לעומת שיעור בני הנוער עם מוגבלות באוכלוסייה הכללית; מתן שיעורים לתגבור לימודי חניכים ערבים יותר מלחניכים יהודים אף על פי שאין הבדלים מובהקים בצרכים שלהם בתחום הלימודי; מתן שיעורים לתגבור לימודי לבנות יותר מלבנים אף על פי שלבנים היו יותר צרכים בתחום הלימודי מלבנות; מתן מעקב של פסיכיאטר לחניכים יהודים יותר מלחניכים ערבים אף על פי שאין הבדלים מובהקים בהפרעות הפסיכיאטריות בקרב שתי קבוצות האוכלוסייה; ירידה בכוח "המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה".

עוד פרסומים של המכון בנושא

אלפסי, ב', רזניקובסקי-קוראס, א', וארזי, ט' (2024). שאלון "מה נשמע?" לחניכי הפנימיות: מלחמה חרבות ברזל.
רזניקובסקי-קוראס, א', סרבר, מ' וארזי, ט' (2024). מהלך לאפיון ומחשוב כלים לתכנון התערבות, ניטור תפוקות והערכת תוצאות
במערכת התל"ם (תיק לקוח ממוחשב) עבור ילדים ונוער בסיכון בפנימיות בפיקוח משרד הרווחה והביטחון החברתי. מ-24-229.
רזניקובסקי-קוראס, א', שפירא, ה' וארזי, ט' (2024). פנימיות לילדים ובני נוער בסיכון 2023: ממצאי הערכת מצב ותכנון התערבות (T0).
אלפסי, ב', סרבר, מ' וארזי, ט' (2023). התערבות מיטבית במסגרות לנוער קצה: סקירת ספרות. דמ-939-23.
גרסימנקו, א', מורן-גלעד, ל' וארזי, ט' (2020). הנחיות למערכת השמה חוץ-ביתית בעידן הקורונה – סקירת המדיניות בארה"ב
ובבריטניה. מ-166-20.
אלנבוגן-פרנקוביץ', ש', נבות, מ', רזניקובסקי-קוראס, א', גרסימנקו, א', אייזיק, ע' ובן רבי, ד' (2018). מדריכי פנימיות לילדים בסיכון
בישראל – תמונת מצב ואסטרטגיות להתמודדות עם אתגרי עבודתם.

את הפרסומים אפשר להוריד ללא תשלום מאתר המכון: <http://brookdale.jdc.org.il>

הוועדה המיוחדת לענייני צעירים (2025). פרוטוקול מס' 85 בנושא "מצב מערך ההדרכה בפנימיות הרווחה". הכנסת.
https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Ffs.knesset.gov.il%2F25%2FCommittees%2F25-ptv_7015561.doc&wdOrigin=BROWSELINK

הראל פיט, י' וולש, ס' (2024). סקר "יד על הדופק" 2024: השפעת מלחמת חרבות ברזל על בני הנוער. אוניברסיטת בר אילן ומשרד החינוך.
https://fs.knesset.gov.il/25/Committees/25_cs_bg_4461089.pdf

וייס, א' (2024). תמונת מצב המדינה: תרשימים בנושא חברה וכלכלה בישראל. מרכז טאוב.
<https://ffi.org.il/wp-content/uploads/2024/06/%D7%AA%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%AA-%D7%9E%D7%A6%D7%91-%D7%94%D7%9E%D7%93%D7%99%D7%A0%D7%94-2024-%D7%9E%D7%A8%D7%9B%D7%96-%D7%98%D7%90%D7%95%D7%91.pdf>

חן-גל, ש' (2016). התמודדות בית ספרית במצבי משבר וחירום. משרד הכלכלה והתעשייה.
https://www.gov.il/BlobFolder/dynamiccollectorresultitem/school-coping-in-emergency/he/mea_school-coping-in-emergency.pdf

מבקר המדינה ונציבות תלונות הציבור (2017). משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים: ילדים ובני נוער בסיכון בפנימיות של משרד הרווחה. בתוך: דוח שנתי 67ב' (עמ' 719-761).

<https://library.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Documents/2017-67b-212-Sicun.pdf>

מורג, ת', סבג, י', זולטניק, ד' וארזי, ט' (2021). הבטחת זכויות ילדים ובני נוער בישראל בעת משבר הקורונה – מבט לאור האמנה הבין-לאומית בדבר זכויות הילד. רפואה ומשפט, 52, 40-71.

https://brookdale.jdc.org.il/wp-content/uploads/2021/11/Medicine-and-law_Vol.52_2021.pdf

מלאך, ג' וכהנר, ל' (2020). שנתון החברה החרדית בישראל. המכון הישראלי לדמוקרטיה.

<https://www.idi.org.il/media/15500/haredi-2020.pdf>

משרד הרווחה והביטחון החברתי. (2018). מכרז פומבי עם שלב מיון מוקדם מספר 180/2018 – שלב מיון מוקדם להפעלת פנימיות, בפריסה ארצית, המיועדות עבור ילדים ובני נוער, מכל המגזרים, בנים ובנות בגילאי 21-6 שהוצאו מביתם.

משרד הרווחה והשירותים החברתיים (2016). נזקקויות ומאפיינים בקובץ נתוני יסוד – רשימה ומקרא. מהדורה שנייה.

<https://www.gov.il/he/pages/molssa-research-and-evaluation-2016-4-mitve>

משרד הרווחה והביטחון החברתי. (2019). מתווה מכרז 150/2019 – שלב ב' למכרז להפעלת פנימיות עבור ילדים ובני נוער, מכל המגזרים, בפריסה ארצית.

נאסר-אבו אלהיג'א, פ' וישראל-אשויילי, מ' (2021). חינוך בחברה הערבית בישראל. מכון מופת.

<https://kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=107933637>

נגר, ג', כהן-אביגדור, נ', קצב, א' ופרישמן, ג' (2024). סקר דעת קהל התנהגויות אנטי חברתיות בקרב בני נוער. המשרד לביטחון לאומי.

https://www.gov.il/he/pages/survey_anti_social_behaviors_youth_feb_2024

רזניקובסקי-קוראס, א', שפירא, ה' וארזי, ט' (2024). פנימיות לילדים ובני נוער בסיכון 2023: ממצאי הערכת מצב ותכנון התערבות (T0).
<https://brookdale.jdc.org.il/publication/out-of-home-facilities-for-children-and-youth-at-risk-2023-assessment-and-intervention-planning-results-t0>

שוורץ, ר' (2020). סטטיסטיקה לאומית על אוכלוסיית הלהט"ב ועל משקי בית חד-מיניים. הכנסת, מרכז המחקר והמידע.
https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/9819fd22-85e0-ea11-8118-00155d0af32a/2_9819fd22-85e0-ea11-8118-00155d0af32a_11_16528.pdf

שר, נ' וארזי, ט' (2017). מערכות לניהול מידע על לקוחות וההתערבויות עמם בשירותי הרווחה: תובנות וקווים מנחים לפיתוח מערכות התומכות בחשיבה התוצאתית. דמ-745-17. מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל.
[/https://brookdale.jdc.org.il/publication/information-management-systems-social-services](https://brookdale.jdc.org.il/publication/information-management-systems-social-services)

טימור-שלוין, ש. (2018). שותפות: הפרקטיקה ומשמעויותיה בעבודה עם בני נוער. ביטחון סוציאלי, 104, 34–9.
https://www.btl.gov.il/Publications/Social_Security/gilion104/Documents/10-timor.pdf

Alfandari, R. (2016). Partnership with parents in child protection: A systems approach to evaluate reformative developments in Israel. *British Journal of Social Work*, 47, 1061–1077. doi: 10.1093/bjsw/bcw101

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216–224. doi: 10.1080/01944366908977225

Assouline, A. A. H., & Attar-Schwartz, S. (2020). Staff support and adolescent adjustment difficulties: The moderating role of length of stay in the residential care setting. *Children and Youth Services Review*, 110, 104761.
<https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.104761>

Azaiza, F. (2013). Processes of conservation and change in Arab society in Israel: Implications for the health and welfare of the Arab population. *International Journal of Social Welfare*, 22(1), 15–24.
<https://doi.org/10.1111/j.1468-2397.2011.00866.x>

Beitin, B. K., & Aprahamian, M. (2014). Family values and traditions. In S. C. Nassar-McMillan, K. J. Ajrouch, & J. Hakim-Larson (Eds.), *Biopsychosocial perspectives on Arab Americans: Culture, development, and health* (pp. 67–88). Springer. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-8238-3_4

Berger, L. M. (2004). Income, family structure, and child maltreatment risk. *Children and Youth Services Review*, 26(8), 725–748. doi: [10.1016/j.childyouth.2004.02.017](https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2004.02.017)

Boscarino, J. A., Adams, R. E., & Galea, S. (2006). Alcohol use in New York after the terrorist attacks: A study of the effects of psychological trauma on drinking behavior. *Addictive behaviors*, 31(4), 606–621.
<https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2005.05.035>

- Cohen, J. A., Issues, T. W. G. O. Q., & AACAP Work Group on Quality Issues. (2010). Practice parameter for the assessment and treatment of children and adolescents with posttraumatic stress disorder. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 49(4), 414–430.
[https://www.jaacap.org/article/S0890-8567\(10\)00082-1/fulltext](https://www.jaacap.org/article/S0890-8567(10)00082-1/fulltext)
- Conrad-Hiebner, A., & Byram, E. (2020). The temporal impact of economic insecurity on child maltreatment: A systematic review. *Trauma, violence, & abuse*, 21(1), 157–178. doi: 10.1177/1524838018756122
- Feldman, R., Vengrober, A., & Ebstein, R. (2014). Affiliation buffers stress: Cumulative genetic risk in oxytocin–vasopressin genes combines with early caregiving to predict PTSD in war-exposed young children. *Translational psychiatry*, 4(3), e370. doi: 10.1038/tp.2014.6
- Fenzel, E. C. (2010). Parents' and caregivers' experiences with their children's residential treatment centers: A project based upon an independent investigation (Master's thesis, Smith College). Smith ScholarWorks.
<https://scholarworks.smith.edu/theses/1124>
- Galitskaya, V., Polychronis, G., & Stamatios Antoniou, A. (2025). Exploring the impact of executive function deficits on academic readiness and social-emotional skills in children with ADHD and learning disabilities: A systematic review. *Scientific Electronic Archives*, 18(3), 40–52. DOI: <https://doi.org/10.36560/18320252078>
- Geurts, E. M. W., Noom, M. J., & Knorth, E. J. (2011). Parental involvement in residential child care: Helping parents to provide a secure base. *Scottish Journal of Residential Child Care*, 10(1), 1–10. https://www.celcis.org/application/files/7816/2316/8860/2011_Vol_10_1_Geurts_Parental_involvement_in_residential_child_care.pdf
- Gilbert, R., Kemp, A., Thoburn, J., Sidebotham, P., Radford, L., Glaser, D., & MacMillan, H. L. (2009). Recognizing and responding to child maltreatment. *The lancet*, 373(9658), 167–180. doi: [10.1016/S0140-6736\(08\)61707-9](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(08)61707-9)
- Griffith, A. K. (2022). Parental burnout and child maltreatment during the COVID-19 pandemic. *Journal of Family Violence*, 37(5), 725–731. <https://doi.org/10.1007/s10896-020-00172-2>
- Horner-Johnson, W., Senders, A., Higgins Tejera, C., & McGee, M. G. (2021). Sexual health experiences among high school students with disabilities. *Journal of Adolescent Health*, 69(2), 255–262.
<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2021.03.001>
- Joshi, P. T., & O'donnell, D. A. (2003). Consequences of child exposure to war and terrorism. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 6, 275–292. doi: [10.1023/B:CCFP.0000006294.88201.68](https://doi.org/10.1023/B:CCFP.0000006294.88201.68)

- Klasen, F., Oettingen, G., Daniels, J., & Adam, H. (2010a). Multiple trauma and mental health in former Ugandan child soldiers. *Journal of Traumatic Stress, 23*(5), 573–581. doi: [10.1002/jts.20557](https://doi.org/10.1002/jts.20557)
- Kofler, M. J., Irwin, L. N., Soto, E. F., Groves, N. B., Harmon, S. L., & Sarver, D. E. (2019). Executive functioning heterogeneity in pediatric ADHD. *Journal of Abnormal Child Psychology, 47*(2), 273–286. <https://doi.org/10.1007/s10802-018-0438-2>
- Levi, A. & Suchi, D. (2018). *The causes and consequences of Israeli Government Resolution 922: A roadmap to accelerate economic inclusion of Arab communities in Israel*. Harvard University, Mossavar-Rahmani Center for Business and Government. www.hks.harvard.edu/sites/default/files/centers/mrcbg/working.papers/99_final.pdf
- Malka, M., & Lotan, S. (2022). Sexuality and intimate relationships in everyday life—young people's perspectives in Israel. *Sex Education, 22*(6), 655–673. doi: [10.1080/14681811.2021.2001326](https://doi.org/10.1080/14681811.2021.2001326)
- Marino, J. L., Werner-Seidler, A., Maston, K., Lin, A., Perry, Y., Bista, S., Davies, C., Christensen, H., & Skinner, S. R. (2024). Sexuality and gender diversity among adolescents in Australia, 2019–2021. *JAMA Network Open, 7*(10), e2444187. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2024.44187>
- Masten, A. S., & Obradovic, J. (2008). Disaster preparation and recovery: Lessons from research on resilience in human development. *Ecology and society, 13*(1). DOI:[10.5751/ES-02282-130109](https://doi.org/10.5751/ES-02282-130109)
- Masten, A. S. & Osofsky, J. D. (2010). Disasters and their impact on child development: Introduction to the special section. *Child Development, 81*(4), 1029–39. Doi:[10.1111/j.1467-8624.2010.01452.x](https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01452.x)
- Massad, S. G., Nieto, F. J., Palta, M., Smith, M., Clark, R., & Thabet, A. A. (2011). Health-related quality of life of Palestinian preschoolers in the Gaza Strip: A cross-sectional study. *BMC Public Health, 11*(1), 1–13. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-11-253>
- Mersky, J. P., Berger, L. M., Reynolds, A. J., & Gromoske, A. N. (2009). Risk factors for child and adolescent maltreatment: A longitudinal investigation of a cohort of inner-city youth. *Child Maltreatment, 14*(1), 73–88. doi: [10.1177/1077559508318399](https://doi.org/10.1177/1077559508318399)
- Morley, E., & Lampkin, L.M. (2004). *Using outcome information: Making data pay off*. The Urban Institute. <https://www.urban.org/research/publication/using-outcome-information>
- Odinokova, V., & Rusakova, M. (2019). Participation of children in decision-making and their psychosocial wellbeing within the child protection system in St. Petersburg, Russia. *The Journal of Social Policy Studies, 17*(4), 643–656. doi: [10.17323/727-0634-2019-17-4-643-656](https://doi.org/10.17323/727-0634-2019-17-4-643-656).

- Pat-Horenczyk, R., Achituv, M., Rubenstein, A. K., Khodabakhsh, A., Brom, D., & Chemtob, C. (2012). Growing up under fire: Building resilience in young children and parents exposed to ongoing missile attacks. *Journal of Child & Adolescent Trauma*, 5, 303-314– doi: [10.1080/19361521.2012.719595](https://doi.org/10.1080/19361521.2012.719595)
- Pinheiro, M., Magalhães, E., & Baptista, J. (2024a). Resilience in residential care: A qualitative study based on the voices of adolescents. *Children and Youth Services Review*, 162, 107694. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2024.107694>
- Pinquart, M. (2017). Systematic review: Bullying involvement of children with and without chronic physical illness and/or physical/sensory disability – A meta-analytic comparison with healthy/nondisabled peers. *Journal of Pediatric Psychology*, 42(3), 245–259. <https://doi.org/10.1093/jpepsy/jsw081>
- Pinheiro, M., Magalhães, E., Calheiros, M. M., & Macdonald, D. (2024b). Quality of relationships between residential staff and youth: A systematic review. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 41(4), 561–576. <https://doi.org/10.1007/s10560-022-00909-6>
- Purnell, L. D., & Paulanka, B. J. (2008). *Transcultural health care: A culturally competent approach* (3rd ed.). F. A. Davis Company.
- Raviv, A., Sadeh, A., Raviv, A., Silberstein, O., & Diver, O. (2000). Young Israelis' reactions to national trauma: The Rabin assassination and terror attacks. *Political Psychology*, 21(2), 299–322. <https://doi.org/10.1111/0162-895X.00189>
- Rome, A. (2020). *Reimagining residential children's homes: Understanding the national picture (Chapter 1)*. Research in Practice. <https://www.researchinpractice.org.uk/children/publications/2020/april/reimagining-residential-childrens-homes-understanding-the-national-picture-2020/>
- Shandra, C. L., & Hogan, D. P. (2012). Delinquency among adolescents with disabilities. *Child Indicators Research*, 5(4), 771–788. <https://doi.org/10.1007/s12187-012-9135-9>
- Schiff, M., Pat-Horenczyk, R., Benbenishty, R., Brom, D., Baum, N., & Astor, R. A. (2012). High school students' posttraumatic symptoms, substance abuse and involvement in violence in the aftermath of war. *Social Science & Medicine*, 75(7), 1321–1328. doi: [10.1016/j.socscimed.2012.05.010](https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2012.05.010)
- Schulz, J. A., Gimm, G., West, J. C., Kock, L., & Villanti, A. C. (2023). Patterns of alcohol, marijuana, and tobacco use among U.S. adolescents and young adults by disability status: 2015-2019. *Journal of Adolescent Health*, 75(6), 986-995. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2023.09.018>
- Sellers, D. E., Smith, E. G., Izzo, C. V., McCabe, L. A., & Nunno, M. A. (2020). Child feelings of safety in residential care: The supporting role of adult-child relationships. *Residential Treatment for Children & Youth*, 37(2), 136–155. <https://doi.org/10.1080/0886571X.2020.1712576>

- Sinai, M., & Shehade, F. M. (2019). Let's (not) talk about sex: challenges in integrating sex education in traditional Arabic Society in Israel. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 41(3), 361–375. [doi:10.1007/s10447-018-9355-x](https://doi.org/10.1007/s10447-018-9355-x)
- Slaatto, A., Kleppe, L. C., Mellblom, A. V., & Baugerud, G. A. (2023). Youth in residential facilities: "Am I safe?," "Do I matter?," and "Do you care?". *Residential treatment for children & youth*, 40(1), 87–108. <https://doi.org/10.1080/0886571X.2022.2082628>
- Smith, P., Perrin, S., Yule, W., & Clark, D. M. (2014). *Post traumatic stress disorder: Cognitive therapy with children and young people*. Routledge. [doi: 10.1016/j.childyouth.2011.04.024](https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2011.04.024)
- Soanes, H. R. (2015). *A study of three child's voice initiatives and their impact for the year 6 participants and their junior school (Doctoral dissertation, University of Greenwich)*. <https://gala.gre.ac.uk/id/eprint/14324/4/Heather%20Rhona%20Soanes%202015%20-%20redacted.pdf>
- Suarez, N. A., Trujillo, L., McKinnon, I. I., Mack, K. I., Lyons, B., Robin, L., Carman-McClanahan, M., Pampati, S., Cezair, K. L. R., & Ethier, K. A. (2024). Disparities in school connectedness, unstable housing, experiences of violence, mental health, and suicidal thoughts and behaviors among transgender and cisgender high school students – youth risk behavior survey, United States, 2023. *Morbidity and Mortality Weekly Report [MMWR] Supplement* 73(4), 50–58. DOI: <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.su7304a6>
- Thompson, V., & Buskey, R. (2023). *Leading state priorities and considerations for youth crisis receiving and stabilization facilities*. National Academy for State Health Policy. https://nashp.org/leading-state-priorities-and-considerations-for-youth-crisis-receiving-and-stabilization-facilities/?utm_source=chatgpt.com
- Tisdall, E. K. M., Davis, J. M., & Gallagher, M. (2008). Reflecting on children and young people's participation in the UK. *International Journal of Children's Rights*, 14(3), 343–359. doi: 10.1163/157181808X311187
- Wang, C., Butler, G., Wong, S. L., Steensma, C., Jackson, B., Betancourt, M. T., & Roberts, K. C. (2023). Gender identity and sexual attraction among Canadian youth: Findings from the 2019 Canadian Health Survey on Children and Youth. *Health Promotion and Chronic Disease Prevention in Canada: Research, Policy and Practice*, 43(6), 299–305. <https://doi.org/10.24095/hpcdp.43.6.04>
- Werner, W. (2012). Children and war: Risk, resilience, and recovery. *Development and Psychopathology*, 24, 553–558. <https://doi.org/10.1017/S0954579412000156>
- Youssef, J., & Deane, F. (2006). Factors influencing mental-health help-seeking in Arabic-speaking communities in Sydney, Australia. *Mental Health, Religion & Culture*, 9(1), 43–66. <https://doi.org/10.1080/13694670512331335686>

נספח א: חברי קבוצת העבודה של הצוות הרב-מדרגי ותפקידיהם

מטה משרד הרווחה והביטחון החברתי

ד"ר רונית צור – מנהלת שירות פיתוח וניהול ידע, ראש תחום דיור חוץ ביתי

מיכל חנוך אחדות – מנהלת תחום לפיתוח וניהול ידע, שירות פיתוח וניהול ידע

מחוזות

- **מוטי בן חמו** – מפקח מחוזי דרום
- **מליסה הארון-גרופר** – מפקחת מחוזית צפון
- **ענת דנדקר** – ממונה מחוזית דרום
- **פלורה סלמן** – מפקחת מחוזית ירושלים
- **אורלי וייסמן אייל** – ממונה מחוזית צפון פנימיות

מנהלים ועובדים בפנימיות

- **מאיר פסיקוב** – מנהל פנימיית קריית הילד
- **יהודה אמסלם** – מנכ"ל פנימיית בית זינגר
- **עומר עטיה** – רכז טיפולי בית טף
- **טלי ששון** – רכזת השמות באור שלום
- **אורטל לב ארי** – מנהלת העוגן הקהילתי
- **שמשון אביטבול** – מנהל דרכי שלום
- **סוהא תכורי** – מ"מ מנהל פנימיית אלאימאן

מומחית מניסיון חיים

- **גב' אסתר מזרחי** – בוגרת פנימיות רווחה

נספח ב: שלבי המדידה בפרויקט

מועד מדידה שנייה t-1	מועד מדידה ראשונה t-0	פירוט השלב	שלבי המדידה בפיילוט
יוני-אוקטובר 2023	אפריל-דצמבר 2022	מחשוב השאלון במערכת תל"ם (תיק לקוח ממוחשב) של משרד הרווחה	מחשוב השאלון
ינואר-פברואר 2024	מאי 2021	ארבעה מפגשי הדרכה פיזיים/מקוונים עם עובדים ומנהלים בפנימיות: <ul style="list-style-type: none"> הדרכה על חשיבה תוצאתית ורכיבי המודל הלוגי הצגת הכלי (שאלון), המבנה והרציונל שלו הסבר על אופן מילוי השאלון לעובדים 	הדרכה על מילוי השאלון
נובמבר 2023	ינואר 2023	העברת הנחיות למילוי השאלון בדוא"ל ע"י מטה האגף החוץ ביתי לכלל מנהלי הפנימיות והעו"סים בפנימיות. עובדים התבקשו למלא את השאלונים בתוך שלושה חודשים מתחילת המדידה, על פי הקריטריונים שהוגדרו. לדוגמה: במדידה הראשונה – כלל החניכים בפנימייה (מלבד חניכים שזוהי שנתם האחרונה בפנימייה); במדידה השנייה – חניכים שמולא עבורם השאלון במדידה הראשונה	הפצת שאלון
ינואר-יוני 2024	פברואר-יוני 2023	<ul style="list-style-type: none"> הפקת פלטי סטטוס ממערכת תל"ם. שליחת דוא"ל תזכורת מטעם האגף החוץ ביתי לעובדים בפנימיות שטרם השלימו את מילוי השאלונים. 	מעקב אחר מילוי השאלון
ינואר-פברואר 2024	מרץ-אפריל 2023	<ul style="list-style-type: none"> גיבוש פרוטוקול לקבלת משוב מן העובדים על חווית מילוי השאלון והפריטים בו. קיום ארבע קבוצות מיקוד בזום. 	קבוצות מיקוד לקבלת משוב
קובצי הנתונים התקבלו בדצמבר 2024 ובמרץ 2025	ספטמבר-דצמבר 2023	בתום מילוי השאלונים על ידי העובדים, נותחו הנתונים במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל והופקו מצגת ביניים (מדידה ראשונה) ודוח סופי (מדידה שנייה)	ניתוח הנתונים
אוגוסט 2025	פברואר 4202 יוני 4202 יוני 4202	<ul style="list-style-type: none"> הצגת הממצאים למטה ולוועדת ההיגוי המלווה ודיון בתוצאות המדידה, במסקנות ובהטמעת הכלים במערכות הממוחשבות הצגת הממצאים למפקחים באגף החוץ ביתי הצגה לוועדה המלווה 	הצגת הממצאים

נספח ג: כלי המדידה - שאלון לעובדים t-0: שאלון הערכת מצב

השאלון מיועד למילוי ע"י צוות הקבוצה של החניך (בתכלול העו"ס), לאחר היכרות עם החניך ומשפחתו תוך איסוף מידע והתייעצות עם אנשי מקצוע נוספים בפנימייה ומחוצה לה.

מטרת השאלון היא להעריך את מצב החניך בזיקה לתחומי חיים כפי שהוגדרו ע"י משרד הרווחה והביטחון החברתי: התנהגותי, חברתי, רגשי-נפשי, משפחתי (כולל היפגעות בתוך המשפחה), לימודי-חינוכי, בריאותי- פיזי, וכן בנושא של היפגעות מפני זרים. בנוסף לכך, השאלון יעמוד על המאפיינים והכוחות של החניך, אירועי החיים וההתערבויות הקודמות שבוצעו עמו וזאת כבסיס להחלטות בדבר הגדרת התוצאות הרצויות והדרכים להשגתן. לאורך השאלון עבור חלק מהשאלות מופיעה אפשרות לסמן תשובה "בבדיקה". אפשרות זו מיועדת עבור מקרים בהם המידע חסר בשלב מילוי השאלון הנוכחי, ואתם מצויים במהלך לבירורו. שימו לב, כל השאלות בשאלון הינן שאלות חובה.

פרטים כלליים

1. תאריך מילוי השאלון: ___/___/___
2. שם ותפקיד של ממלא השאלון: _____
3. **סמל מעון:** |___|___|___|___|
4. שם המסגרת: _____
5. **כרופיל הפנימייה:** מעוף (מודל – הורי או קבוצתי)/ עוגן/ מעוז

פרטים אישיים ופרטי התקשרות

6. **שם החניך:** _____
7. סוג זיהוי: _____
8. מספר תעודת זהות: _____
9. **מגדר:** בת / בן / אחר
10. תאריך לידה: _____
11. תאריך כניסה לפנימייה: _____
12. **וותק בפנימייה** (מערכת תחשב באופן אוטומטי)
13. **שם היישוב:** |___|___|___|___| (**ישאב מרשימה סגורה**)
14. שם הורה 1: _____
15. **מגדר הורה 1:** זכר / נקבה / אחר
16. טלפון הורה 1: _____
17. שם הורה 2: _____
18. **מגדר הורה 2:** זכר / נקבה / אחר

19. טלפון הורה 2:-----
20. **האם לחניך מונה אפוטרופוס? כן/ לא (אם סומן 'לא' – לדלג לשאלה 24)**
21. **סוג אפוטרופוס (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת):** כולל / לענייני רכוש / לעניינים אישיים / לעניינים רפואיים **שם אפוטרופוס:**-----
22. טלפון אפוטרופוס:-----
23. האם לחניך מונה אפוטרופוס לדין? כן / לא / בבדיקה
24. שם אפוטרופוס:-----
25. טלפון אפוטרופוס:-----
26. האם מתנהל הליך למינוי אפוטרופוס? כן / לא
27. **האם לחניך יש משפחה מלווה?:** כן/ לא **(אם סומן 'לא' – לדלג לשאלה 28)**
28. שם איש קשר במשפחה מלווה:-----
29. טלפון איש קשר במשפחה מלווה:-----
- למחשוב: כאן צריכה להופיע הערה למשתמש: 'יש לוודא כי הפרטים מעודכנים ומתייחסים למשפחה המלווה הנוכחית של החניכ/ה'
30. האם מתקיים תהליך לאיתור משפחה מלווה? כן / לא
31. **סוג מסגרת חינוכית** (בהתאם לוועדת השמה חינוכית): חינוך רגיל / חינוך מיוחד
32. **למחשוב – רק אם זכאי לחינוך מיוחד – מהו האפיון הלימודי של החניך? 55 – הפרעות התנהגותיות רגשיות/ הפרעות התנהגותיות ADHD / 57 – הפרעות נפשיות / 58 – לקות למידה רב בעייתית/ ADHD / בבדיקה**
33. שם בית הספר:-----
34. טלפון בית הספר:-----
35. **באיזו כיתה החניך לומד:**----- / הכשרה מקצועית/ לא רלוונטי-לא לומד בבי"ס
36. **היכן נמצא ביה"ס שהחניך לומד בו:** בפנימייה/ מחוץ לפנימייה/ לא רלוונטי-לא לומד בבי"ס
37. **באיזה מסלול תיכון החניך לומד:** בגרות מלאה/ בגרות חלקית (לפחות שני מקצועות)/ 12 שנות לימוד/ לא רלוונטי-לא בתיכון
38. **החניך מקבל טיפול במסגרת הקהילה או במסגרת בית הספר (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת):** טיפול רגשי/נפשי / קידום נוער / מענים מתחום הרווחה / טיפול פרא-רפואי / מעקב או טיפול התפתחותי / בבדיקה. אנא פרטי:-----
39. שם העו"ס המטפל:-----
40. שם הקבוצה או המשפחתון אליה מוסיף החניך / שם המדריך:-----
41. החניך יוצא לחופשות ושבתות כן / לא

הערה:
לאורך השאלון עבור חלק מהשאלות מופיעה אפשרות לסמן תשובה "בבדיקה". אפשרות זו מיועדת עבור מקרים בהם המידע חסר בשלב מילוי השאלון הנוכחי, ואתם מצויים במהלך לבירורו.

פרק 1: מאפיינים

מטרת חלק זה היא לבחון את מאפייני הרקע של החניך/ה ומשפחתו/ה.

מאפיינים כלליים של החניך/ה

42. **קבוצת אוכלוסייה:** ערבי מוסלמי/ ערבי נוצרי/ אפריקה מוסלמי/ אפריקה נוצרי/ בדואי/ דרוזי/ נוצרי כללי/ צ'רקסי/דתי/

חילוני/ חרדי/ בבדיקה

43. **החניך מגדיר עצמו כלהטב"ק** (לסביות, הומואים, טראנסג'נדרים, בי-סקסואליות, קוויר): לא/ כן/ בבדיקה

44. **ארץ לידה:** ישראל/אחר. פרט: _____ / בבדיקה

45. **שנת עלייה:** (מספר שלם), בבדיקה

46. **מעמד חוקי:** אזרח / תושב קבע / תושב ארעי / חסר מעמד / בבדיקה

47. **החניך מאומץ:** לא / כן ויודע על כך/ כן ואינו יודע על כך/ בבדיקה

48. **החניך יתום:** לא/ כן מאב/ כן מאם/ כן משני ההורים/ בבדיקה

מוגבלות גופנית חושית או קוגניטיבית או הפרעה פסיכיאטרית ומצבים רפואיים אחרים אצל החניך (בהתבסס על אבחון מקצועי)

49. **האם קיימת אצל החניך מוגבלות גופנית או חושית** (למשל: נכות פיזית, עיוורון ולקות ראייה, חרשות וכבדות שמיעה – אבחון

ע"י רופא מומחה מתאים: אורתופד, רופא שיקומי, עיניים, אא"ג) **מוגבלות קוגניטיבית** (למשל: מחלה כרונית או מצב נוירולוגי

אחר עם השלכות על מוגבלות שכלית; נכות קוגניטיבית; תפקוד שכלי גבולי; מוגבלות שכלית התפתחותית- אבחון במרכז

הערכה למש"ה שמפעיל מינהל מוגבלויות במשרד הרווחה)?

▪ לא

▪ כן אבחון בתוקף (למחשוב – יש לאפשר הזנה של מספר מוגבלויות (סוג ותוקף) סוג המוגבלות: _____, אבחון בתוקף

עד לתאריך: _____ (כל עוד האבחון בתוקף, אין להציג את השאלה הזו)

▪ כן אבחון לא בתוקף

▪ בבדיקה

50. **קיימת רגישות או אלרגיה** tool tip (למשל, רגישות למזון מסוים, רגישות לתרופות, רגישות לאבקת כביסה)

▪ לא

▪ כן רגישות לתרופות (למחשוב - לפתוח רשימה זהה לזו שמופיעה בתל"ם)

▪ כן רגישות אחרת (למחשוב - לפתוח רשימה זהה לזו שמופיעה בתל"ם)

▪ בבדיקה

51. **החניך נטל בעבר או נוטל כיום תרופות באופן קבוע** (למשל, לטיפול במצב רפואי, פסיכיאטרי, קשב וריכוז)

▪ לא

▪ כן, לטיפול במצב רפואי (נטל בעבר/ נוטל כיום, פרט: __)

- כן, לטיפול במצב פסיכיאטרי (נטל בעבר/ נטל כיום, פרטני: ..)
- כן, לטיפול בהפרעות קשב וריכוז (נטל בעבר/ נטל כיום, פרטני: ..)
- בבדיקה

52. **הפרעה בדיבור** tool tip: (למשל, גמגום, בעיית דיקציה) (מאובחן ע"י קלינאי תקשורת)

- לא
- כן אבחון בתוקף. סוג ההפרעה: _____ בתוקף עד לתאריך: _____ (כל עוד האבחון בתוקף, אין להציג את השאלה הזו)

- כן אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

53. **הפרעה בשינה** (למשל, אינסומניה, היפרסומניה, תסמונת דום נשימה בשינה) (מאובחן ע"י מכון שינה)

- לא
- כן, אבחון בתוקף. למחשוב – יש לאפשר הזנה של מספר הפרעות (סוג ותוקף) סוג ההפרעה: _____ בתוקף עד לתאריך: _____ (למחשוב: כל עוד האבחון בתוקף, אין להציג את השאלה הזו)

- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

54. **קיים עיכוב התפתחותי אצל החניך** (למשל, תקשורת וכישורים שפתיים, מוטוריקה עדינה וגסה) – באבחון של רופא התפתחותי

- לא
- כן, אבחון בתוקף. למחשוב – יש לאפשר הזנה של מספר עיכובים (סוג ותוקף) סוג העיכוב: _____ בתוקף עד לתאריך: _____ (למחשוב: כל עוד האבחון בתוקף, אין להציג את השאלה הזו)

- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

55. **קיימת הפרעה פסיכיאטרית אצל החניך** (למשל, דכאון או חרדה, הפרעת הסתגלות או PTSD, OCD, הפרעת אכילה, פסיכוזה,

ODD, פסיכוזה או סכיזופרניה, FTT, הפרעות אישיות).

- לא
- כן, אבחון בתוקף. **למחשוב – יש לאפשר הזנה של מספר הפרעות (סוג ותוקף)** סוג ההפרעה (דכאון או חרדה, הפרעת הסתגלות או תסמונת פוסט-טראומטית (PTSD), התנהגות כפייתית – אובססיבית קומפולסיבית (OCD), הפרעת אכילה

(למשל, אנורקסיה, בולימיה), הפרעת התנהגות או הפרעת התנגדות (ODD), פסיכוזה או סכיזופרניה, עיכוב התפתחותי על רקע פסיכולוגי – FTT (Failure to Thrive / חוסר שגשוג), הפרעות אישיות, אחר. פרט _____) בתוקף עד לתאריך: _____ (למחשוב: כל עוד האבחון בתוקף, אין להציג את השאלה הזו)

- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

56. החניך שהיה בעבר באשפוז פסיכיאטרי

- לא
- אשפוז קצר (פחות משבוע)
- אשפוז ממושך (שבוע ומעלה) או רצף של אשפוזים קצרים (פחות משבוע)
- בבדיקה

57. החניך מאובחן על הספקטרום האוטיסטי

- לא
- כן, אבחון בתוקף. התסמונת: _____ בתוקף עד לתאריך: _____
- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

58. יש לחניך הפרעות קשב וריכוז

- לא
- כן, אבחון בתוקף. סוג ההפרעה: _____ בתוקף עד לתאריך: _____
- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

59. יש לחניך לקויות למידה

- לא
- כן, אבחון בתוקף. סוג הלקות: _____ בתוקף עד לתאריך: _____ **למחשוב – יש לאפשר הזנה של מספר לקויות (סוג ותוקף)**
- כן, אבחון לא בתוקף
- בבדיקה

60. ישנו ריבוי מוגבלויות קוגניטיביות והפרעות נפשיות אצל החניך (תחלואה כפולה)

▪ לא

▪ כן

▪ בבדיקה

61. חשש כי קיימת אצל החניך מגבלה, הפרעה או מחלה בלתי מאובחנת (למלא כאשר לא קיים אבחון)

▪ לא

▪ כן, פרט: _____

▪ בבדיקה

אירועי חיים משמעותיים והתערבויות קודמות

62. **האם התרחשו בחיי החניך אירועים משמעותיים?** (למשל: פגיעה מינית, היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים, מעצר או מאסר, תיקים פליליים, מוות של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר, עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה, חוויה טראומטית אחרת) **(שאלת סל)**

- לא
 - כן (יפתחו סעיפים א'-ז')
 - בבדיקה
- א. פגיעה מינית
- לא
 - כן, קורבן לפגיעה. פרט שנה: ----
 - כן, פוגע באחר. פרט שנה: ----
 - בבדיקה
- ב. היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים
- לא
 - כן. מהי הפגיעה? ---- פרט שנה: ----
 - בבדיקה
- ג. מעצר או מאסר של החניך
- לא
 - כן. פרט שנה: ----
 - בבדיקה
- ד. תיקים פליליים של החניך
- לא
 - כן. פרט שנה: ----
 - בבדיקה
- ה. מוות של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר
- לא
 - כן, מוות בנסיבות טבעיות. פרט שנה: ----
 - כן, מוות בנסיבות לא טבעיות. פרט שנה: ----
 - בבדיקה
- ו. עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה (למשל, אובדנות/ רצח או ניסיון להם, תאונת דרכים)
- לא
 - כן. סוג אירוע: ----- שנת התרחשות: ----
 - בבדיקה

ז. חוויה טראומטית אחרת שלא פורטה לעיל (כגון: אירועים ביטחוניים, חטיפה) באמצעות חשיפה ישירה, עדות ישירה או עקיפה לאירועים מחוללי טראומה שחווים אחרים)

▪ לא

▪ כן. סוג אירוע: _____ שנת התרחשות: _____

▪ בבדיקה

63. **האם התקיימו התערבויות קודמות עם החניך?** (למשל: החניך שהה בעבר במסגרת חוץ ביתית, ריבוי מעברים בין מסגרות

חינוך, מעורבות של חוק נוער (טיפול והשגחה) **(שאלת סל)**)

▪ לא

▪ כן (יפתחו סעיפים א'-ג')

▪ בבדיקה

א. החניך שהה בעבר במסגרת חוץ ביתית **(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)**

לא

כן, בפנימייה (תיפתח הטבלה מטה)

כן, באומנה (תיפתח הטבלה מטה)

כן, בחסות הנוער **(תיפתח הטבלה מטה)**

כן, במקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן **(תיפתח הטבלה מטה)**

בבדיקה

משך תקופת ההשמה	האם תחת צו? (כן/ לא)	גיל ההשמה (מספר שלם)	שם המוסד (אם רלוונטי)	סוג ההשמה (אומנה, פנימייה חינוכית, פנימייה טיפולית (מעוף / עוגן) פנימייה פוסט-אשכוזית (מעוז), חסות הנוער)

ב. **ריבוי מעברים בין מסגרות חינוך** (למחשוב: אם סומן "כן", יש לענות על כל השאלות)

▪ לא

▪ כן. **מספר המעברים** ____ **סיבת המעבר** **(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת):** מעבר דירה/חרם או נידוי/ אחר. פרטי/____

▪ בבדיקה

ג. יש מעורבות של חוק נוער (טיפול והשגחה) לגבי החניך

▪ לא

▪ כן, היתה בעבר

▪ כן, כיום: עם צו/ ללא צו/ נמצא בהליך הוצאת צו

▪ בבדיקה

מאפיינים של משפחת החניך והקהילה בה היא חיה

64. **מצב משפחתי של ההורים** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- נשואים / חיים בזוגיות זה עם זה
- פרודים
- אב נשוי/ חי בזוגיות עם בן/בת זוג אחר/ת
- אם נשואה/ חיה בזוגיות עם בן/בת זוג אחר/ת
- גרושים
- הורות יחידנית
- אם לא ידועה
- אב לא ידוע
- שני ההורים אינם בחיים
- אב לא חי בארץ או נעדר תקופות ארוכות מהארץ
- אם לא חיה בארץ או נעדרת תקופות ארוכות מהארץ
- בבדיקה

65. **משפחה מורכבת** (למשל, משפחה רב דורית החיה בכפיפה אחת; ילדים החיים רק עם חברים/ קרובים של המשפחה; הורות

משותפת; אחים מזוגיות אחרת של ההורים וכו')

- לא
- כן, פרט:-----
- בבדיקה

66. מידת הדתיות של משפחת המוצא של החניך

- חילוני
- מסורתי
- דתי
- חרדי
- מעורב (האב והאם אינם באותה רמת דתיות)
- בבדיקה

67. כמה אחים יש לחניך? (**מספר שלם**) / בבדיקה

68. מספר אחים מתחת לגיל 18 (**מספר שלם**) / בבדיקה

69. מספר אחים במסגרות חוץ-ביתיות כיום

- פנימייה (**מספר שלם**)-----
- אומנה (**מספר שלם**)-----
- מרכז חירום (**מספר שלם**)-----

אחר. פרט/י: _____ (מספר שלם) _____
 בבדיקה

70. המשפחה מקבלת סיוע מגורמים מקצועיים וארגונים בקהילה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
 כן, מחלקה לשירותים חברתיים
 כן, בריאות הנפש
 כן, עמותות סיוע
 כן, אחר, פרט: ____
 בבדיקה

מאפיינים של הורה 1 (שם)

(הערות למחשוב: 1) שם ההורה יישאב מתחילת השאלון וישתל בהמשך השאלון – בכל מקום בו מצוין "הורה 1"; 2) במידה ואין הורה בתיק חניך, יש לדלג על מקבץ שאלות זה)

71. **ארץ לידה:** ישראל / אסיה-אפריקה (פרט לאתיופיה וחבר המדינות) / אתיופיה / אמריקה-אירופה (פרט לחבר המדינות) / חבר המדינות / בבדיקה

72. **הגירה לישראל ב-5 שנים האחרונות (אם סומן בשאלה 16 מדינה שאינה ישראל) כן/ לא / בבדיקה**
73. **עיסוק עיקרי** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- עובד/ת
 לומד/ת
 מובטל/ת או מחפשת/ת עבודה
 עקרת בית
 פנסיונר/ית
 מתקיימת/ת מגמלה
 מרצה מאסר
 אחר, פרט: _____
 בבדיקה

74. מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות - מאובחנות ע"י פסיכיאטר

בבדיקה	לא	כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
	☐	מוגבלות גופנית
	☐	מוגבלות חושית
	☐	מוגבלות קוגניטיבית
	☐	הפרעה פסיכיאטרית

75. אשפוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (כולל עקב מחלה נפשית, שיקום מתאונה)

- לא
 - כן, בהווה
 - כן, בעבר
 - בבדיקה
76. מעצר או מאסר

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

77. **מטופל במסגרת חוץ ביתית** tool tip: (למשל, בית אבות סיעודי, מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, מרכז גמילה)

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

78. **שינוי בזהות הדתית** (חזרה בתשובה, יציאה בשאלה)

- לא
- כן
- בבדיקה

79. **משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה** (למשל: רצח, עבירות מין ואלימות)

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

80. **מאפייני קהילת מוצא ייחודיים** tool tip: היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות; איום ביטחוני; קהילות מסוגרות ומבודדות; סביבה עבריינית

בבדיקה	לא	כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
		☐ היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות
		☐ איום ביטחוני
		☐ קהילות מסוגרות ומבודדות
		☐ סביבה עבריינית

מאפיינים של הורה 2 (שם)

(הערות למחשוב: 1) שם ההורה יישאב מתחילת השאלון ויישתל בהמשך השאלון – בכל מקום בו מצוין "הורה 2"; 2) במידה ואין הורה בתיק חניך, יש לדלג על מקבץ שאלות זה)

81. **ארץ לידה:** ישראל / אסיה-אפריקה (פרט לאתיופיה וחבר המדינות) / אתיופיה / אמריקה-אירופה (פרט לחבר המדינות) / חבר המדינות / בבדיקה

82. **הגירה לישראל ב-5 שנים האחרונות (אם סומן בשאלה 16 מדינה שאינה ישראל) כן/ לא** / בבדיקה

83. **עיסוק עיקרי** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- עובד/ת
- לומד/ת
- מובטל/ת או מחפש/ת עבודה
- עקרת בית
- פנסיונר/ית
- מתקיימת מגמלה
- מרצה מאסר
- אחר, פרט: _____
- בבדיקה

84. **מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות - מאובחנות ע"י פסיכיאטר**

בבדיקה	לא	כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
	☐	מוגבלות גופנית
	☐	מוגבלות חושית
	☐	מוגבלות קוגניטיבית
	☐	הפרעה פסיכיאטרית

85. **אשפוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (כולל עקב מחלה נפשית, שיקום מתאונה)**

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

86. מעצר או מאסר

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

87. **מטופל במסגרת חוץ ביתית** tool tip: (למשל, בית אבות סיעודי, מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, מרכז גמילה)

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

88. **שינוי בזהות הדתית** (חזרה בתשובה, יציאה בשאלה)

- לא
- כן
- בבדיקה

89. **משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה** (למשל: רצח, עבירות מין ואלימות)

- לא
- כן, בהווה
- כן, בעבר
- בבדיקה

90. **מאפייני קהילת מוצא ייחודיים** (tool tip: היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות; איום ביטחוני; קהילות מסוגרות ומבודדות; סביבה עבריינית)

בבדיקה	לא	כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
		☐ היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות
		☐ איום ביטחוני
		☐ קהילות מסוגרות ומבודדות
		☐ סביבה עבריינית

מאפיינים של אחים או בני משפחה אחרים המתגוררים בבית

91. מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות - מאובחנות ע"י פסיכיאטר

בבדיקה	<p>לא כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ מוגבלות גופנית</p> <p>☐ מוגבלות חושית</p> <p>☐ מוגבלות קוגניטיבית</p> <p>☐ הפרעה פסיכיאטרית</p>	לא
--------	---	----

92. אשפוז ממושך או מחלה קשה או מחלה כרונית (כולל עקב מחלה נפשית, שיקום מתאונה)

לא

כן, בהווה

כן, בעבר

בבדיקה

93. מעצר או מאסר

לא

כן, בהווה

כן, בעבר

בבדיקה

94. משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה (למשל: רצח, עבירות מין ואלימות)

לא

כן, בהווה

כן, בעבר

בבדיקה

95. מאפייני קהילת מוצא ייחודיים (tool tip): היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות; איום ביטחוני; קהילות מסוגרות ומבודדות; סביבה עבריינית)

בבדיקה	<p>לא כן (תיפתח הרשימה מטה, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ היעדר תשתיות חינוך, בריאות או רווחה מספיקות</p> <p>☐ איום ביטחוני</p> <p>☐ קהילות מסוגרות ומבודדות</p> <p>☐ סביבה עבריינית</p>	לא
--------	--	----

96. האם יש מאפיינים נוספים של החניך, משפחתו או הקהילה שממנה בא שתוצאה לציין?

פרק 2: כוחות ומשאבים חיצוניים

מטרת חלק זה היא לבחון את הכוחות העומדים לרשות החניך/ה שעשויים לתמוך בהתערבות ובהשגת תוצאותיה.

* יש להתייחס לכל השאלות "בהתאם לגילו של החניך"

כישורים רגשיים				
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל תקווה וצופה פני עתיד
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל/ת מוטיבציה ורצון לשינוי
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל כוחות התמדה ונכון להשקיע מאמצים
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל משמעת עצמית (למשל: ניהול סדר יום אישי, ניהול תקציב אישי)
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם/ מסוגל להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותו
כישורים חברתיים				
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	לחניך יכולת יצירה ושימור של קשר חברי קרוב עם בני גילו
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	לחניך כישורים חברתיים (דאגה לזולת, אמפטיה וכד')
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	לחניך יש כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
מצוינות				
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל כישורי למידה (למשל: סקרנות, מהירות תפיסה, יכולות עיבוד, יכולות הפנמה)
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל כישורים מיוחדים (למשל, בתחום האמנות, הספורט) פרט:-----
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל כישורים טכניים (למשל, חשמל, אלקטרוניקה, מחשבים, ציוד אור קולי)
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל יכולות וורבליות (יכולת ביטוי בעל-פה)
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך בעל יכולת ביטוי בכתב
קשר עם המשפחה				
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
בחדיקה	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה

קיימות דמויות משמעותית בחייו בתוך המשפחה (כולל משפחה מורחבת)	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	בבדיקה
קשר עם גורמים טיפוליים וחינוכיים				
לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	בבדיקה
החניך בעל נכונות לקבל עזרה ולהיות שותף ביישום התוכנית האישית שלו	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	בבדיקה
החניך מבין יחסים היררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	בבדיקה

97. האם יש כוחות נוספים של החניך או משפחתו שתרצה לציין? _____

פרק 3: צרכים

מטרת חלק זה היא לבחון את הקשיים והדאגות של החניך בתחומי החיים השונים.

תחום התנהגותי

98. **שימוש, שימוש לרעה או התמכרויות** (צריכת אלכוהול, שימוש בחומרים ממכרים, התמכרויות התנהגותיות) (שאלת סל)

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ג')
- בבדיקה
- א. **צריכת אלכוהול** (למחשוב: אם כן, יש לענות על כל השאלות)

בבדיקה	כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) ☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה ☐ בפנימייה ☐ בבית הספר ☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות	כן. סוג צריכה: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) ☐ צריכה חברתית ☐ צריכה לבד	כן. תדירות צריכה: ☐ חד פעמית ☐ מזדמנת ☐ מתמשכת	לא
			כן.	

ב. **שימוש בחומרים ממכרים** (סמים, דבק מגע, גז מזגנים) (למחשוב: אם כן, יש לענות על כל השאלות בתאים)

בבדיקה	כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) ☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה ☐ בפנימייה ☐ בבית הספר ☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות	כן. סוג שימוש: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) ☐ שימוש חברתי ☐ שימוש לבד	כן. תדירות שימוש: ☐ חד פעמי ☐ מזדמן ☐ מתמשך	כן. סוג הסם: _____ (יש לכתוח שורה חדשה עבור כל סוג סם)	לא
			כן.		

ג. התמכרויות התנהגותיות (מסכים, הימורים, קניות, מין) (למחשוב: אם כן, יש לענות על כל השאלות בתאים)

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	<p>כן. תדירות:</p> <p>▪ חד פעמית</p> <p>▪ מזדמנת</p> <p>▪ מתמשכת</p>	<p>כן. סוג ההתמכרות: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ מסכים</p> <p>☐ הימורים</p> <p>☐ קניות</p> <p>☐ מין</p> <p>☐ אחר: _____</p>	לא

99. **שוטטות** (במהלך חופשים בבית)

- לא
- כן
- בבדיקה

100. קיימות התנהגויות סיכוניות בתוך הפנימייה או מחוצה לה

(למשל: מעורבות בקטטות ובתגרות, בריחות, משחקים מסכני חיים, הצתת שריפות / משחק באש, התנהגות מסכנת ומסתכנת ברשת) (**שאלת סל**)

- לא
- כן (ייפתחו סעיפים א'-ה')
- בבדיקה
- א. מעורבות בקטטות ובתגרות

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	---	----

ב. בריחות

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ג. משחקים מסכני חיים

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ד. הצתת שריפות, משחק באש

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ה. התנהגות מסכנת ומסתכנת ברשת (למשל: חשיפת פרטים אישיים ברשת, בריונות ברשת)

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

101. **קיימת התנהגות מינית מסוכנת ומסתכנת** (למשל: קיום מגע מיני בגיל צעיר, קיום מגע מיני קטין עם בגיר, קיום מגע מיני עם מספר גדול של בני זוג או יחסי מין מזדמנים, קיום מגע מיני תחת השפעת סמים או אלכוהול, עיסוק יתר בתכנים מיניים שאינם מותאמי גיל, פעילות בעלת אופי מיני ברשת האינטרנט) **(שאלת סל)**

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ז')
- בבדיקה

א. קיום מגע מיני בגיל צעיר (מתחת לגיל 16)

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ב. קיום מגע מיני קטין עם בגיר

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ג. קיום מגע מיני עם מספר רב של בני זוג או יחסי מין מזדמנים

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ד. קיום מגע מיני תחת השפעת סמים או אלכוהול

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ה. **עיסוק יתר בתכנים מיניים שאינם מותאמי גיל** (למשל, אוננות בפומבי, נגיעה באיברים אינטימיים של אחרים, הערות מיניות שלא תואמת גיל, מציצנות, חשיפה של אברי מין)

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ו. פעילות בעלת אופי מיני ברשת

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

ז. צריכת תכנים פורנוגרפיים

בבדיקה	<p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבות</p>	לא
--------	--	----

102. **קיימת התנהגות מנוגדת לחוק** (כל התנהגות המוגדרת כעבירה פלילית על-פי חוק העונשין, למשל: אלימות מינית, אלימות פיזית, גניבה, וונדליזם, סחר בסמים, עבירות תנועה) (**שאלת סל**)

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ו')
- בבדיקה

בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	א. אלימות מינית
בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	ב. אלימות פיזית
בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	ג. גניבה
בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	ד. וונדליזם
בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	ה. סחר בסמים
בבדיקה	כן, קיים רישום פלילי	כן, ללא רישום פלילי	לא	ו. עבירות תנועה

103. בעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף (הימנעות מאכילה, אכילת יתר, אגירת מזון, הישקלות חוזרת ונשנית)

בבדיקה	כן (ניתן לבחור יותר מתשובה אחת)	לא
	☐ הימנעות מאכילה ☐ אכילת יתר ☐ אגירת מזון ☐ הישקלות חוזרת ונשנית ☐ כן, אחר: _____	

104. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר לתחום ההתנהגותי שתרצה לציין? פרט: _____

תחום לימודי-חינוכי-תעסוקתי

105. ניתוק ממסגרת לימודית (לא נמצאים כלל במסגרת נורמטיבית לגילם כולל מי שפורמלית רשום במסגרת אך אינו נוכח בה)

▪ לא

▪ כן

▪ בבדיקה

106. פערים לימודיים

בבדיקה	כן, (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	לא
	☐ במיומנויות קריאה וכתיבה ☐ במיומנויות מחשב ☐ בעברית ☐ באנגלית ☐ במתמטיקה ☐ במגמה ☐ אחר. פרט/י: _____	

107. **קושי בתפקוד במסגרת לימודית [תלמידאות]** (למשל, ריבוי היעדרויות, ריבוי איחורים, אי ביצוע מטלות, בעיות משמעת, ריבוי מעברים בין מסגרות לימודיות - למעלה מ-2 מסגרות במהלך שנת לימודים)

בבדיקה	<p>כן, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת</p> <p>☐ ריבוי היעדרויות</p> <p>☐ ריבוי איחורים</p> <p>☐ אי ביצוע מטלות</p> <p>☐ בעיות משמעת</p> <p>☐ ריבוי מעברים בין מסגרות לימודיות</p>	לא
--------	--	----

108. קושי בתפקוד במסגרת התעסוקתית

(למשל: קושי במיומנויות תעסוקתיות (למשל – קריאת תלוש שכר, כתיבת קורות חיים), קושי להתמיד במקום עבודה אחד, קושי לעמוד בדרישות מקום העבודה, קושי לקבל סמכות המעסיק, הפרעה למהלך העבודה התקין, ריבוי מעברים בין מסגרות תעסוקתיות (למעלה מ-2 מסגרות בפרק זמן של שנה)

בבדיקה	לא רלוונטי	<p>כן, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת</p> <p>☐ קושי במיומנויות תעסוקתיות (למשל – קריאת תלוש שכר, כתיבת קורות חיים)</p> <p>☐ קושי להתמיד במקום עבודה אחד</p> <p>☐ קושי לעמוד בדרישות מקום העבודה</p> <p>☐ קושי לקבל סמכות המעסיק</p> <p>☐ הפרעה למהלך העבודה התקין</p> <p>☐ ריבוי מעברים בין מסגרות תעסוקתיות</p>	לא
--------	------------	---	----

109. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר לתחום הלימודי-חינוכי-תעסוקתי שתוצאה לציין? פרט:

תחום משפחתי

בעיות ביחסים בין החניך ומשפחתו

110. החניך נעדר עורף משפחתי

- לא
- כן (דילוג לתחום היפגעות מזרים)
- בבדיקה

111. מעורבות של משפחה מלווה בחיי החניך (אם סומן "כן" בפרק פרטים אישיים – קיימת משפחה מלווה)

- היעדר מעורבות
- מעורבות נמוכה עד בינונית
- מעורבות גבוהה
- בבדיקה

112. מעורבות של הורה 1 בחיי החניך

- לא רלוונטי – אין הורה (דילוג לשאלה 83)
- ניתוק או ניכור (דילוג לשאלה 83)
- היעדר מעורבות
- מעורבות נמוכה עד בינונית
- מעורבות גבוהה
- בבדיקה

113. קושי בסמכות ההורית של הורה 1 כלפי החניך

- לא
- בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית
- בחומרה או/ו בתדירות גבוהה
- בבדיקה

114. נסיגה רגשית והתנהגותית בעקבות קשר או מפגש עם הורה 1

- לא
- בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית
- בחומרה או/ו בתדירות גבוהה
- בבדיקה

115. מעורבות של הורה 2 בחיי החניך

- לא רלוונטי – אין הורה (דילוג לשאלה 86)
- ניתוק או ניכור (דילוג לשאלה 86)
- היעדר מעורבות

- מעורבות נמוכה עד בינונית
- מעורבות גבוהה
- בבדיקה

116. קושי בסמכות ההורית של הורה 2 כלפי החניך

- לא
- בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית
- בחומרה או/ו בתדירות גבוהה
- בבדיקה

117. נסיגה רגשית והתנהגותית בעקבות קשר או מפגש עם הורה 2

- לא
- בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית
- בחומרה או/ו בתדירות גבוהה
- בבדיקה

118. **קיימים קשיים בין ילדי המשפחה** (למשל: קנאה ותחרותיות קיצונית, נתק, דחייה, קשר סימביוטי, ילד הורי לאחיו)

- לא
- לא רלוונטי
- בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית
- בחומרה או/ו בתדירות גבוהה
- בבדיקה

פגיעות בחניך בהווה

119. **החניך נתון להזנחה בתחום הפיזי** tool tip: (למשל, היעדר תזונה נאותה, טיפול רפואי, תנאי לינה, היגיינה, לבוש התואם

את הגיל ואת מזג האוויר) **(שאלת סל)**

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ה')
- בבדיקה

122. החניך עד לאלמוות בתוך המשפחה (פיזית, מינית, רגשית או נפשית, ניצול כלכלי) (שאלת סל)

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ד')
- בבדיקה

בבדיקה	כן	לא	החניך עד לאלמוות <u>פיזית</u> בתוך המשפחה
בבדיקה	כן	לא	החניך עד לאלמוות <u>מינית</u> בתוך המשפחה
בבדיקה	כן	לא	החניך עד לאלמוות <u>נפשית</u> או <u>רגשית</u> בתוך המשפחה
בבדיקה	כן	לא	החניך עד לניצול <u>כלכלי</u> בתוך המשפחה

החניך כפוגע בהווה

123. החניך מפעיל אלימות פיזית כלפי הורים/ דמויות מבוגרות במשפחה הגרעינית או המורחבת

- לא
- כן
- בבדיקה

124. החניך מפעיל אלימות פיזית כלפי אחאים או ילדים אחרים במשפחה

- לא
- כן
- בבדיקה

125. החניך פוגע מינית באחר בתוך המשפחה

- לא
- כן
- בבדיקה

126. החניך מפעיל אלימות נפשית או רגשית (איום, הטרדה, השפלה, הפחדה) או כלכלית כלפי אחר בתוך המשפחה

- לא
- כן
- בבדיקה

צרכים נוספים במשפחה

127. עוני ומצוקה כלכלית (שאלת סל)

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ג')
- בבדיקה

בבדיקה	כן, הורה 2	כן, הורה 1	לא	א. קיימות בעיות דיור (למשל: העדר קורת גג, סכנה ממשית לאובדן קורת גג, תנאי דיור שאינם הולמים)
בבדיקה	כן, הורה 2	כן, הורה 1	לא	ב. חוסר בציוד בסיסי בבית
בבדיקה	כן, הורה 2	כן, הורה 1	לא	ג. אי בטחון תזונתי (למשל: צמצום בצריכת מזון של בני הבית או ירידה באיכותו מבחינה תזונתית, התלוות תחושת רעב ומחסור עד כדי צמצום דרסטי בצריכת מזון, תחושת רעב חמורה בקרב כל בני הבית)

128. חוסר יציבות בהרכב משק הבית (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- בבדיקה

129. עבריינות של אחד מבני המשפחה מהמעגל הקרוב (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- כן, אחות
- בבדיקה

130. התמכרות לאלכוהול או סמים של אחד מבני המשפחה מהמעגל הקרוב (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- כן, אחות
- בבדיקה

131. התמכרות התנהגותית (למשל, להימורים) של אחד מבני המשפחה מהמעגל הקרוב (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- כן, אחות
- בבדיקה

132. הימצאות במעגל הזנות של אחד מבני המשפחה מהמעגל הקרוב (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- כן, אח/ות
- בבדיקה

133. השתייכות לכת של אחד מבני המשפחה מהמעגל הקרוב (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הורה 1
- כן, הורה 2
- כן, אח/ות
- בבדיקה

134. קונפליקט בעוצמה גבוהה בין ההורים

- לא
- כן
- בבדיקה

135. בדידות והיעדר מקורות תמיכה בלתי פורמאליים למשפחה (למשל, קרובי משפחה, חברים שיכולים לעזור בעת הצורך)

- לא
- כן
- בבדיקה

136. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר לתחום המשפחתי שתמצא לציין? פרט: -----

תחום היפגעות מאלימות או ניצול מחוץ למשפחה (פגיעה ע"י זרים) בהווה

137. החניך קורבן לאלימות או ניצול מחוץ למשפחה

בבדיקה	כן (ניתן לבחור יותר מתשובה אחת)	לא
	☐ אלימות פיזית	
	☐ אלימות מינית	
	☐ אלימות נפשית-ריגשית	
	☐ ניצול כלכלי (למשל, השתלטות על כסף, רכוש או נכס, שימוש ברכושו ללא הסכמתו)	

138. החניך קורבן לאלימות או ניצול מחוץ למשפחה ברשתות חברתיות

בבדיקה	כן (ניתן לבחור יותר מתשובה אחת)	לא
	☐ אלימות מינית	
	☐ אלימות נפשית-ריגשית או חברתית (למשל, בריונות ברשת, חרמות ברשת)	
	☐ ניצול כלכלי (למשל, השתלטות על כסף, רכוש או נכס, שימוש ברכושו ללא הסכמתו)	

139. החניך חבר בכת פוגענית

- לא
- כן
- בבדיקה

140. החניך נמצא במעגל הזנות

- לא
- כן
- בבדיקה

141. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר להיפגעות מאלימות או ניצול מחוץ למשפחה שתמצא לציין? פרט:

תחום רגשי-נפשי

142. חוסר שקט, מתח ועצבנות

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

143. בלבול / קושי בתפיסת מציאות / ניתוק

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

144. מצב רוח ירוד

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

145. חוסר רצון לקום בבוקר

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

146. ערך עצמי נמוך

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

147. האשמה עצמית

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

148. קושי ביכולת לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

149. מבטא ייאוש, חוסר אונים

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

150. אימפולסיביות ונטייה לקבל החלטות בפזיזות

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

151. קיים קושי לדחות סיפוקים

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

152. הימנעות ממקומות או מצבים (למשל, אכילה עם אחרים, מקלחת, שהייה במקום סגור)

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

153. החניך נצמד למבוגרים

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

154. התנהגות ילדותית שלא בהתאם לגיל

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

155. התנהגות בוגרת / הורית שלא בהתאם לגיל

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

156. קושי להכיר בקשיים ובעיות

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

157. קושי לתת אמון

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

158. התקפי זעם

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

159. סומטיזציה: ביטויים גופניים למצבים רגשיים

לא	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בבדיקה
----	--------------------------------------	---------------------------	--------

160. קושי בשליטה על סוגרים שלא על בסיס פיזיולוגי (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הרטבת יום
- כן, הרטבת לילה
- כן, אנקופרזיס
- בבדיקה

161. פגיעה עצמית ומסוכנות לעצמם (למשל: השחתת הגוף, אובדנות) (שאלת סל)

- לא
- כן (ייפתחו סעיפים א'-ב')
- בבדיקה

בבדיקה	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	לא	א. השחתת הגוף (גרימה מכוונת של חתכים, כוויות וחבלות עצמיות)
בבדיקה	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	לא	ב. אובדנות (ניסיונות בפועל, אמירות אובדניות, דווח על מחשבות אובדניות)

162. התנהגות חזרתית באופן כפייתי

בבדיקה	בחומרה או/ו בתדירות גבוהה	בחומרה או/ו בתדירות נמוכה עד בינונית	לא
--------	---------------------------	--------------------------------------	----

163. קיים משבר זהות (למשל: משבר זהות דתית, משבר זהות מינית או מגדרית) **(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)**

- לא
- כן, משבר זהות דתית
- כן, משבר זהות מינית או מגדרית
- בבדיקה

164. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר לתחום הרגשי שתרצה לציין? פרט: -----

תחום חברתי

165. **קיימת דחייה או הדרה ע"י אחרים** (למשל: חרם, נידוי, הצקות, תוקפנות, ניצול) **(שאלת סל)**

- לא
- כן (ייפתחו סעיפים א'-ה')
- בבדיקה

בבדיקה	<p>כ. מקום: (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא	א. חרם
--------	--	----	--------

בבדיקה	<p>כ. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא	ב. ניודי
בבדיקה	<p>כ. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא	ג. הצקות
בבדיקה	<p>כ. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא	ד. תוקפנות
בבדיקה	<p>כ. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא	ה. ניצול

166. החניך מתנהג בצורה פוגענית/בריונית כלפי אחרים (למשל: חרם, נידוי, הצקות, תוקפנות, ניצול) (שאלת סל)

- לא
- כן (יפתחו סעיפים א'-ה')
- בבדיקה

בבדיקה	<p>א. חרם</p> <p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא
בבדיקה	<p>ב. נידוי</p> <p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא
בבדיקה	<p>ג. הצקות</p> <p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא
בבדיקה	<p>ד. תוקפנות</p> <p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא
בבדיקה	<p>ה. ניצול</p> <p>כן. מקום: (ניתן לסמן יותר משובה אחת)</p> <p>☐ בחופשות בבית או אצל משפחה מלווה</p> <p>☐ בפנימייה</p> <p>☐ בבית הספר</p> <p>☐ בקהילה – במקומות תעסוקה או התנדבותה</p>	לא

167. החניך נמנע מיצירת קשרים חברתיים

- לא
- כן
- בבדיקה

168. החניך מעדיף לשהות עם ילדים שלא מקבוצת הגיל שלו (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, צעירים ממנו
- כן, מבוגרים ממנו
- בבדיקה

169. קשר עם עוברי חוק, חברות בכנופייה או קבוצות אלימות אחרות

- לא
- כן
- בבדיקה

תחום בריאותי-פיזי

170. קושי בשליטה על סוגרים על בסיס פיזיולוגי (שאינו נפשי) ימולא בשיתוף עם אחות או רופא

(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, הרטבת יום
- כן, הרטבת לילה
- כן, אנקופרזיס
- בבדיקה

171. קושי בטיפול אישי ושמירה על היגיינה (למשל: רחצה, הלבשה, שימוש בשירותים, היגיינת שיניים)

בבדיקה	כן (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	לא
	☐ על בסיס קושי פיזי	
	☐ על בסיס חוסר במיומנויות יומיומיות	
	☐ בשל חוסר רצון	

172. מרבה להיפצע, נוטה לתאונות

- לא
- כן
- בבדיקה

173. חוסר היענות להנחיות רפואיות (למשל: נטילת תרופות, שימוש בעזרי שמע / ראייה) (ניתן לבחור יותר מתשובה אחת)

- לא
- כן, נטילת תרופות
- כן, שימוש בעזרים
- כן אחר: ___
- בבדיקה

174. קשיים בשינה (קושי להירדם, קושי לקום בבוקר, התעוררויות רבות בלילה)

- לא
- כן
- בבדיקה

175. תזונה לא מספיקה או לא מאוזנת

- לא
- כן
- בבדיקה

176. האם יש צרכים נוספים או התייחסויות נוספות באשר לתחום הבריאותי-פיזי שתרצה לציין? פרט: _____

177. באילו חברי צוות נעזרת כדי למלא את השאלון? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) (תפריט של בעלי תפקידים בקבוצה)

(למחשוב: השאלות הבאות אינן שאלות חובה)

178. האם היו בשאלון חלקים או שאלות מיותרות? _____

179. האם יש פרטים מהותיים שחסרים? _____

180. האם יש שאלות שנוסחו בצורה לא ברורה? _____

במחשוב – כאן צריך לקבל 2 פלטים:

א. תחומי החיים שבהם סומנו צרכים (ייצוא של כל מה שסומן במידה או בתדירות כלשהיא), וכן ייצוא של תוכן השאלות הפתוחות בכל תחום צורך. תחת כל תחום, תהייה אפשרות (חובה!) לסמן את הצרכים בהם מעוניינים להתמקד השנה. כלומר – לא

יהיה תחום חיים בו לא סומן צורך אחד לפחות לטיפול בשנה הנוכחית.

ב. רשימת הצרכים בהם סומנה התשובה "בבדיקה"

כלי לבניית תוכנית אישית לחניך

פרק זה תומך בבניית התוכנית האישית לחניך: הגדרת התוצאות הרצויות עבור החניך, הדרך בה נמדוד את מידת השגת התוצאות ובחירת דרכי ההתערבות המתאימות.

בשלב הבא, עבור כל תחום חיים של החניך, תתבקש/י:

א. להגדיר את התוצאות הרצויות

ב. עבור כל תוצאה, להגדיר סמנים / אינדיקטורים להשגתה: הביטויים הנצפים לשינוי המתבקש בחיי החניך (למשל, סמן בתחום הלימודי יכול להיות הגעה סדירה ובזמן למסגרת לימודית)

ג. עבור כל תוצאה, להסביר מדוע בחרת להתמקד בהשגתה (מתוך רשימה סגורה)

ד. לציין באילו כוחות של החניך תיעזרי בהשגת התוצאות

ה. לציין באיזה חלק של השנה (מחצית ראשונה / שנייה / שוטף) תפעלי להשגת כל אחת מן התוצאות

תחום חיים XXX

במחשוב – כאן צריכים להופיע הצרכים שאותם ממלא השאלון בחר ככאלה שהוא מתמקד בהם בלבד. עבור כל צורך, יופיעו שאלות 1-3:

181. **מהי התוצאה הרצויה** (למשל, הפחתת הבדידות, קיום מערכות תמיכה מספקות, הגברת הערך העצמי, הפסקת השימוש בסמים ואלכוהול)?

1. תוצאה רצויה: השינוי שההתערבות מנסה לקדם ושלשמו נועדה. לרוב התוצאה הרצויה היא תמונת ראי של הצורך או שהיא מגדירה את מהות השינוי ואת מגמתו. התוצאות עשויות להתייחס לשינויים במצב החניך, בהתנהגותו, בעמדותיו, ברגשותיו וכיו"ב.

182. מה עשוי להעיד על השגת התוצאה עד המילוי הבא בעוד שנה (אינדיקטורים/ סמנים)?

2. אינדיקטור / סמן: הסמנים (מכונים לעיתים אינדיקטורים) נועדו לסייע בזיהוי השגתן או אי-השגתן של התוצאות הרצויות. אלו הם הביטויים הנצפים והמדידים לשינוי. בניסוח הסמנים ניתן מענה על השאלה: איך השינוי נראה במציאות? (במצב, בהתנהגות, ברגשות, בעמדות וכדומה).

3. טיפ: הדרך להגדיר בקלות אינדיקטור להשגת תוצאה היא לשאול "איך יודעים שקיימת בעיה?"

4. לדוגמה: סמנים לתוצאה של השתלבות טובה במסגרת תעסוקתית יכולים להיות הגעה בקביעות לעבודה, ביצוע המטלות באופן מלא, התנהלות על פי הנורמות המקובלות במסגרת וכו'.

183. מדוע בחרת להתמקד בתוצאה זו? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

- החניך בחר להתמקד בה
- המשפחה תומכת בהשגתה
- קשורה לבעיה מרכזית ששינוי בה עשוי להביא לשינוי גם בתחומים אחרים ("בעיית מפתח")
- קלה יחסית להשגה, השגתה תגביר את המוטיבציה להמשך
- קשורה לבעיה אקוטית שמחייבת מענה מידי (למשל, התנהגות סיכון עצמי, מצב רפואי שדורש טיפול)
- רלוונטית לשלב בו נמצא הקשר הטיפולי
- קיימים מענים מתאימים להשגת תוצאה זו
- אחר, פרטו! :-----

184. מהן לדעתך הפעולות ודרכי ההתערבות המתאימות ביותר להשגת התוצאות שהגדרת?

5. הערה למחשוב: טבלה זו (נושאים בתוכנית הקליטה ב- 3 החודשים הראשונים לשהות החניך בפנימייה) תהיה במערכת בלשונית נפרדת והיצוא שלה לא יהיה תלוי במילוי שאלון הצרכים (כלומר, ניתן למלא לשונית זו מרגע פתיחת התיק וללא קשר למילוי פרק המאפיינים והצרכים).

6. במחשוב: שאלות המשך לגבי האסטרטגיה ייפתחו רק במידה והאסטרטגיה סומנה ככזו שתבוצע.

7.

8. נושאים בתוכנית הקליטה ב- 3 החודשים הראשונים לשהות החניך בפנימייה

9. למחשוב: להוסיף כאן הפנייה לנהל קליטת חניך

11. מבצע האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	10. האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ מנהל הפנימייה ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרטו:	☐ איסוף מידע ממקורות מגוונים (משפחת החניך, מסגרות לימוד והעשרה, שיחות עם החניך, גורמים במערכת הבריאות המטפלים בחניך/ה)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרטו:	☐ Reaching Out (יישוג) (פעולות מיוחדות שמטרתן להביע דאגה לחניך ולמשפחתו ורצון לעזור להם. למשל, השתתפות באירוע חיים משמעותי מחוץ לפנימייה, ביקורי בית תכופים)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרטו:	☐ סיוע בקליטה והתאקלמות במסגרת הפנימייתית (ארגון הסביבה הפיזית באופן מסביר פנים, סיור לחניך בפנימייה, מתן אפשרויות בחירה לחניך (כגון סידור האיזור האישי, בחירה של מצעים למיטה, בחירת מדף בארון וכיו"ב), שילוב בקבוצת חניכים חדשים, הצמדת חניך ותיק מלווה, ליווי של אנשי צוות את החניך, שיחות קליטה)
☐ במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"	☐ בניית תכנית יציאה לחופשות (ובכלל זה זיהוי החניך האם החניך נעדר עורף משפחתי – נוע"ם)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרטו:	☐ סיוע בהיכרות עם הסביבה מחוץ לפנימייה (דרכי הגעה, שירותי רפואה / פנאי בסביבת הפנימייה)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו:	☐ יצירת שגרת יום-יום עבור החניך (שעת קימה קבועה, ארוחות מסודרות, הליכה למסגרת לימודית / תעסוקתית, חוגים)

☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ רכז למידה ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו:	☐ סיוע בהתאקלמות במסגרת הלימודית (ליווי ביום הראשון לבית הספר, שיבוץ והתאמה לבית ספר / כיתה מקדמת, אספקת ציוד לימודי, ביצוע אבחונים במידת הצורך)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו:	☐ מעקב רפואי וטיפול בבעיות רפואיות (קביעת מפגשים עם אחות, פסיכיאטר וכדומה)
☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרטו: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרטו:	☐ גיוס המשפחה (שיתוף המשפחה בזמן קליטת החניך לפנימייה)
☐ במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"	☐ יצירת רצף טיפולי וחינוכי בתוך הפנימייה (ישיבות צוות, עדכון ביומן משמרת, קשר שוטף בין אנשי הצוות וכדומה)
☐ במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"	☐ יצירת רצף טיפולי וחינוכי מחוץ לפנימייה (יצירת ומיסוד קשר מול הגורם המפנה, יועצת / מחנכת בבית הספר וכדומה)

185. האם קיימים מצבים מיוחדים או אקוטיים הדורשים טיפול ייחודי כבר בשלב הקליטה לפנימייה?

12. כן / לא

186. תחום החיים בו נדרש הטיפול:

13. התנהגותי / חברתי / לימודי-חינוכי-תעסוקתי / רגשי-נפשי / בריאותי / משפחתי / היפגעות מזרים

187. תיאור המצב: _____

188. דרכי ההתערבות: _____

14. תכנית אישית לחניך

15. למחשוב: טבלה זו תהיה בלשונית נפרדת (מפה ועד סוף השאלון) והיא תלויה במילוי שאלון הצרכים (צריך לסיים למלא אותם ורק אז אפשר למלא לשונית זו)

<p>18. מבצע האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>	<p>17. התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>	<p>16. האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>
<p>☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ רכז חינוך ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרט/י: ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרט/י:</p>	<p>20. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>19. קשר עם משפחת החניך (מכגשי משפחה / אחים, עדכון שוטף, שותפות בקבלת החלטות אודות החניך, ביקור בית)</p>
<p>☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרט/י:</p>	<p>22. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>21. הקניית כישורי חיים בסיסיים (למשל, היגיינה, סדר יום)</p>
<p>☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ רכז בוגרים ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרט/י:</p>	<p>24. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>23. הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת (למשל, פתיחת חשבון בנק, הנפקת תעודת זהות)</p>
<p>27. במחשוב – לשתול אוטומטית "רכז בוגרים"</p>	<p>26. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>25. פגישה אישית עם רכז בוגרים</p>

<p>30. במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס" ו"רכז בוגרים"</p>	<p>29. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>בניית תוכנית אישית לקראת היציאה מהפנימייה (למשל, קבוצת פרידה, תכנית תעסוקה לאחר הפנימייה, תכנון דיור לשנה הבאה)</p> <p>28. כאן יש לעשות קישור לשאלון: https://survey.gov.il/he/molsa-boarding-school-graduate-2022</p>
<p>32. במחשוב – לשתול אוטומטית "רכז למידה"</p>	<p>31. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>סגור ומיצוי זכויות בתחום הלימודי (למשל, ועדות השמה של משרד החינוך, ועדות תל"א)</p>
<p>34. במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"</p>	<p>33. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>סגור ומיצוי זכויות מול המוסד לביטוח לאומי, פרטי: _____ (למשל, קצבת ילד נטוש, קצבת נכות)</p>

35.

תדירות האסטרטגיה	36. מבצע האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ עו"ס ☐ פסיכולוג ☐ רכז טיפול ☐ מטפל בהבעה ויצירה. פרט ☐ טיפול מחוץ לפנימייה (פגיעות מיניות במצבים חריגים). ☐ מטפל אחר. פרט 	<p>במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>טיפול פרטני-ריגשי</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	<p>במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"</p>	<p>במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<p>שיחות מעקב תקופתיות עם החניך</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	☐ עו"ס ☐ פסיכולוג ☐ רכז טיפול ☐ מטפל בהבעה ויצירה	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	טיפול קבוצתי
	☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ רכז חינוך ☐ מנהל הפנימייה ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרט ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה (למשל, עו"ס חוק, עו"ס במחלקה, עו"ס משטרה, מפקח), פרט	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	שימוש בגישה סמכותית (הצבת גבולות ואיסורים לצורך מניעת חשיפה לסכנות ומוגנות החניך)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	☐ עו"ס ☐ פסיכולוג ☐ רכז טיפול ☐ מטפל בהבעה ויצירה (למחשוב): אם נבחרת אפשרות זו, יש להוסיף שאלת המשך "סוג הטיפול" מתוך (רשימה)	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	התערבות טיפולית משפחתית
	☐ עו"ס ☐ רכז טיפול ☐ אחר, פרט	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	השתתפות בקבוצת הורים

דגשים מיוחדים להתערבות (גישה טיפולית, התאמות מיוחדות)-----

תדירות האסטרטגיה	מבצע/ מתאם האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	מיקום (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר 	☐ מדריך ☐ עו"ס ☐ רכז טיפול ☐ איש צוות אחר ☐ בפנימייה, פרט	☐ מרכז קשר ☐ ביקור אחאים ☐ בפנימייה בה שוהה החניך ☐ ביקור החניך בפנימייה בה שוהים האחאים ☐ תיאום חופשות בבית כך שהאחאים ייכגשו ☐ אחר, פרט	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	סיוע בקיום קשר עם אחאים
	במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"		במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	הכרה כחניך נעדר עורף משפחתי
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבועיים ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	במחשוב – לשתול אוטומטית "עו"ס"	☐ בית הורה 1 ☐ בית הורה 2 ☐ בית של שני ההורים ☐ בית של אח/ות, פרט ☐ משפחה מורחבת, פרט ☐ משפחה מלווה ☐ אחר, פרט	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	הסדרת יציאת החניכה/ה לחופשות
.37	במחשוב – לשתול אוטומטית "רכז חינוך"		במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	הסדרת שהות החניך בפנימייה בזמן חופשות (תכנית סדורה, התייחסות לשבת/ חג, פעילות, השגחה)

תאריך חזרה משוער לפנימייה	משך טיפול (בנפרד עבור כל סוג טיפול)	38. הגוף 39. המטפל 40. (בנפרד עבור כל סוג טיפול) 41. עבור כל 42. סוג טיפול)	סוג הטיפול (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
טקסט חופשי	<ul style="list-style-type: none"> ▪ פחות מחודש ▪ חודש ▪ יותר מחודש 	43. טקסט חופשי	☐ גמילה מהתמכרות ☐ אשפוז רפואי ☐ אשפוז פסיכיאטרי ☐ אחר, פרט	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	טיפולי חוץ

50. תדירות	49. מבצע האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	48. שיטת הסיוע	47. מיקום	46. התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	45. מקצוע/ מיומנות	44. האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ יותר מאחת לשבוע ▪ משתנה לפי צורך 	☐ מורה <ul style="list-style-type: none"> שיעורי עזר ☐ ש"ש ☐ מדריך 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ פרטני ▪ קבוצתי ▪ משולב 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במסגרת הפנימייה ▪ במסגרת הלימודית 	במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	הערך המוביל הוא מקצוע/ מיומנות. עבור כל שורה כזו יש להציג את 3 השאלות: שיטה, מבצע, תדירות	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי

תדירות	מבצע האסטרטגיה	התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	סוג הפעילות / שם המסגרת / תחום	האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ יותר מאחת לשבוע 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מעביר חוג בתוך הפנימייה ▪ גורם חיצוני, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ חוג פרטני, פרט ▪ חוג קבוצתי, פרט 	חוגים בתוך הפנימייה
<ul style="list-style-type: none"> • אחת לשבוע • יותר מאחת לשבוע 	<ul style="list-style-type: none"> • מעביר קורס בתוך הפנימייה • גורם חיצוני, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	תחום: -----	קורסים / הכשרה מקצועית-תעסוקתית
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ יותר מאחת לשבוע 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מדריך ▪ רכז חינוך ▪ אם בית ▪ ליווי לחוג חיצוני, פרט ▪ אחר, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ חוג פרטני, פרט ▪ חוג קבוצתי, פרט 	חוגים מחוץ לפנימייה
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ יותר מאחת לשבוע 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ש"ש ▪ מדריך ▪ אחר, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ פעילות פרטנית, פרט ▪ פעילות קבוצתית, פרט 	פעילות פנאי, העשרה והפגה
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ יותר מאחת לשבוע 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מדריך ▪ עו"ס ▪ אחר, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	טקסט חופשי	תנועת נוער

תדירות	52. גורם מלווה	51. התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	סוג הפעילות (מה החניך עושה?)	האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)
53. תדירות האסטרטגיה	<ul style="list-style-type: none"> ▪ קבוע, פרט ▪ משתנה 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	טקסט חופשי	הסדרת וליווי התנדבות בתוך הפנימייה או מחוצה לה
<ul style="list-style-type: none"> ▪ קבוע, פרט ▪ משתנה 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מדריך ▪ עו"ס ▪ אם בית ▪ גורם חיצוני, פרט 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1 	טקסט חופשי	הסדרת וליווי התחום התעסוקתי בתוך הפנימייה או מחוצה לה

56. תדירות	55. התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)	54. המצב הרפואי בגינו ניתן מענה	מענים רפואיים (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) למחשוב – כאן צריך להופיע סיכום המידע הרפואי מהלשונית הרלוונטית
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ משתנה לפי צורך 	58. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	57. טקסט חופשי	מעקב על-ידי אחות
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ משתנה לפי צורך 	60. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	59. טקסט חופשי	מעקב על-ידי פסיכיאטר
<ul style="list-style-type: none"> ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ משתנה לפי צורך 	62. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	61. טקסט חופשי	מעקב על-ידי דיאטנית
<ul style="list-style-type: none"> ▪ יותר מאחת לחודש ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ משתנה לפי צורך 	64. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	63. טקסט חופשי	טיפולי שיניים
<ul style="list-style-type: none"> ▪ יותר מאחת לחודש ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ משתנה לפי צורך 	66. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	65. טקסט חופשי	טיפול במחלות כרוניות, פרט/:
<ul style="list-style-type: none"> • יותר מאחת לחודש • אחת לחודש • אחת לרבעון • משתנה לפי צורך 	68. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1	67. טקסט חופשי	טיפול רפואי אחר, פרט/:

<p>72. תדירות האסטרטגיה (בנפרד עבור כל מבצע אסטרטגיה)</p>	<p>71. התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>	<p>70. מבצע האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>	<p>69. האסטרטגיה (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	<p>73. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ מרפא בעיסוק ☐ קלינאי תקשורת ☐ פיזיותרפיסט ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרט 	<p>מענים במקצועות הבריאות</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ חד פעמי ▪ אחת לשבוע ▪ אחת לחודש ▪ אחת לרבעון ▪ אחר, פרט 	<p>74. במחשוב – כאן יופיעו כל התוצאות שהוגדרו בשאלה 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ מדריך ☐ אם בית ☐ עו"ס ☐ איש צוות אחר בתוך הפנימייה, פרט ☐ איש מקצוע מחוץ לפנימייה, פרט 	<p>אחר, פרטי מלל חופשי</p>

189. אילו מבין הכוחות של החניך המפורטים ברשימה הבאה עשויים לשרת את הפעלת אסטרטגיות ההתערבות או את השגת התוצאות? **(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)**

במחשוב – לכאן צריך לשאוב את הפרמטרים שסומנו 'במידה רבה' או 'במידה בינונית' בפרק הכוחות ומתוך הרשימה על המשתמש לסמן.

190. מהם השיקולים העיקריים בבחירת האסטרטגיות ודרכי ההתערבות הללו עבור החניך? **(ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)**

- התאמה לגיל החניך
- התאמה ליכולות הקוגניטיביות של החניך
- התאמה לכישורים ולכוחות של החניך
- זאת שיטת ההתערבות שהחניך בחר בה
- זאת שיטת ההתערבות שהמשפחה בחרה בה
- זאת שיטת ההתערבות שהידע והניסיון המקצועי והמחקרי מצביעים עליה כמתאימה ביותר להשגת התוצאות
- זאת שיטת התערבות שאני בקיאה בה ואו מומחה לה
- זאת שיטת התערבות שאני מעוניין/ת להתנסות בה
- אחר (פרטי/י):-----

191. **באילו חברי צוות נעזרת בבניית התוכנית האישית?** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת) (למחשוב- תפריט של בעלי תפקידים בקבוצה)

192. באילו מהאמצעים הבאים נעזרת במהלך בניית התוכנית האישית? (ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)

- הדרכה
- התייעצות עם עמית/ה
- ישיבת צוות
- קהילות ידע
- ספרות מקצועית
- השתלמויות
- אחר (פרט/י): _____

.75

193. באיזו מידה החניך היה שותף לבחירת רכיבי התוכנית האישית (תוצאות, פעולות)?

- במידה רבה מאוד
- במידה רבה
- במידה בינונית
- במידה מועטה

194. האם הגעת עם החניך להסכמות לגבי התחייבות לתוכנית האישית?

- כן
- באופן חלקי. באילו תחומים לא הושגה הסכמה? אנה פרט/י: _____

195. באיזו מידה משפחת החניך הייתה שותפה לבחירת רכיבי התוכנית האישית (תוצאות, פעולות)?

- במידה רבה מאוד
- במידה רבה
- במידה בינונית
- במידה מועטה

196. האם הגעת עם משפחת החניך להסכמות לגבי התחייבות לתוכנית האישית?

- כן
- באופן חלקי. באילו תחומים לא הושגה הסכמה? אנה פרט/י: _____

197. **באיזה חלק של השנה תיושם כל אחת מן האסטרטגיות שנבחרו?** (במחשוב: טבלה זו שואבת נתונים מחלקים קודמים

בשאלון, פירוט בגוף הטבלה)

האסטרטגיה	מבצע האסטרטגיה	התוצאות שיושגו באמצעות האסטרטגיה	עיתוי הפעלת האסטרטגיה להשגת התוצאה במהלך השנה (למחשוב- לאפשר למנהל להזין טווח חודשים למחצית ראשונה ומחצית שנייה)
במחשוב: כאן לשתול את האסטרטגיות שנבחרו – שורה אחת לכל אסטרטגיה	במחשוב: כאן לשתול -מבצע האסטרטגיה / גורם מלווה / מתאם האסטרטגיה	במחשוב: כאן לשתול את התוצאות שנבחרו לכל אסטרטגיה – שורה אחת לכל תוצאה	<ul style="list-style-type: none"> ▪ מחצית ראשונה ▪ מחצית שנייה ▪ באופן שוטף במהלך כל השנה

(למחשוב: השאלות הבאות אינן שאלות חובה)

198. האם היו בשאלון חלקים או שאלות מיותרות? _____

199. האם יש פרטים מהותיים שחסרים? _____

200. האם יש שאלות שנוסחו בצורה לא ברורה? _____

למחשוב: בשלב זה העו"ס נועל את תוכנית ההתערבות, וקובע תאריך להערכה חצי שנתית.

הערכה חצי שנתית

הערכה חצי שנתית		78.	הערכה חצי שנתית	76. האסטרטגיה (במחשוב – לכאן יישאבו כל האסטרטגיות שסומנו בבניית תוכנית ההתערבות)
לא בוצע		בוצע	77. מבצע האסטרטגיה (במחשוב – לכל יישאבו כל מבצעי האסטרטגיה שהוגדרו בבניית תוכנית ההתערבות)	אסטרטגיה 1
מדוע לא בוצע? _____			מבצע 1	
מה צריך לעדכן? _____				
לא בוצע		בוצע	77. מבצע האסטרטגיה (במחשוב – לכל יישאבו כל מבצעי האסטרטגיה שהוגדרו בבניית תוכנית ההתערבות)	אסטרטגיה 1
מדוע לא בוצע? _____			מבצע 2	
מה צריך לעדכן? _____				
לא בוצע		בוצע	77. מבצע האסטרטגיה (במחשוב – לכל יישאבו כל מבצעי האסטרטגיה שהוגדרו בבניית תוכנית ההתערבות)	אסטרטגיה 2
מדוע לא בוצע? _____			מבצע 1	
מה צריך לעדכן? _____				
לא בוצע		בוצע	77. מבצע האסטרטגיה (במחשוב – לכל יישאבו כל מבצעי האסטרטגיה שהוגדרו בבניית תוכנית ההתערבות)	אסטרטגיה 2
מדוע לא בוצע? _____			מבצע 2	
מה צריך לעדכן? _____				

עדכון תוכנית ההתערבות במהלך השנה

79. במידה וחלו שינויים בתוכנית ההתערבות במהלך השנה, אנא פרטי:

201. באילו אסטרטגיות חל שינוי? _____

202. מדוע חל השינוי? _____

נספח ד: כלי המדידה - שאלון לעובדים t-1: ניטור תפוקות והערכת תוצאות

הערכת דרכי התערבות

(למחשוב: ימלאו רק מי שסיימו למלא את התוכנית האישית לחניך (אך לא מי שהתוכנית ננעלה לו אוטומטית)

מטרת פרק זה היא לנטר אחר דרכי ההתערבות לטיפול בחניך.

1. אילו מבין דרכי ההתערבות שתוכננו יושמו? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

(למחשוב: יש לשאוב רשימה של אסטרטגיות שסומנו בתוכנית ההתערבות במילוי הקודם (Tx-1), כולל תשובות לשאלות המשך יש להציג גם אפשרות של 'כל דרכי ההתערבות שתוכננו יושמו'.

2. (למחשוב: השאלה הזאת תופיע לאחר שתהיה רובריקה של "הוספת עדכונים לתוכנית התערבות") אילו מבין דרכי ההתערבות

שנוספו במהלך השנה יושמו? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

(למחשוב: כאן יופיע מה שסומן תחת "באלו רכיבים חל שינוי" באמצעות צ'ק בוקס)

3. (למחשוב: השאלה הזאת תופיע כל עוד לא קיימת במערכת רובריקה של "הוספת עדכונים לתוכנית התערבות") האם היו

דרכי התערבות נוספות שלא תוכננו אך יושמו? לא / כן

4. אנא פרטי באילו רכיבים חל שינוי? מדוע חל שינוי?

למחשוב – בהמשך, לאחר שיעלה שלב "עדכון תוכנית אישית): יש לשאוב את העדכונים שנעשו לתוכנית האישית

5. מה היו החסמים ביישום התוכנית האישית? (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת):

לא היו חסמים ביישום התוכנית האישית (למחשוב: אם סומנה תשובה זו, יש לחסום את יתר התשובות)

קושי בגיוס שיתוף פעולה של החניך. פרט/י: _____

קושי בגיוס שיתוף פעולה של בני המשפחה. פרט/י: _____

קושי בגיוס שיתוף פעולה עם גורמים מקצועיים. (למחשוב: במידה ואפשרות זו נבחרת, יש לפתוח את השאלה מטה)

התגלתה במהלך השנה חוסר התאמה בין דרכי ההתערבות לצרכי החניך או למאפייניו שזוהו מראש

חלו שינויים בצרכים או במאפיינים של החניך tool tip: (למשל, התגלה צורך חדש, שינוי בעוצמה או בתדירות של צורך

שזוהו מראש, שינוי במצב המשפחתי של ההורים או הרכב משק הבית)

מחסור בתקציב

חסם אחר: _____ פירוט: _____

6. (למחשוב: אם סומן בשאלה הקודמת "קושי בגיוס שיתוף הפעולה עם גורמים מקצועיים" יש לענות על השאלה הבאה) **עם אילו מהגורמים המקצועיים הבאים עלה קושי בשיתוף הפעולה? (ניתן לסמן יותר מגורם אחד)**

בית הספר
מחלקה לשירותים חברתיים
מרפאה בקהילה
אחר, פרט/י: _____

7. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לדרכי ההתערבות? (למחשוב: שאלה זו אינה שאלת חובה)
הערכה התוצאות

(למחשוב: ימלאו רק מי שסיימו למלא את התוכנית האישיית לחניך (אך לא מי שהתוכנית ננעלה לו אוטומטית)
למחשוב: לשתול כאן את רשימת התוצאות מתוכנית ההתערבות בשנה שעברה, עבור כל תוצאה להציג את השאלות הבאות

8. באיזו מידה, להערכתך, הושגה התוצאה?

במידה רבה מאוד / במידה רבה / במידה מועטה / כלל לא

9. (אם סומן בשאלה 5 "במידה רבה" או "במידה רבה מאוד") **אנא פרט את הסמנים המעידים על כך.** _____

10. (אם סומן בשאלה 5 "במידה מועטה" או "כלל לא") **מדוע לדעתך לא הושגו התוצאות?** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

קושי בגיוס שיתוף פעולה של החניך. פרט/י: _____

קושי בגיוס שיתוף פעולה של בני המשפחה. פרט/י: _____

חלו שינויים בצרכים או במאפיינים של החניך (למשל, התגלה צורך חדש, שינוי בעוצמה או בתדירות של צורך שזוהה מראש, שינוי במצב המשפחתי של ההורים או הרכב משק הבית)

דרכי ההתערבות לא יושמו כמתוכנן

דרכי ההתערבות שנבחרו התבררו כלא מתאימות לטיפול בצרכים של החניך

התוצאות שהוגדרו מראש התבררו כשאפתניות מידי

אחר: _____

11. **האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לתוצאות אצל החניך?** (למחשוב: שאלה זו אינה חובה)

12. האם יש לך תובנות או מסקנות להמשך לגבי דרכי ההתערבות והגדרת התוצאות עבור החניך? (למחשוב: שאלה זו אינה חובה) _____

קשיים בגיבוש התוכנית

(למחשוב: לשונית חדשה – המיועד עבור מי שלא סיים למלא את התוכנית האישית והיא ננעלה)

13. מדוע לא סיימת למלא את התוכנית האישית לחניך? **(ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)**

- סיבות טכניות (למשל: קשיים בשימוש במערכת)
- העדר משאבים ארגוניים / משאבי כוח אדם (למשל: תחלופת צוות, עומס עבודה והעדר זמן)
- עזיבת החניך את המסגרת בתחילת/אמצע השנה
- סיבה אחרת. פרט/י: _____ (למחשוב: שדה בינוני 100 תווים)

14. (למחשוב: אם סומן בשאלה קודמת "עזיבת החניך את המסגרת) **אנא סמני את סיבת העזיבה של החניך/ה:**

- סיום ההתערבות וחזרה לקהילה
- בריחה / נשירה של החניך/ה
- מעבר למסגרת חוץ-ביתית אחרת, אנא פרטי/י _____
- אחר, אנא פרטי/י _____

15. **התייחסויות או הערות נוספות** _____

נספח ה: הבדלים מובהקים באירועי חיים משמעותיים לפי מאפייני רקע של החניכים (באחוזים)

מגדר	בנות (n = 1,197)	בנים (n = 1,863)	Cramer's V
קורבנות לפגיעה מינית	35.1	10.1	***0.305
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים	31.5	11.7	***0.244
עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה	8.5	7.7	0.015

*** p < .001

גיל	חניכים שחוו את האירוע		חניכים שלא חוו את האירוע		
	M	SD	M	SD	
קורבנות לפגיעה מינית	15.6	2.19	14.5	2.93	***-7.371
פוגע מינית באחר	14.9	2.34	14.6	2.90	-0.838
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים	15.8	2.24	14.4	2.92	***-9.026
תיקים פליליים של החניך	16.3	1.71	14.6	2.88	***-5.929
עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה	14.9	2.73	14.6	2.86	-0.969

*** p < .001

קבוצת אוכלוסייה	יהודים (n = 2,411)	ערבים (n = 504)	Cramer's V
קורבנות לפגיעה מינית	21.9	16.2	0.052
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים	22.4	12.8	***0.088

*** p < .001

פרופיל הפנימייה	מעורף (n = 2,579)	עוגן ומעוז (n = 485)	Cramer's V
קורבנות לפגיעה מינית	18.4	30.6	***0.119
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים	13.8	47.0	***0.328
עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה	7.5	10.9	*0.051

*** p < .001, ** p < .05

חניכים שלא חוו את האירוע		חניכים שחוו את האירוע		ותק בפנימייה	
T	SD	M	SD	M	
***3.472	1.73	2.4	1.59	2.0	קורבנות לפגיעה מינית
0.014	1.69	2.2	1.70	2.2	פוגע מינית באחר
***5.13	1.74	2.4	1.42	1.9	היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים
*2.274	1.69	2.3	1.32	1.6	תיקים פליליים של החניך
-0.271	1.69	2.3	1.63	2.3	עדות החניך לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה

$p < .05$ *** $p < .001$ *

נספח ו: הבדלים מובהקים בכוחות לפי מאפייני רקע

T	SD	בנות M	SD	בנים M	מגדר
*-2.455	0.688	2.08	0.709	2.02	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
**-2.639	0.672	2.15	0.687	2.08	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
***-7.502	0.724	2.06	0.730	1.85	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
*-2.288	0.729	2.23	0.717	2.17	לחניך כישורים חברתיים
***-4.228	0.788	1.99	0.776	1.86	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
**-3.045	0.725	2.01	0.712	1.92	לחניך כישורי למידה
*-2.499	0.806	2.04	0.811	1.96	לחניך כישורים מיוחדים
***7.305	0.610	1.42	0.696	1.62	לחניך כישורים טכניים
***-7.146	0.728	2.26	0.735	2.06	לחניך יכולות ורבליות
***-8.810	0.753	1.91	0.688	1.65	לחניך יכולת ביטוי בכתב
*2.280	0.768	2.20	0.741	2.27	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
***4.667	0.788	2.06	0.772	2.20	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
*2.182	0.762	2.30	0.733	2.37	קיימות דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה
***-4.323	0.655	2.19	0.676	2.08	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
*-2.270	0.704	2.14	0.662	2.08	החניך נכון לקבל עזרה ולהשתתף ביישום התוכנית האישית שלו
**-2.612	0.689	2.32	0.687	2.25	החניך מבין יחסים היררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות

$p < .05^* \quad p < .01^{**} \quad p < .001^{***}$

r	גיל
**.049	לחניך תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
**.093	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
**.100	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
**.080	לחניך כוח התמדה והוא נכון להשקיע מאמצים
**.131	לחניך יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
**.062	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
**.113	לחניך משמעת עצמית
**.090	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות
**.150	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם

r	גיל
**0.053	לחניך יכולת יצירה ושימור של קשר חברי קרוב
**0.096	לחניך כישורים חברתיים
**0.058	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
*0.046	לחניך כישורי למידה
**0.096	לחניך כישורים מיוחדים
**0.101	לחניך כישורים טכניים
**0.128	חניך יכולות ורבליות
**0.187	לחניך יכולת ביטוי בכתב
.033	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
-.021	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
.006	קיימות דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה (כולל משפחה מורחבת)
**0.051	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
**0.070	החניך נכון לקבל עזרה ולהיות שותף ביישום התוכנית האישית שלו

$p < .05$ ** $p < .01$

r	ותק בפנימייה
**0.082	לחניך תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
**0.085	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
**0.088	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
**0.100	לחניך כוח התמדה והוא נכון להשקיע מאמצים
**0.133	לחניך יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
**0.039	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
**0.084	לחניך משמעת עצמית
**0.114	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות
**0.136	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם
*0.047	לחניך יכולת יצירה ושימור של קשר חברי קרוב
**0.071	לחניך כישורים חברתיים
**0.072	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
.027	לחניך כישורי למידה
**0.102	לחניך כישורים מיוחדים
.026	לחניך כישורים טכניים
**0.060	לחניך יכולות ורבליות

*.040	לחניך יכולת ביטוי בכתב
**-.102	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
*-.046	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
*-.041	קיימות דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה (כולל משפחה מורחבת)
**111	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
**086	החניך נכון לקבל עזרה ולהשתתף ביישום התוכנית האישית שלו

$p < .01$ ** $p < .05$ *

T	ערבים		יהודים		קבוצת אוכלוסייה
	SD	M	SD	M	
***7.899	0.419	1.91	0.396	2.06	כלל הכוחות
*2.415	0.664	1.86	0.694	1.94	לחניך תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
***6.766	0.639	1.85	0.707	2.08	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
***5.140	0.628	1.95	0.690	2.13	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
***3.784	0.657	1.91	0.713	2.04	לחניך כוח התמדה והוא נכון להשקיע מאמצים
***3.545	0.658	1.98	0.716	2.11	לחניך יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
**2.897	0.651	1.91	0.731	2.01	לחניך משמעת עצמית
***4.443	0.606	1.69	0.640	1.83	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות
***3.513	0.684	1.91	0.751	2.04	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם/ מסוגל להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותו
***4.187	0.653	2.06	0.735	2.21	לחניך כישורים חברתיים
**2.887	0.743	1.81	0.789	1.92	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
***8.525	0.653	1.72	0.720	2.01	לחניך כישורי למידה
***8.904	0.705	1.67	0.811	2.05	לחניך כישורים מיוחדים
***6.391	0.559	1.35	0.687	1.59	לחניך כישורים טכניים
***3.505	0.716	2.03	0.742	2.17	לחניך יכולות ורבוליות
***6.796	0.658	1.56	0.727	1.80	לחניך יכולת ביטוי בכתב
***8.052	0.754	2.01	0.736	2.31	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
***7.787	0.754	1.91	0.774	2.21	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
***11.336	0.737	2.01	0.720	2.43	קיימות דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה
**3.276	0.621	2.20	0.677	2.10	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
***4.293	0.638	2.15	0.696	2.30	החניך מבין יחסים היררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות

$p < .001$ *** $p < .01$ ** $p < .05$ *

פרופיל פנימייה				מעורף	
עוגן או מעוז				M	
T	SD	M	SD		
***7.556	0.379	1.91	0.406	2.06	כלל הכוחות
***9.173	0.649	1.66	0.685	1.99	חניך תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
***5.908	0.671	1.87	0.702	2.07	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
***4.888	0.686	1.96	0.678	2.13	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
***5.736	0.674	1.85	0.706	2.05	לחניך כוח התמדה והוא נכון להשקיע מאמצים
***7.783	0.694	1.85	0.702	2.13	לחניך יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
***3.728	0.707	1.82	0.738	1.96	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
***6.215	0.716	1.80	0.711	2.03	לחניך משמעת עצמית
***5.484	0.623	1.66	0.638	1.84	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות
***7.657	0.727	1.77	0.736	2.07	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם/ מסוגל להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותו
***6.236	0.750	1.98	0.698	2.22	לחניך יכולת יצירה ושימוש של קשר חברי קרוב עם בני גילו
***6.886	0.746	1.98	0.711	2.23	לחניך כישורים חברתיים
***3.841	0.761	1.78	0.785	1.98	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
1.023	0.688	1.93	0.723	1.96	לחניך כישורי למידה
-1.430	0.796	2.04	0.811	1.98	לחניך כישורים מיוחדים
**2.716	0.617	1.46	0.679	1.56	לחניך כישורים טכניים
**2.755	0.749	2.05	0.736	2.16	לחניך יכולות ורבניות
1.409	0.704	1.71	0.728	1.76	לחניך יכולת ביטוי בכתב
-0.505	0.769	2.26	0.749	2.24	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
1.041	0.711	2.11	0.783	2.15	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
-0.363	0.747	2.35	0.745	2.34	קיימות דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה
***4.626	0.675	1.98	0.676	2.14	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
***5.865	0.675	1.93	0.676	2.14	החניך נכון לקבל עזרה ולהשתתף ביישום התוכנית האישית שלו
***5.327	0.704	2.12	0.682	2.30	החניך מבין יחסים היררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח ז: הבדלים מובהקים בשבעת תחומי החיים לפי מאפייני רקע

		בנות		בנים		מגדר
T	SD	M	SD	M		
-1.405	0.294	0.27	0.278	0.26		תחום התנהגותי
**2.624	0.287	0.36	0.280	0.39		תחום לימודי-חינוכי
-1.042	0.202	0.38	0.219	0.37		תחום משפחתי
0.783	0.079	0.02	0.087	0.02		תחום היפגעות מחוץ למשפחה
-0.495	0.234	0.55	0.240	0.55		תחום רגשי-נפשי
*2.170	0.223	0.22	0.234	0.24		תחום חברתי
-1.610	0.258	0.24	0.257	0.22		תחום בריאותי-פיזי

$p < .01^{**} p < .05^*$

		r		גיל
		***0.082		תחום התנהגותי
		-0.019		תחום לימודי-חינוכי
		***-0.156		תחום משפחתי
		***-0.071		תחום היפגעות מחוץ למשפחה
		-0.032		תחום רגשי-נפשי
		0.001		תחום חברתי
		***-0.081		תחום בריאותי-פיזי

$p < .001^{***}$

		ערבים		יהודים		קבוצת אוכלוסייה
T	SD	M	SD	M		
***4.052	0.282	0.22	0.285	0.28		תחום התנהגותי
-0.840	0.255	0.39	0.288	0.38		תחום לימודי-חינוכי
*-2.322	0.216	0.39	0.212	0.37		תחום משפחתי
-1.150	0.091	0.03	0.084	0.02		תחום היפגעות מחוץ למשפחה
***5.101	0.254	0.50	0.231	0.56		תחום רגשי-נפשי
***4.938	0.226	0.19	0.229	0.25		תחום חברתי
-0.091	0.231	0.23	0.264	0.23		תחום בריאותי-פיזי

$p < .001^{***} p < .05^*$

		מעוז		עוגן		מעוף		פרופיל הפנימייה
F	SD	M	SD	M	SD	M		
***20.245	0.212	0.41	0.287	0.33	0.282	0.25	תחום התנהגותי	
***11.129	0.309	0.60	0.290	0.39	0.280	0.38	תחום לימודי-חינוכי	
***31.456	0.233	0.56	0.230	0.43	0.206	0.36	תחום משפחתי	
***98.463	0.104	0.04	0.152	0.08	0.060	0.01	תחום היפגעות מחוץ למשפחה	
***54.776	0.180	0.77	0.216	0.64	0.237	0.53	תחום רגשי-נפשי	
***48.499	0.310	0.51	0.236	0.30	0.223	0.22	תחום חברתי	
***33.769	0.331	0.44	0.277	0.30	0.249	0.21	תחום בריאותי-פיזי	

*** $p < .001$

r	ותק בפנימייה
***-0.128	תחום התנהגותי
***-0.100	תחום לימודי-חינוכי
***-0.085	תחום משפחתי
***-0.146	תחום היפגעות מחוץ למשפחה
***-0.100	תחום רגשי-נפשי
***-0.068	תחום חברתי
*-0.046	תחום בריאותי-פיזי

*** $p < .001$ * $p < .05$

נספח ח: הבדלים מובהקים בתפוקות לפי מאפיינים

הבדלים מובהקים לפי גיל

T	SD	לא קיבלו		קיבלו		קיבלו תפוקה
		M	SD	M	SD	
***-8.990	2.628	14.70	2.514	16.66	16.66	הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת
**3.365	2.652	15.00	2.843	14.18	14.18	טיפול קבוצתי
**3.264	2.661	14.98	2.828	14.07	14.07	סיוע בקיום קשר עם אחאים
***4.273	2.643	15.13	2.715	14.49	14.49	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי
*2.501	2.653	14.98	2.842	14.43	14.43	מעקב על-ידי אחות
** -5.046	2.720	14.73	2.446	15.56	15.56	מעקב על-ידי פסיכיאטר

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

הבדלים מובהקים לפי ותק בפנימייה

T	SD	לא קיבלו		קיבלו		קיבלו תפוקה
		M	SD	M	SD	
*-2.297	1.474	2.68	1.591	2.89	2.89	שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך
** -3.005	1.551	2.78	1.605	3.20	3.20	הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת
**3.423	1.592	2.87	1.248	2.49	2.49	טיפול קבוצתי
*2.237	1.565	2.85	1.432	2.40	2.40	השתתפות בקבוצת הורים
*-2.046	1.542	2.80	1.754	3.15	3.15	סיוע בקיום קשר עם אחאים
*-2.475	1.537	2.79	1.702	3.13	3.13	פעילות פנאי, העשרה והפגה
***-4.827	1.565	2.83	1.496	2.74	2.74	מעקב על-ידי דיאטנית

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

Cramer's V	בנות		מגדר
	בנים (n = 865)	בנות (n = 521)	
*0.059	12.3	8.4	הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת
*0.056	30.9	36.3	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
*0.063	9.4	13.4	טיפול קבוצתי
*0.061	32.4	38.4	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי

$p < .05^*$

Cramer's V	ערבים (n = 291)	יהודים (n = 1,029)	קבוצת אוכלוסייה
*0.059	28.9	36.7	הקניית כישורי חיים בסיסיים
***0.113	43.0	30.1	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
***0.134	18.6	8.6	טיפול קבוצתי
***0.262	33.7	10.7	התערבות טיפולית משפחתית
***0.134	14.8	6.0	סיוע בקיום קשר עם אחאים
***0.196	51.9	29.4	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי
**0.076	20.6	14.0	חוגים בתוך הפנימייה
***0.156	13.1	4.1	חוגים מחוץ לפנימייה
***0.126	11.7	24.2	מעקב על-ידי פסיכיאטר

$p < .001^{***}$ $p < .05^*$

Cramer's V	אל (n = 844)	כן (n = 500)	משפחה מורכבת
**0.079	68.8	76.2	טיפול פרטני רגשי
*0.056	30.8	36.2	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
*0.060	9.7	13.6	טיפול קבוצתי
**0.071	10.1	14.8	שימוש בגישה סמכותית
*0.067	6.6	10.4	סיוע בקיום קשר עם אחאים

$p < .01^{**}$ $p < .05^*$

Cramer's V	עוגן או מעוז (n = 202)	מעוף (n = 1,187)	פרופיל פנימייה
**0.085	87.1	70.9	שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך
***0.157	54.5	33.1	הקניית כישורי חיים בסיסיים
***0.126	20.3	9.2	הקניית כישורים לחיים עצמאיים לשכבה הבוגרת
**0.081	80.2	69.8	טיפול פרטני רגשי
*0.058	18.3	12.7	מעקב על ידי אחות
***0.174	38.6	18.4	מעקב על ידי פסיכיאטר

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

Cramer's V	אָל (n = 727)	כָּן (n = 548)	הפרעת קשב וריכוז
*0.064	37.7	40.0	הקניית כישורי חיים בסיסיים
***0.106	9.1	16.1	שימוש בגישה סמכותית
***0.155	16.1	29.0	מעקב על ידי פסיכיאטר

$p < .001^{***}$ $p < .05^*$

Cramer's V	אָל (n = 941)	כָּן (n = 246)	לקות למידה
*0.067	11.1	16.4	שימוש בגישה סמכותית
***0.196	52.4	30.0	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי
*0.059	15.5	20.8	חוגים בתוך הפנימייה
**0.085	10.2	16.7	פעילות פנאי, העשרה והפגה

$p < .001^{***}$ $p < .05^*$

נספח ט: הבדלים מובהקים בתפוקות שקיבלו החניכים לפי צורכיהם

		לא קיבלו		קיבלו		שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך
T	SD	M	SD	M		
*-2.292	0.211	0.33	0.204	0.36		תחום משפחתי
		לא קיבלו		קיבלו		הקניית כישורי חיים בסיסיים
T	SD	M	SD	M		
** -2.812	0.287	0.24	0.283	0.29		תחום התנהגותי
** -2.988	0.273	0.35	0.269	0.40		תחום לימודי-חינוכי
** -3.212	0.201	0.34	0.213	0.38		תחום משפחתי
* -2.397	0.073	0.02	0.087	0.03		תחום היפגעות מחוץ למשפחה
*** -4.948	0.239	0.49	0.235	0.55		תחום רגשי-נפשי
*** -5.469	0.217	0.20	0.241	0.27		תחום חברתי
*** -5.313	0.240	0.20	0.269	0.28		תחום בריאותי-פיזי
		לא קיבלו		קיבלו		טיפול פרטני רגשי
T	SD	M	SD	M		
** -3.296	0.204	0.32	0.206	0.36		תחום משפחתי
*** -3.991	0.252	0.47	0.233	0.53		תחום רגשי-נפשי
		לא קיבלו		קיבלו		שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
T	SD	M	SD	M		
* -2.391	0.284	0.24	0.290	0.28		תחום התנהגותי
*** -4.263	0.205	0.34	0.205	0.39		תחום משפחתי
** 3.133	0.087	0.03	0.058	0.02		תחום היפגעות מחוץ למשפחה
*** -3.704	0.243	0.49	0.229	0.54		תחום רגשי-נפשי
** -2.714	0.223	0.21	0.239	0.25		תחום חברתי
		לא קיבלו		קיבלו		טיפול קבוצתי
T	SD	M	SD	M		
* -2.000	0.275	0.37	0.256	0.41		תחום לימודי-חינוכי
* -2.873	0.204	0.35	0.216	0.40		תחום משפחתי
** -3.536	0.223	0.22	0.255	0.29		תחום חברתי
** -2.599	0.254	0.23	0.246	0.28		תחום בריאותי-פיזי

		לא קיבלו		קיבלו		שימוש בגישה סמכותית
T	SD	M	SD	M		
***-3.893	0.268	0.36	0.295	0.45		תחום לימודי-חינוכי
***-3.641	0.206	0.41	0.200	0.41		תחום משפחתי
***-4.701	0.241	0.50	0.213	0.59		תחום רגשי-נפשי
** -3.441	0.224	0.22	0.252	0.29		תחום חברתי
*-2.157	0.253	0.23	0.255	0.27		תחום בריאותי-פיזי
		לא קיבלו		קיבלו		התערבות טיפולית משפחתית
T	SD	M	SD	M		
** -2.859	0.272	0.36	0.271	0.42		תחום לימודי-חינוכי
***-4.584	0.205	0.34	0.203	0.42		תחום משפחתי
*-1.986	0.236	0.50	0.258	0.54		תחום רגשי-נפשי
		לא קיבלו		קיבלו		השתתפות בקבוצת הורים
T	SD	M	SD	M		
*-2.133	0.285	0.25	0.307	0.35		תחום התנהגותי
*-2.365	0.271	0.37	0.296	0.47		תחום לימודי-חינוכי
		לא קיבלו		קיבלו		סיוע בקיום קשר עם אחאים
T	SD	M	SD	M		
***-4.620	0.202	0.34	0.232	0.46		תחום משפחתי
*-2.267	0.240	0.51	0.239	0.56		תחום רגשי-נפשי
		לא קיבלו		קיבלו		שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי
T	SD	M	SD	M		
***-6.344	0.278	0.34	0.252	0.43		תחום לימודי-חינוכי
*-1.981	0.205	0.34	0.208	0.37		תחום משפחתי
		לא קיבלו		קיבלו		חוגים בתוך הפנימייה
T	SD	M	SD	M		
** -2.680	0.283	0.25	0.299	0.31		תחום התנהגותי
		לא קיבלו		קיבלו		חוגים מחוץ לפנימייה
T	SD	M	SD	M		
***-3.848	0.206	0.35	0.194	0.44		תחום משפחתי

					פעילות פנאי, העשרה והפגה	
		לא קיבלו	קיבלו			
T	SD	M	SD	M		
**	-3.054	0.227	0.22	0.233	0.28	תחום חברתי
					מעקב על-ידי אחות	
		לא קיבלו	קיבלו			
T	SD	M	SD	M		
*	-2.048	0.282	0.25	0.310	0.30	תחום התנהגותי
**	-2.909	0.207	0.35	0.200	0.39	תחום משפחתי
*	-2.425	0.076	0.02	0.096	0.04	תחום היפגעות מחוץ למשפחה
***	-4.388	0.240	0.50	0.231	0.58	תחום רגשי-נפשי
***	-3.948	0.227	0.21	0.227	0.29	תחום חברתי
**	-3.056	0.249	0.22	0.278	0.29	תחום בריאותי-פיזי
					מעקב על-ידי פסיכיאטר	
		לא קיבלו	קיבלו			
T	SD	M	SD	M		
*	-2.313	0.288	0.25	0.278	0.29	תחום התנהגותי
*	-2.192	0.209	0.35	0.195	0.38	תחום משפחתי
***	-5.656	0.244	0.49	0.211	0.58	תחום רגשי-נפשי
***	-3.815	0.228	0.21	0.226	0.27	תחום חברתי
**	-3.363	0.245	0.22	0.281	0.28	תחום בריאותי-פיזי
					מעקב על-ידי דיאטנית	
		לא קיבלו	קיבלו			
T	SD	M	SD	M		
**	-3.153	0.286	0.25	0.284	0.38	תחום התנהגותי

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח י: הבדלים מובהקים בכוחות בין שתי המדידות

T	שנייה (t-1)		ראשונה (t-0)		מדידה
	SD	M	SD	M	
***-4.051	0.709	2.06	0.728	2.02	לחניך יש תקווה והוא צופה פני עתיד
***-3.861	0.729	1.94	0.741	1.90	לחניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
*-2.137	0.712	2.21	0.740	2.19	לחניך כישורים חברתיים
*-2.550	0.718	1.95	0.732	1.93	לחניך כישורי למידה
** -2.838	0.759	2.14	0.761	2.12	לחניך כישורים מיוחדים
***-4.114	0.675	1.61	0.664	1.57	לחניך כישורים טכניים
** -3.394	0.739	2.18	0.751	2.15	לחניך יכולות ורבליות
*-2.446	0.733	1.77	0.742	1.75	לחניך יכולת ביטוי בכתב
*2.105	0.752	2.22	0.755	2.24	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הכנימייה

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח י"א: הבדלים באינדיקטורים בין מדידה ראשונה למדידה שנייה

Cramer's V	מדידה שנייה (n)	מדידה ראשונה (n)	
***0.367	480	241	התחום ההתנהגותי
***0.510	396	282	שוטטות בעת חופשים בבית
***.4140	120	90	בעיות בתחום התזונה
			התחום החברתי
***0.694	327	287	התנהגות תוקפנית או בריונית
***0.244	548	137	הימנעות מיצירת קשרים חברתיים
			התחום הרגשי-נפשי
***0.310	801	596	בלבול, קושי בתפיסת המציאות, ניתוק
***0.229	1,284	1,052	מצב רוח ירוד
***0.328	1,309	1,114	חוסר שקט, מתח ועצבנות
***0.217	602	355	חוסר רצון לקום בבוקר
***0.322	1,224	1,025	ערך עצמי נמוך
***0.223	747	566	האשמה עצמית
***0.271	1,200	1,029	קושי ביכולת לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות
***0.286	969	743	חוסר אונים
***0.365	1,026	843	אימפולסיביות ונטייה לקבל החלטות בפזיזות
***0.326	1,139	905	קושי לדחות סיפוקים
***0.185	537	372	הימנעות ממקומות או ממצבים
***0.252	1,156	930	קושי להכיר בקשיים ובבעיות
***0.297	1,203	957	קושי לתת אמון
			התחום המשפחתי
***0.397	99	157	החניך נתון להזנחה בתחום הפיזי
***0.364	213	343	החניך נתון להזנחה בתחום הרגשי
***0.194	62	90	קורבנות לאלומות בתוך המשפחה
***0.405	114	198	עדות לאלומות בתוך המשפחה
***0.268	507	458	קשיים בין ילדי המשפחה

Cramer's V	מדידה שנייה (n)	מדידה ראשונה (n)	
***0.202	69	34	אלימות פיזית כלפי הורים או מבוגרים במשפחה
***0.306	134	91	אלימות פיזית כלפי אחים
***0.912	490	460	קונפליקט בעוצמה גבוהה בין ההורים
התחום הלימודי			
***0.098	88	39	ניתוק ממסגרת לימוד
***0.352	1,130	828	פערים לימודיים
***0.323	712	486	קושי בתלמידאות
התחום הבריאותי-פיזי			
***0.830	62	72	קושי בשליטה על הסוגרים על בסיס פיזיולוגי
***0.471	542	339	קושי בטיפול אישי ושמירה על היגיינה
***0.182	169	70	חוסר היענות להנחיות רפואיות
***0.258	391	153	קשיים בשינה

$p < .001^{***}$

נספח י"ב: הבדלים מובהקים בהשגת תוצאות^א בשבעת תחומי החיים לפי מאפייני רקע

מגדר	בנות (n = 565)		בנים (n = 1,014)		T
	SD	M	SD	M	
תחום התנהגותי	0.305	-0.12	0.296	-0.10	1.384
תחום לימודי-חינוכי	0.273	-0.16	0.267	-0.17	-0.902
תחום משפחתי	0.236	-0.14	0.208	-0.15	-0.657
תחום היפגעות מחוץ למשפחה	0.102	-0.01	0.086	-0.02	*-2.366
תחום רגשי-נפשי	0.274	-0.15	0.240	-0.14	0.725
תחום חברתי	0.243	-0.09	0.262	-0.13	** -2.983
תחום בריאותי-פיזי	0.263	-0.14	0.240	-0.12	1.394

$p < .01^{**}$ $p < .05^*$

^א מדד השגת התוצאה חושב כהפרש בין הצורך במדידה t-0 ובין הצורך במדידה t-1

קבוצת גיל	בני נוער 12-18 (n = 1,301)		גיל בית ספר יסודי 11-6 (n = 325)		T
	SD	M	SD	M	
תחום התנהגותי	0.299	-0.10	0.298	-0.14	-1.889
תחום לימודי-חינוכי	0.275	-0.16	0.251	-0.20	** -2.585
תחום משפחתי	0.215	-0.15	0.233	-0.15	-0.027
תחום היפגעות מחוץ למשפחה	0.082	-0.01	0.121	-0.04	*** -4.206
תחום רגשי-נפשי	0.245	-0.13	0.282	-0.16	-1.710
תחום חברתי	0.253	-0.11	0.265	-0.14	-1.669
תחום בריאותי-פיזי	0.251	-0.12	0.238	-0.16	* -2.477

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

T	ערבים (n = 335)		יהודים (n = 1,254)		קבוצת אוכלוסייה
	SD	M	SD	M	
*2.273	0.282	-0.14	0.303	-0.10	תחום התנהגותי
1.114	0.265	-0.18	0.271	-0.17	תחום לימודי-חינוכי
*-2.269	0.236	-0.12	0.212	-0.15	תחום משפחתי
-0.544	0.096	-0.02	0.093	-0.02	תחום היפגעות מחוץ למשפחה
-0.437	0.248	-0.13	0.250	-0.14	תחום רגשי-נפשי
-1.920	0.225	-0.10	0.263	-0.12	תחום חברתי
1.694	0.226	-0.15	0.254	-0.13	תחום בריאותי-פיזי

$p < .05^*$

T	משפחה שאינה מורכבת (n = 1,119)		משפחה מורכבת (n = 620)		משפחה מורכבת
	SD	M	SD	M	
*-2.374	0.293	-0.12	0.301	-0.08	תחום התנהגותי
-1.207	0.264	-0.17	0.278	-0.15	תחום לימודי-חינוכי
** -2.584	0.202	-0.16	0.242	-0.12	תחום משפחתי
-1.637	0.092	-0.02	0.091	-0.01	תחום היפגעות מחוץ למשפחה
** -2.874	0.253	-0.15	0.248	-0.11	תחום רגשי-נפשי
-0.602	0.256	-0.12	0.256	-0.11	תחום חברתי
-1.418	0.247	-0.14	0.248	-0.12	תחום בריאותי-פיזי

$p < .01^{**}$ $p < .05^*$

F	מעוז (n = 31)		עוגן (n = 241)		מעוף (n = 1,348)		פרופיל הפנימייה
	SD	M	SD	M	SD	M	
**5.036	0.271	0.04	0.354	-0.14	0.288	-0.10	תחום התנהגותי
0.648	0.314	-0.18	0.278	-0.15	0.267	-0.17	תחום לימודי-חינוכי
***13.011	0.302	-0.03	0.211	-0.21	0.216	-0.14	תחום משפחתי
***81.459	0.063	0.00	0.156	-0.09	0.069	-0.01	תחום היפגעות מחוץ למשפחה
*4.389	0.242	-0.11	0.260	-0.10	0.252	-0.15	תחום רגשי-נפשי
***18.397	0.340	-0.30	0.279	-0.18	0.247	-0.10	תחום חברתי
*3.064	0.286	-0.08	0.278	-0.17	0.242	-0.13	תחום בריאותי-פיזי

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח י"ג: הבדלים בהשגת תוצאות בשבעת תחומי החיים, לפי שימוש בתפוקות

T	לא נעשה שימוש		נעשה שימוש		
	SD	M	SD	M	
					תחום חיים רגשי
*-2.402	0.254	-0.14	0.207	-0.10	שימוש בגישה סמכותית
** -2.586	0.253	-0.14	0.216	-0.10	הסדרת יציאת החניך לחופשות
*-2.357	0.254	-0.15	-0.110	-0.11	מעקב על-ידי פסיכיאטר
*-2.106	0.250	-0.14	0.181	-0.04	טיפול שיניים
					תחום חיים התנהגותי
*-2.432	0.291	-0.12	0.294	-0.08	הקניית כישורי חיים בסיסיים
*-2.423	0.294	-0.11	0.278	-0.05	שימוש בגישה סמכותית
***3.569	0.285	-0.09	0.323	-0.18	התערבות טיפולית משפחתית
*2.584	0.290	-0.10	0.314	-0.18	סיוע בקיום קשר עם אחאים
***-3.992	0.292	-0.11	0.283	0.05	מעקב על-ידי דיאטנית
					תחום חיים חברתי
*2.139	0.238	-0.11	0.265	-0.14	הקניית כישורי חיים בסיסיים
**2.787	0.248	-0.11	0.249	-0.18	סיוע בקיום קשר עם אחאים
*2.124	0.247	-0.12	0.288	-0.20	הסדרת שהות החניך בפנימייה בזמן חופשות
**2.655	0.245	-0.11	0.261	-0.16	חוגים בתוך הפנימייה
					תחום חיים לימודי
***-4.402	0.277	-0.18	0.248	-0.12	שיעורים לתגבור לימודי, סיוע לימודי
					תחום חיים משפחתי
*2.182	0.213	-0.15	0.164	-0.24	פגישה עם רכז בוגרים
*1.995	0.208	-0.14	0.219	-0.17	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
					תחום חיים בריאותי
** -3.031	0.251	-0.17	0.246	-0.12	שימור וחיזוק הקשר עם משפחת החניך
*-2.029	0.240	-0.16	0.251	-0.13	טיפול פרטני רגשי
*-2.019	0.249	-0.15	0.247	-0.12	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
*2.101	0.248	-0.13	0.247	-0.18	הסדרת יציאת החניך לחופשות
*-2.042	0.243	-0.14	0.277	-0.10	מעקב על-ידי אחות
** -2.707	0.246	-0.14	0.282	-0.05	מעקב על-ידי דיאטנית
					תחום חיים היכגעות מחוץ למשפחה
*1.884	0.082	-0.02	0.103	-0.03	הקניית כישורי חיים בסיסיים
** -2.609	0.100	-0.02	0.067	-0.01	שיחות מעקב תקופתיות עם החניך
*-2.245	0.091	-0.02	0.083	-0.01	שימוש בגישה סמכותית

$p < .05^*$ $p < .01^{**}$ $p < .001^{***}$

נספח י"ד: היקף סימון "בבדיקה" בפריטי השאלון במדידה הראשונה ובמדידה השנייה (במספרים, $n = 1,712$)

פריט	מדידה ראשונה [t-0]	מדידה שנייה [t-1]	כיוון השינוי
מאפייני החניך			
מתנהל תהליך איתור למשפחה מלווה	29	25	ירידה
מעמד חוקי	7	3	ירידה
יש מוגבלות גופנית, חושית או קוגניטיבית	38	37	ירידה
החניך נטל בעבר או נוטל כיום תרופות	36	34	ירידה
הפרעה בדיבור	23	31	עלייה
הפרעה בשינה	31	31	ללא שינוי
עיכוב התפתחותי	43	40	ירידה
הפרעה פסיכיאטרית	77	94	עלייה
החניך שהה בעבר באשפוז פסיכיאטרי	24	16	ירידה
החניך מאובחן על הספקטרום האוטיסטי	11	13	עלייה
הפרעות קשב וריכוז (ADHD)	130	134	עלייה
לקויות למידה	213	222	עלייה
חשש כי יש אצל החניך מוגבלות או הפרעה לא מאובחנת	87	77	ירידה
אירועי חיים משמעותיים			
קורבנות לפגיעה מינית או פגיעה מינית באחר	90	45	ירידה
היסטוריה של פגיעה עצמית או ניסיונות אובדניים	27	19	ירידה
תיקים פליליים	1	2	עלייה
מוות של בן משפחה או אדם משמעותי אחר	8	3	ירידה
עדות לאובדן בתוך המשפחה או בסביבה הקרובה	10	6	ירידה
התערבויות קודמות			
החניך שהה בעבר במסגרת חוץ-ביתית	34	29	ירידה
ריבוי מעברים בין מסגרות חינוך	14	17	עלייה
מעורבות של חוק נוער בנוגע לחניך	7	5	ירידה

כיוון השינוי	מדידה ראשונה [t-0]	מדידה שנייה [t-1]	פריט
			מאפייני המשפחה
ירידה	27	29	משפחה מורכבת
ירידה	18	25	מידת הדתיות של משפחת המוצא
עלייה	44	33	האם האחים במסגרות חוץ-ביתיות
ירידה	101	117	המשפחה מקבלת סיוע מגורמים מקצועיים ומארגונים בקהילה
עלייה	98	78	ארץ לידה – הורים
עלייה	10	7	הגירה לישראל בחמש שנים האחרונות – הורים
עלייה	158	128	מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות – הורים
עלייה	114	88	אשפוז ממושך או מחלה קשה – הורים
עלייה	61	57	מעצר או מאסר – הורים
עלייה	35	34	הורים מטופלים במסגרת חוץ-ביתית
עלייה	61	41	שינוי בזהות הדתית – הורים
עלייה	81	72	משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה – הורים
ללא שינוי	35	35	מאפייני קהילת מוצא ייחודיים – הורים
ירידה	145	153	מוגבלויות או הפרעות פסיכיאטריות - אחים
ירידה	65	78	אשפוז ממושך או מחלה קשה – אחים
ירידה	43	48	מעצר או מאסר – אחים
ללא שינוי	56	56	משפחה נפגעת עבירה פלילית חמורה – אחים
ירידה	33	34	מאפייני קהילת מוצא ייחודיים – אחים
			כוחות
ירידה	10	15	לחניך תפיסה עצמית חיובית ותחושת מסוגלות
ירידה	18	30	לחניך תקווה והוא צופה פני עתיד
ירידה	12	19	לחניך מוטיבציה ורצון לשינוי
ירידה	11	18	לחניך כוח התמדה והוא נכון להשקיע מאמצים
ירידה	12	17	לחניך יכולת שיפוט והבחנה בין טוב לרע
ירידה	9	12	החניך משתף ברגשות, מביע מגוון רגשות
ירידה	11	18	לחניך משמעת עצמית
ירידה	11	14	החניך מגלה יכולת להתמודד עם קשיים ובעיות

כיוון השינוי	מדידה ראשונה [t-0]	מדידה שנייה [t-1]	פריט
ירידה	22	18	החניך מצליח לזהות מצבים מסוכנים ולהימנע מלהיכנס אליהם / מסוגל להתרחק מאנשים שעלולים לסבך אותו
ירידה	15	7	לחניך יכולת יצירה ושימור של קשר חברי קרוב עם בני גילו
ירידה	20	12	לחניך כישורים חברתיים
ירידה	31	18	לחניך כישורי מנהיגות וכריזמה / יכולת לגייס אחרים לטובתו
ירידה	44	19	לחניך כישורי למידה
ירידה	392	275	לחניך כישורים מיוחדים
ירידה	200	150	לחניך כישורים טכניים
ירידה	32	12	לחניך יכולות ורבניות
ירידה	108	72	לחניך יכולת ביטוי בכתב
ירידה	9	4	המשפחה של החניך מעורבת ומשתפת פעולה עם צוות הפנימייה
ירידה	15	10	החניך חווה את המשפחה שלו כמקור תמיכה
ירידה	29	15	ישנן דמויות משמעותיות בחייו בתוך המשפחה
ירידה	12	8	לחניך יכולת לבקש ולקבל עזרה
ירידה	38	31	החניך נכון לקבל עזרה ולהיות שותף ביישום התוכנית האישית שלו
ירידה	13	10	החניך מבין יחסים הייררכיים, נורמות חברתיות וכללי התנהגות
			צרכים: תחום התנהגותי
עלייה	4	7	צריכת אלוהול
עלייה	6	11	שימוש לרעה בחומרים ממכרים
עלייה	3	11	עיסוק בהתנהגויות ממכרות (מסכים, הימורים, קניות, מין)
עלייה	67	83	שוטטות בעת חופשים בבית
עלייה	2	7	מעורבות בקטטות ותגרות
עלייה	1	6	בריחות
עלייה	7	10	משחקים מסכני חיים
עלייה	6	10	הצתת שריפות, משחק באש
עלייה	20	28	התנהגות מסכנת ומסתכנת ברשת
עלייה	70	75	התנהגות מינית מסוכנת ומסתכנת
ירידה	11	8	עיסוק יתר בתכנים מיניים שאינם מותאמי גיל
עלייה	14	35	פעילות בעלת אופי מיני ברשת

כיוון השינוי	מדידה ראשונה [t-0]	מדידה שנייה [t-1]	פריט
עלייה	25	23	קיימת התנהגות מנוגדת לחוק
ירידה	53	54	בעיות בתחום התזונה ודימוי הגוף
			צרכים: תחום לימודי
עלייה	18	15	ניתוק ממסגרת לימוד או תעסוקה
ירידה	51	105	פערים לימודיים
ירידה	47	72	קושי בתפקוד במסגרת לימוד
עלייה	16	9	קושי בתפקוד במסגרת תעסוקה
			צרכים: משפחתי
ירידה	24	25	החניך נעדר עורך משפחתי
עלייה	55	29	מעורבות הורים בחיי החניך
עלייה	198	131	קושי בסמכות הורית
ירידה	99	130	נסיגה רגשית והתנהגותית בעקבות מפגש או קשר עם הורים
עלייה	101	74	קשיים בין ילדי המשפחה
עלייה	66	36	הזנחה בתחום הפיזי
עלייה	122	66	הזנחה בתחום הרגשי, הקוגניטיבי או החברתי
עלייה	104	85	החניך קורבן לאלימות בתוך המשפחה
עלייה	152	136	החניך עד לאלימות בתוך המשפחה
עלייה	152	135	עוני ומצוקה כלכלית
ירידה	65	67	קונפליקט בעוצמה גבוהה בין ההורים
ירידה	87	94	בדידות והיעדר מקורות תמיכה בלתי פורמליים למשפחה
			צרכים: היפגעות מחוץ למשפחה
ירידה	51	58	החניך קורבן לאלימות או ניצול מחוץ למשפחה
ללא שינוי	5	5	החניך חבר בכת פוגענית
ללא שינוי	5	5	החניך נמצא במעגל הזנות
			צרכים: תחום רגשי-נפשי
ירידה	6	14	חוסר שקט, מתח ועצבנות
ירידה	10	20	בלבול / קושי בתפיסת מציאות / ניתוק
ירידה	6	13	מצב רוח ירוד
עלייה	24	23	חוסר רצון לקום בבוקר

כיוון השינוי	מדידה ראשונה [t-0]	מדידה שנייה [t-1]	פריט
ירידה	25	36	ערך עצמי נמוך
עלייה	47	46	האשמה עצמית
ללא שינוי	21	21	קושי ביכולת לקחת אחריות על קשיים, בעיות והתנהגות
ירידה	19	23	מבטא ייאוש, חוסר אונים
ירידה	22	24	אימפולסיביות ונטייה לקבל החלטות בפזיזות
עלייה	28	27	יש קושי לדחות סיפוקים
עלייה	30	26	הימנעות ממקומות או ממצבים
ללא שינוי	18	18	החניך נצמד למבוגרים
עלייה	18	17	התנהגות ילדותית שלא בהתאם לגיל
עלייה	18	14	התנהגות בוגרת / הורית שלא בהתאם לגיל
ירידה	21	25	קושי להכיר בקשיים ובעיות
עלייה	23	22	קושי לתת אמון
ירידה	21	27	התקפי זעם
עלייה	55	33	סומטיזציה: ביטויים גופניים למצבים רגשיים
עלייה	35	32	כגיעה עצמית ומסוכנות לעצמם
עלייה	28	23	התנהגות חזרתית-כפייתית
ירידה	35	38	יש משבר זהות
			צרכים: חברתי
ירידה	43	55	דחייה או הדרה על ידי אחרים
עלייה	43	40	החניך מתנהג התנהגות פוגענית/בריונית כלפי אחרים
ירידה	21	42	החניך נמנע מיצירת קשרים חברתיים
עלייה	38	25	החניך מעדיף לשהות עם ילדים שלא מקבוצת הגיל שלו
עלייה	59	23	קשר עם עוברי חוק, חברות בכנופיות
			צרכים: בריאותי-פיזי
ללא שינוי	26	26	קושי בשליטה על סוגרים על בסיס פיזיולוגי
ירידה	23	27	קושי בטיפול אישי ושמירה על היגיינה
עלייה	21	17	חוסר היענות להנחיות רפואיות
ירידה	37	48	קשיים בשינה